Daniel Wallace

Büyük Balık

Efsanevi Ölçülerde Bir Roman

ROMAN

Çeviren: Begüm Kovulmaz

3. baskı

Yapı Kredi Yayınları

BÜYÜK BALIK

Efsanevi Ölçülerde Bir Roman

Daniel Wallace 1959'da ABD'nin Alabama eyaletinde, Birmingham'da doğdu. İngiliz dili ve felsefe eğitimi gördü. İlk romanı *Büyük Balık (Big Fish,* 1998) yirmi dile çevrildi, Tim Burton'ın yönettiği uzun metraj bir filme uyarlandı (2003). *Ray in Reverse* (2000), *The Watermelon King* (2003) ve *Mr. Sebastian and the Negro Magician* (2007) adlı üç romanı daha olan Wallace'in illüstrasyonları *Los Angeles Times* ve *Vanity Fair* gibi gazete ve dergilerde yayımlanıyor. Öyküleri, romanları ve makaleleri ABD lise ve üniversite müfredatına giren Wallace, University of North Carolina'da yaratıcı yazarlık dersi veriyor, karısı ve oğluyla birlikte Chapel Hill'de yaşıyor.

Begüm Kovulmaz 1977'de doğdu. İstanbul Üniversitesi'nde İngiliz Dili ve Edebiyatı eğitimi aldı. Bilgi Üniversitesi Sinema-TV yüksek lisans bölümünü bitirdi. 2000 yılından beri farklı yayınevlerinde editörlük yapıyor. Rudyard Kipling, Angela Carter, Susan Sontag, V. S. Naipaul, Salman Rushdie gibi yazarların yapıtlarını dilimize çevirdi.

DANIEL WALLACE

Büyük Balık

Efsanevi Ölçülerde Bir Roman

Yapı Kredi Yayınları

Yapı Kredi Yayınlan - 3238
Edebiyat - 948
Büyük Balık - Efsanevi Ölçülerde Bir Roman / Daniel Wallace
Çeviren: Begüm Kovulmaz

Kitap editörü: Şeyda Öztürk
Düzelti: Nilüfer Altınel
Kapak tasarımı: Nahide Dikel

Baskı: Altan Basım Ltd.
Yüzyıl Mah. Matbaacılar Sit. 222/A Bağcılar / İstanbul
Tel: 0212 629 03 74 Faks: 0212 629 03 76
info@altanbasim.com
Sertifika No: 11968

Çeviriye temel alınan baskı: Penguin Books, 2003
1. baskı: İstanbul, Ocak 2011
3. baskı: İstanbul, Şubat 2014
ISBN 978-975-08-1906-3

Sertifika No: 12334

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 142 Odakule İş Merkezi Kat: 3 Beyoğlu 34430 İstanbul Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23 http://www.ykykultur.com.tr e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr İnternet satış adresi: http://alisveris.yapikredi.com.tr

Annem için

Babamın hatırasına

Teşekkürler

Bu kitabın yazılmasına yardımcı olan arkadaşlarıma ve aileme buradan teşekkür etmek istiyorum. Yıllar boyunca yazdıklarımı okuyan Paul Price ve muhtelif becerileriyle -ajan, editör, şarkıcı, arkadaş- hayatımda değeri ölçülemez bir yeri olan Joe Regal'e özellikle minnettarım. Hayatım boyunca karşılaştığım en iyi öğretmenlerden ikisi Walter Ellis ve Betty Caldwell'di, onlarsız ne halde olurdum bilmem. Kathy Pories ve Algonquin'deki herkese ayrıca teşekkürler, sizleri tanımak büyük zevkti.

BÜYÜK BALIK

Babamın insan olarak geçirdiği hayatının sonlarına doğru, birlikte yaptığımız son araba yolculuklarından birinde bir nehir kenarında durduk, kıyısında bir süre yürüdük ve yaşlı bir meşenin gölgesine oturduk.

Birkaç dakika sonra babam pabuçlarıyla çoraplarını çıkarıp ayaklarını berrak sulara daldırdı, bir süre suyun içindeki ayaklarını seyretti. Sonra gözlerini yumarak gülümsedi. Bu gülümsemeyi uzun zamandır görmüyordum.

Aniden derin bir nefes aldı ve "Bu bana neyi hatırlattı biliyor musun?" dedi.

Sustu, bir süre düşündü. Artık hatırlamakta zorlanıyor, hatta genelde ne söylemek istediğini bile unutuyordu. Anlatacağı fıkrayı zihninde toparlamaya çalıştığını düşündüm, çünkü her zaman anlatacak bir fıkrası olurdu babamın. Ya da belki maceralar ve kahramanlıklarla dolu hayatını öven bir hikâye anlatacaktı. Merak ettim, neyi hatırlamıştı acaba? Hırdavat dükkânındaki ördeği mi? Bardaki atı mı? Boyu bir çekirgenin dizine kadar gelen çocuğu mu? Günün birinde bulduğu ve sonra kaybettiği dinozor yumurtasını mı hatırlamıştı, yoksa haftanın üç günü yönettiği ülkeyi mi?

"Bana neyi hatırlattı biliyor musun," dedi babam: "Çocukluğumu."

Bu yaşlı adama, yaşlı beyaz ayaklarını berrak nehir sularına daldırmış oturan, sayılı günlerinin sayılı anlarından birini yaşayan yaşlı babama baktım ve birdenbire sadece bir çocuk, bir küçük oğlan, gencecik bir delikanlı olduğunu düşündüm; bütün hayatı önünde uzanmış onu bekliyordu, tıpkı beni bekleyen hayatım gibi. Bu düşünce daha önce hiç aklıma gelmemişti. Derken zihnimdeki imgeler -babamın şimdiki ve bir zamanlarki hali- birbirine karıştı ve babam o anda yabani, aynı anda hem genç hem yaşlı, ölmekte olan ve yeni doğmuş tuhaf bir yaratığa dönüştü.

Babam bir mite dönüştü.

I. BÖLÜM

Doğduğu Gün

Son kırk yılın en kurak yazında doğmuştu. Güneş, Alabama'nın killi, kırmızı toprağını kavurup toza çevirmişti, kilometrelerce gitseniz de su bulamıyordunuz. Kıtlık da vardı. O yaz mısır, domates, hatta kabak bile yetişmemiş, hepsi puslu beyaz gökyüzünün altında kuruyup gitmişti. Her şey sırayla ölüyordu; önce tavuklar, sonra kediler, arkasından domuzlar ve köpekler. Kemik kıkırdak ayırmadan yahniye katıldı bunların tümü.

Adamcağızın biri aklını kaçırdı, taş yemekten öldü. Cesedi o kadar ağırdı ki mezarına taşımak için on kişi gerekti. Toprak o kadar kuruydu ki mezarı kazmak için on kişi daha çalıştı.

İnsanlar doğuya bakıp soruyorlardı: *Suları çağıldayan nehri hatırlıyor musun?*

Batıya bakıp soruyorlardı: *Talbert's Gölunü hatırlıyor musun?*

Doğduğu gün, sıradan bir gün gibi başladı. Güneş yükseldi, karnı bir ülke kadar büyümüş bir hanımcığın kocasının kahvaltısı için mutfaktaki son yumurtayı yağda pişirmekle uğraştığı küçük, ahşap eve yukarıdan dikkatle baktı. Koca çoktan tarlaya yollanmış, gizemli bir sebzenin eğri büğrü, kapkara köklerinin çevresindeki tozu toprağı sabanla sürmeye çalışıyordu. Güneş parlak, ışıkları yakıcıydı. Yumurtasını yemek için eve dönerken alnındaki teri yırtık pırtık, büyük bir mavi mendille sildi. Mendili iyice sıkıp ter damlalarını eski bir teneke fincanın içine akıttı. Daha sonra susayınca içmek için.

Babamın doğduğu gün, hanımcığın kalbi kısa süreliğine durdu ve kadıncağız öldü. Sonra yeniden canlandı. Ölüyken bedeninin üstünde, havada asılı olduğunu görmüştü. Oğlunu da görmüştü - ışıldıyordu oğlu. Yeniden kendi bedeniyle buluştuğunda, orasında bir sıcaklık hissettiğini söyledi.

"Yakında," dedi. "Çok yakında gelecek."

Yanılmıyordu.

Doğduğu gün, birisi şu tarafta bir bulut gördü, biraz kararmış bir bulut. Bulutu seyretmek isteyenler bir araya toplanmaya başladılar. Bir kişi, iki kişi, iki kere iki kişi derken elli altmış kişi toplandı - hepsi gökyüzüne, kavrulmuş ve bitkin düşmüş topraklarına yaklaşan bu epeyce küçük buluta bakıyordu. Koca da buluta bakmak için dışarı çıktı. İşte oradaydı - bir bulut. Haftalardır gördükleri ilk gerçek bulut.

Kasabada bulut seyrine çıkmayan tek kişi hanımcıktı. Çünkü o yere devrilmiş, acıdan soluğu kesilerek kıvranıyordu. Öyle nefessiz kalmıştı ki çığlık bile atamıyordu. Haykırdığını sanıyordu -ağzını sonuna kadar açmıştı- ama hiçbir şey çıkmıyordu. Ağzından yani. Başka bir açıklığı meşguldü oysa. Onunla meşgul. Bebek geliyordu. Kocası neredeydi?

Dışarıda bir bulutu seyrediyordu.

Ne buluttu ama! Hiç de küçük sayılmazdı, gerçekten hatırı sayılır bir buluttu, kurak tarlaların üzerini kaplamış, havada asılı duran kocaman ve gri bir bulut. Hanımcığın kocası şapkasını çıkardı, gözlerini kıstı, daha iyi görebilmek için veranda basamaklarından aşağı indi.

Beraberinde hafif bir rüzgâr da getirmişti bulut. Ne hoş bir histi bu! Yüzleri nazikçe okşayan hafif rüzgârın verdiği his ne tatlıydı. Derken koca, gökgürültüsünün sesini işitti -gümbür!-ya da işittiğinin gökgürültüsü olduğunu sandı. Aslında duyduğu ses masayı tekmeleyerek deviren hanımcıktan geliyordu. Ama aynı gökgürültüsü sesine benziyordu. Tastamam gürleyen göğün sesiydi.

Tarlaya doğru bir adım daha attı.

"Kocacığım!" diye haykırdı hanımcık var gücüyle. Ama geç kalmıştı. Kocası iyice uzaklaşmıştı, onu duyamazdı artık. Hiçbir şey duyamazdı.

Doğduğu gün, bütün kasaba halkı babamın ailesinin evinin önündeki tarlada toplanmış, bir bulutu seyrediyordu. Başta epey küçük olan, yavaş yavaş gözle görülür biçimde kabaran bulut kısa süre sonra iyice şişti, en az bir balina kadar büyüdü ve içinde beyaz ışıklar çakmaya başladı. Buluttan aniden fırlayan yıldırımlar çam ağaçlarının tepe dallarını tutuşturarak kalabalıktaki bazı uzun boylu adamları endişelendirdi; bulutu seyretmeye devam ederken omuzlarını kamburlaştırıp başlarını kıstırarak olacakları beklediler.

Doğduğu gün, her şey değişti.

Koca babaya, hanımcık anneye dönüştü.

Edward Bloom'un doğduğu gün, yağmur yağdı.

Hayvanlarla Konuşması

Babamın hayvanlarla özel bir ilişkisi vardı, herkes anlatırdı bunu. Küçücük bir çocukken eliyle rakunları beslerdi. Tarlada babasına yardım ederken omuzlarına kuşlar tünerdi. Bir gece, bir ayı penceresinin önüne kıvrılıp uyumuştu. Peki niçin? Hayvanların özel dilini bildiği için. Bu yeteneğe sahipti.

İnekler ve atlar da onu başka türlü severdi. Peşinden ayrılmazlardı. Kocaman kahverengi burunlarını omzuna yaslayıp sanki ona özel bir şeyler anlatıyormuş gibi gürültülü pofurtular çıkarırlardı.

Bir keresinde bir tavuk babamın dizlerine yerleşip kucağına küçük, kahverengi bir yumurta bırakmıştı. Eşi benzeri görülmemiş bir olaydı bu.

Alabama'ya Kar Yağdığı Yıl

Hiç kar yağışı almayan Alabama'ya, babamın dokuz yaşında olduğu kış lapa lapa kar yağmıştı. Beyaz dalgalar halinde yeryüzüne inen kar düşer düşmez sertleşmiş, sonunda toprağı kazması olanaksız, kalın bir buz tabakasıyla kaplamıştı. Kar fırtınasına yakalanırsanız sonunuz gelmiş demekti, yakalanmazsanız ancak oturup sonunuzu düşünebiliyordunuz.

Edward güçlü kuvvetli, sessiz bir çocuktu, kendine özgü bir düşünme biçimi vardı ama yapılacak bir iş olduğunda, bir çitin onarılması ya da kaçak bir düvenin çiftliğe getirilmesi gerektiğinde kaytarmaya çalışmazdı. Cumartesi akşamı düşmeye başlayan kar sabaha dek lapa lapa yağdı, Edward ve babası kardan adamlar, kardan kasabalar yaptılar. Durmak bilmeden kesintisiz yağan karın tehlike oluşturduğunu ancak akşamüstü saatlerinde fark ettiler. Babamın yaptığı kardan adamın altı metre boyunda olduğunu söylerler. Bu kadar yükseğe ulaşabilmek için çam ağacı dalları ve makaralardan bir mekanizma inşa etmiş, bu sayede canının istediği gibi kâh aşağı inmiş kâh yukarı çıkmıştı. Kardan adamın gözleri bir köşeye atılıp yıllarca unutulmuş yük arabası tekerlerinden, burnu küçük bir tahıl silosundan, muzip bir şeyler düşünüyormuş gibi yarı gülümseyerek iç ısıtan ağzı da bir meşe ağacının gövdesinden kesilmiş kabuktandı.

Annesi evde yemek yapıyordu. Grili beyazlı kıvrımlar halinde bacadan yükselen duman gökyüzüne tırmanıyordu. Anne kapının önünden kazıma ve küreme sesleri geldiğini duydu ama işinden başını kaldıramayacak kadar meşguldü. Kocası ve oğlu yarım saat sonra soğuğa rağmen ter içinde mutfağa girdiklerinde dönüp onlara bakmadı bile.

"Bir sorunumuz var," dedi kocası.

"Ya," dedi kadın, "neymiş?"

Bu arada, aralıksız yağan kar az önce kazdıkları geçidi örterek kapının önünü tekrardan kapatmıştı bile. Baba küreği kapıp geçidi yeniden temizlemeye koyuldu.

Edward seyretti - babası kürüyor, kar yağıyor, babası kürüyor kar yağıyordu. Sonunda ahşap evin çatısı bile çatırdamaya başladı. Annesi yatak odasının ortasında büyük bir kar yığını bulunca evi terk etme zamanının geldiğine karar verdiler.

Peki nereye gideceklerdi? Dışarıda her şey bembeyaz, kaskatı buza dönüşmüştü. Anne pişirdiği yemeği çıkına yerleştirdi, birkaç battaniye topladı.

Geceyi ağaç dallarında geçirdiler.

Ertesi gün pazartesiydi. Kar yağışı durdu, güneş yüzünü gösterdi. Hava sıcaklığı sıfırın üstüne çıkmıştı.

Annesi, "Okula gitme saati gelmedi mi Edward?" dedi.

"Geldi herhalde," dedi çocuk, hiç soru sormadan. İşte böyle bir çocuktu o.

Kahvaltıdan sonra ağaçtan indi, okula giden bir buçuk kilometrelik yolu yürümeye başladı. Yolda bir buz kitlesinin içine hapsolup donmuş bir adam gördü. Kendisi de donmak üzereydi ama donmadı. Okula ulaştı. Hatta birkaç dakika erken vardı.

Öğretmen bir yakacak odun yığınının üstüne oturmuş kitap okuyordu. Okul binasının görünen tek yeri çatısındaki rüzgâr fırıldağıydı, geri kalanı hafta sonu yağan karın altına gömülmüştü.

"Günaydın Edward," dedi öğretmen.

"Günaydın," dedi Edward.

Sonra ev ödevini unuttuğunu hatırladı.

Ödevini almak için eve döndü.

Gerçek bir hikâye bu.

Umut Vaat Edişi

Adları, yüzleri veya en sevdiğiniz rengi asla unutmadığını, on iki yaşına bastığında kasabadaki herkesi yürürken ayakkabılarından çıkan sesten tanıdığını söylerler.

Dediklerine göre bir süre boyunca -aylar mı? Yoksa yılın büyük bölümü mü?- öyle hızlı uzamış ki yataktan çıkamıyormuş, çünkü kemiklerinin kalsifikasyon hızı boyunun ihtirasına yetişememiş, dolayısıyla ayağa kalkmaya çalıştığında rüzgârda sallanan bir sarmaşık gibi yalpalıyor, külçe gibi yere yığılıyormuş.

Edward Bloom yatakta geçirdiği zamanı akıllıca kullanıp bol bol kitap okumuş. Ashland'deki kitapların neredeyse hepsini devirmiş. Binlerce kitap okumuş, bazıları on bin diyor. Tarih, sanat, felsefe. Horatio Alger. Hiç fark etmiyormuş. Kasabadaki bütün kitapları yalayıp yutmuş. Telefon rehberini bile.

Sonunda herkesten, hatta kütüphaneci Bay Pinkwater'dan bile çok şey öğrendiğini söylüyorlar.

O zamanlar bile büyük bir balıkmış.

Babamın Ölümü: 1. Tekrar

Şöyle gerçekleşiyor. Yaşlı aile doktorumuz Dr. Bennett ayaklarını sürüyerek misafir odasından çıkıyor, kapıyı nazikçe arkasından kapatıyor. Buruşukluk ve kırışıklıklar yığını, yaşlı mı yaşlı Dr. Bennett ezelden beri doktorumuzdu. Doğumumda bulunmuş, göbekbağımı kesip kırmızı ve buruşuk bedenimi anneme teslim etmişti. Onlarca hastalığımızı tedavi etmesi bir yana, bizlerle bir geçmiş zaman hekiminin letafeti ve hasta yatağı kenarı tutumuyla ilgilenmişti. Aslında bir geçmiş zaman hekimiydi de. Babama bu dünyadan giderken eşlik eden, şu anda babamın odasından çıkan, stetoskobunu yaşlı kulaklarından indirip bize, anneme ve bana bakarak başını iki yana sallayan Dr. Bennett.

"Yapabileceğim hiçbir şey kalmadı," diyor genizden gelen hışırtılı sesiyle. Ellerini çaresizlik ve öfkeyle havaya savurmak istiyor ama savurmuyor, böyle hareketler yapmak için çok yaşlı artık. "Üzgünüm. Çok üzgünüm. Edward'la aranızda çözmek istediğiniz bir sorun, ona söylemek istediğiniz bir şey varsa şimdi konuşmanızı tavsiye ederim."

Bunu bekliyorduk. Annem elimi yakalıyor, zorla acı acı gülümsemeye çalışıyor. Onun için kolay bir dönem olmadı tabii. Geçen aylar boyunca ruhen ve bedenen çöktü, yaşıyor ama hayattan uzaklaştı. Bakışları hedefine ulaşamıyor, yarı yolda kalıyor. Şimdi ona bakıyorum da, kaybolmuş görünüyor, nerede olduğunu, kim olduğunu bilmiyormuş gibi. Babam ölmek için eve döndüğünden beri hayatımız çok değişti. Onun ölüm süreci bizi de bir parça öldürdü. Her gün işe gitmek yerine arka bahçede, havuzun arkasındaki düzlükte kendi mezarını kazmak zorunda kalmıştı sanki. Hem de bir seferde değil, her gün birkaç santimini kazmıştı. Onu bu kadar yoran, gözlerinin altında halkalar oluşturan şey annemin ısrarla "babanın x ışını terapisi" dediği tedavi değil de bu mezar kazma işiydi sanki. Akşamları kazmaktan döndüğünde, tırnaklarının altına birikmiş toprakla koltuğuna oturmuş gazetesini okurken şöyle diyebilirdi: *"Evet, iş ilerliyor artık. Bugün bir santimini daha hallettim."* Annem de şöyle diyebilirdi bu durumda: *"Duydun mu, William? Baban bugün bir santim daha kazmış."* Ben de yanıt verebilirdim: *"Harika baba, çok iyi. Sana yardım etmek için yapabileceğim bir şey varsa söyle yeter."*

"Anne," diyorum.

"Önce ben gireyim," diyor kendine gelerek. "Sonra eğer şey gibiyse..."

Eğer ölecek gibiyse beni de çağıracak. Böyle konuşuyoruz işte. Ölümle pençeleşenlerin ülkesinde cümleler tamamlanmıyor, nasıl sonlanacaklarını önceden biliyorsunuz.

Böyle söyleyip ayağa kalkıyor, odaya giriyor. Dr. Bennett başını iki yana sallıyor, gözlüğünü çıkarıp mavi kırmızı çizgili kravatının ucuyla camlarını ovuşturuyor. Dehşet içinde ona bakıyorum. O kadar yaşlı, o kadar yaşlı ki: Neden babam ondan önce ölüyor?

"Edward Bloom," diyor kendi kendine. "Kimin aklına gelirdi?"

Evet, kimin aklına gelirdi? Ölüm, babamın başına gelebilecek en kötü şeydi. Kulağa nasıl geldiğini biliyorum, sonuçta ölüm çoğumuzun başına gelen en kötü şey, ama babamın ölümü, özellikle de ölüme hazırlandığı o son birkaç yıl çok korkunçtu, onu sonraki hayatına hazırlar görünürken bu hayatında güçsüz bırakıp sakatlayan, giderek ilerleyen hastalıklar çok korkunçtu.

Daha da kötüsü, eve hapsolmuştu. Bundan nefret ediyordu. Her sabah aynı odada uyanmaktan, aynı insanları görüp aynı şeyleri yapmaktan nefret ediyordu. Bütün bunlar olmadan önce, evi bir tür yakıt ikmali istasyonu gibi kullanırdı. Gezgin bir baba olduğundan, ev onun için muğlak bir amaç uğruna başka bir yere giderken uğranacak bir duraktı. Neyin peşindeydi peki? Para değil, paramız vardı. Güzel bir evimiz, birkaç arabamız, arka bahçede havuzumuz vardı, maddi gücümüzün yetmeyeceği bir şey yoktu. Terfi almak da değildi derdi, kendi işini kurmuştu zaten. Bunlardan daha fazlasını istiyordu ama istediği neydi bilemiyorum. Her an büyük bir amaç peşindeymiş gibi yaşıyordu ama önemli olan bu belirsiz amaca ulaşmak değil, çarpışmak ve sonra yeniden çarpışmaktı, savaş hiç bitmiyordu. Böylece aralıksız çalışıyordu. New York, Avrupa ya da Japonya gibi yerlere gidip haftalarca dönmez, derken bir gür tuhaf bir saatte, örneğin akşam dokuzda kapıda beliriverir, içkisini hazırlar, koltuğunu ve ailenin göstermelik reisi ünvanını talep ederdi. Ve her seferinde anlatacak olağanüstü bir hikâyesi olurdu.

Aniden çıkıp geldiği gecelerden birinde yine koltuğuna yerleşmişti. Annem kendi koltuğunda, ben ayaklarının dibinde otururken, "Nagoya'da," diye söze başladı. "İki başlı bir kadın gördüm. Yemin ederim gördüm. İki başlı güzeller güzeli bir Japon kadınının çay seremonisine katıldım, öyle zarif, öyle güzeldi ki! Hangi yüzünün daha güzel olduğuna karar vermek olanaksızdı."

"İki başlı kadın diye bir şey yoktur," dedim.

"Gerçekten mi?" dedi beni ters ters süzerek. "Dünya Üzerinde Gitmediği Yer Görmediği Şey Kalmamış Bay Yeniyetme'ye açıklaması için teşekkürler. Gözlerim beni yanıltmış olacak."

"Sahiden mi?" dedim bunun üzerine. "İki başı mı vardı?"

"Ne demek, tabii iki başı vardı, iki başı mamur bir hanımefendiydi. Bir geyşaydı, aslına bakarsanız. Hayatının çoğunu gözlerden uzakta, geyşaların karmaşık geleneklerini öğrenmekle geçirmiş, ender olarak toplum içine çıkmıştı - bu da senin kuşkularının nedenini açıklıyor tabii. Çalışma arkadaşlarım ve hükümetteki bağlantılarım sayesinde yabancılara kesinlikle yasak olan özel salona girmeyi başardım. Tabii ortada hiçbir tuhaflık yokmuş gibi davranmak zorundaydım, kaşımı hafifçe kaldırmam bile tarihe geçecek kadar büyük bir hakaret olurdu. Ben de diğer herkes gibi çayımı içtim ve alçak sesle 'Domo' diye mırıldanarak Japonca teşekkür ettim."

Yaptığı her şey eşsiz, benzersizdi.

Hastalandıktan sonra, yokluğunun büyüsü varlığının sıradanlığına dönüştü. Arada bir içiyordu. Öfkeli değil de, sanki bir deliğe kısılmış gibi yılgın ve şaşkındı. Evde geçirdiği ilk günlerde gözleri öyle parlaktı ki karanlıkta bile ışıldadıklarına yemin edebilirdiniz, ama birkaç gün sonra onlar da bitkinleşti. Ait olduğu yerde değilmiş ve bu yüzden acı çekiyormuş gibi görünüyordu.

Dolayısıyla ölmek için iyi bir aday değildi, üstelik ölüm evde olmayı daha da kötü hale getiriyordu. Başlangıçta dünyanın dört bir yanındaki tuhaf yerlerde yaşayan insanlarla uzak mesafeli telefon görüşmeleri yaparak zamanını elinden geldiğince iyi geçirmeye çalıştı ama kısa süre sonra bunu yapmaya bile takati kalmadı. Sıradan birine, işi olmayan, anlatacak hikâyesi olmayan birine, tanımadığım bir adama dönüştü.

"Canım ne istedi biliyor musun?" dedi bana bugün. Dr. Bennet'ın bir daha sağ göremeyeceğimizi söylediği bir adam için oldukça iyi görünüyordu. "Bir bardak su. Zahmet olacak ama..."

"Ne zahmeti," diyorum.

Bir bardak su getiriyorum, ben dökülmesin diye bardağı altından tutarken birkaç yudum içiyor. Artık babama değil de, onun birbirinin aynısı ama yine de farklı, pek çok açıdan kusurlu kopyalarından birine benzeyen bu adama gülümsüyorum. Geçirdiği değişimler yüzünden ona bakmakta zorlanıyordum ama artık alıştım. Olmayan saçlarına, hareli ve kabuklu cildine rağmen alıştım ona.

"Bilmem sana anlatmış mıydım," diyor derin bir nefes alarak. "Bir dilenci vardı, ofisin oradaki kahve dükkânından çıkarken her sabah beni durdururdu. Ona her gün bir çeyreklik verirdim. Her gün. Bu olay o kadar alışılagelmiş bir hal almıştı ki artık benden para bile istemiyordu, çeyrekliği cebine sıkıştırıverip geçiyordum. Derken hastalandım, birkaç hafta evde yattım ve dilenci beni yeniden gördüğünde ne dedi biliyor musun?"

"Ne dedi, baba?"

"'Bana üç dolar elli sent borcun var,' dedi."

"Ne komik," diyorum.

"Gülmek en iyi ilaçtır," diye yanıt veriyor, oysa ikimiz de gülmüyoruz. Gülümsemiyoruz bile. Giderek derinleşen bir üzüntüyle bana bakıyor. Bazen böyle olur, bazı insanların televizyon kanallarını zaplaması gibi o da bir duygudan diğerine geçiş yapıverir.

"Aslına bakarsan duruma uygun," diyor. "Misafir odasında kalıyor olmam duruma uyuyor."

"Nasıl yani?" diyorum, aslında sorunun yanıtını bilmeme rağmen. Bu konuyu ilk açışı değil, oysa annemle paylaştığı yatak odasından misafir odasına taşınmak onun fikriydi. "Ben gittikten sonra geceleri yattığım tarafa bakarak titremesini istemiyorum, anlıyor musun?" Misafir odasında tek başına kalmasının bir şekilde simgesel olduğunu düşünüyor.

Tuhaf bir resmiyetle döşenmiş odayı gözden geçirerek, "Duruma uygun, çünkü ben de misafir sayılırım," diyor. Annem misafirlerin eksiksiz ağırlanması gerektiğini düşünürdü, bundan dolayı odayı mümkün olduğunca bir otel odasına benzetmişti. Yatağın başucundaki komodinin yanında küçük bir sandalye, şifonyerin üzerinde klasik ustalardan birinin ünlü bir yağlıboyasının zararsız bir reprodüksiyonu var. "Burada çok fazla zaman geçirmedim aslında, biliyorsun. Evde yani. İstediğimiz kadar sık görüşemedik. Kendine bir bak, artık yetişkin bir erkeksin ve ben- ben senin büyüyüşünü göremedim." Büyük çaba harcayarak yutkunuyor. "Senin yanında olamadım, öyle değil mi evlat?"

Belki biraz fazla çabuk davranarak ama mümkün olan en müşfik biçimde, "Hayır," diyorum.

"Hey," diyor ve bir süre öksürüyor. "Sırf ben şeyim diye, biliyorsun işte, şey olacağım diye kendini tutma, e mi?"

"Merak etme."

"Gerçeği, yalnızca gerçeği, bütün gerçeği söyle."

"Tanrı yardımcım olsun."

"Tanrı. Fred. Her kimse artık."

Sudan bir yudum daha alıyor. Susamaktan çok suyu arzuluyor gibi geliyor bana; suyu dilinde, dudaklarında hissetmeyi - suyu çok sever. Bir zamanlar yüzerdi.

"Ama biliyorsun, benim babam da eve pek uğramazdı," diyor, hafifçe çatlayan sesiyle. "Nasıl bir şey olduğunu biliyorum. Babam çiftçiydi. Sana anlatmıştım, değil mi? Hatırlıyorum da, bir keresinde tarlalara ekmek için özel bir tohum almak üzere bir yerlere gitmişti. Bir yük trenine atlamıştı. Akşama dönerim demişti. Ama olaylar birbirini kovaladı ve trenden inemedi. California'ya kadar gitti. Baharın çoğunu evden uzakta geçirdi. Tarlaların ekim zamanı geldi geçti. Yine de, eve döndüğünde olağanüstü tohumlar getirmişti."

"Dur tahmin edeyim," dedim. "Tohumları ekti, dalları bulutlara kadar uzanan devasa asmalar çıktı, bulutların tepesinde bir kale vardı ve kalede bir dev yaşıyordu."

"Nereden bildin?"

"İki başlı bir kadın da deve çay servisi yapıyordu şüphesiz."

Babam kaşlarını kaldırıp gülümsüyor, içi bir an derin bir mutlulukla doluyor.

"Demek hatırlıyorsun," diyor.

"Elbette."

"Bir adamın anlattığı hikâyelerin hatırlanması o adamı ölümsüz kılar, bunu biliyor muydun bakalım?"

Başımı iki yana sallıyorum.

"Öyledir. Gerçi bu hikâyeye asla inanmamıştın, değil mi?"

"Önemi var mı ki?"

Bana bakıyor.

"Hayır," diyor. Sonra, "Evet. Bilmiyorum. En azından hatırlıyorsun. Anlatmak istediğim, aslında- aslında eve daha sık uğramaya çalıştım. Gerçekten denedim bunu. Ama sürekli bir şeyler oluyordu. Doğal felaketler. Bir keresinde yer yarıldı, birkaç kez de gökyüzü delindi. Bazen kendi canımı zor kurtardığım oldu."

Yaşlı, derisi pul pul olmuş eli dizime dokunmak için yavaşça uzanıyor. Parmakları beyaz, tırnakları eskimiş gümüş gibi çatlak ve donuk.

"O zamanlar neyi özlediğimi bilseydim seni özlediğimi söylerdim," diyorum.

Dizimden çektiği eliyle yaklaşmamı işaret edip, "Sana asıl sorunun ne olduğunu söyleyeyim," diyor. Ona doğru eğiliyorum. Duymak istiyorum. Son sözleri olabilir bunlar.

"Büyük bir adam olmak istiyordum,'' diye fısıldıyor.

"Gerçekten mi?" diyorum, sanki şaşırmış gibi.

"Gerçekten," diyor. Ağır ağır, güçsüz bir sesle konuşuyor ama duygu ve düşüncelerinin yerli yerinde olduğunu hissettiriyor. "İnanabiliyor musun? Bunun kaderimde yazılı olduğuna inanıyordum. Büyük bir gölde büyük bir balık olmak - istediğim buydu. Kendimi bildim bileli bunu istiyordum. Küçük adımlarla başladım. Uzun zaman başkaları için çalıştım. Sonra kendi işimi kurdum. Aldığım kalıplarla bodrum katında mum imalatı yapmaya başladım. Olmadı, tutturamadım. Çiçekçilere bahar yıldızı sattım. O da olmadı. Ama en sonunda ithalat ihracat işine girdim ve gerisi çorap söküğü gibi geldi. Bir keresinde bir başbakanla akşam yemeği yedim, William. Bir başbakanla! Düşünsene, bu Ashlandli çocuk bir başbakanla aynı sofrada! Ayağımı basmadığım tek bir kıta kalmadı. Bir tane bile. Yedi taneydi bu kıtalar, değil mi? Hangisinde ne olduğunu unutmaya başlıyorum... Neyse, bırakalım bunları. Biliyor musun, şimdi hepsi önemsiz geliyor bana. Yani, büyük adam ne demektir onu bile bilmiyorum artık - örneğin büyük adam olmanın önkoşulları nelerdir? Ya sen, William?"

"Ya ben ne?"

"Biliyor musun?" diyor. "Büyük adamları büyük yapanın ne olduğunu?"

İçten içe bu soruyu sorduğunu unutmasını dileyerek uzun uzun düşünüyorum. Normalde başka düşüncelere dalıp giderdi ama bakışları bu kez hiçbir şeyi unutmadığını, bu düşünceye sıkı sıkı sarıldığını ve benden yanıt beklediğini söylüyor. Büyük adamları büyük yapan nedir bilmiyorum. Daha önce hiç düşünmemiştim. Ama böyle bir anda "Bilmiyorum" demek olmaz. Gereken yanıtı vererek bu sorunun üstesinden gelmek gerek, ben de kendimi buna hazırlıyorum.

"Bana kalırsa," diyorum bir süre sonra, doğru sözcüklerin dilimin ucuna yuvarlanmasını bekleyerek, "bir adam oğlu tarafından seviliyorsa, o adama büyük adam denebilir."

Böyle dedim çünkü elimdeki tek güç bu; büyüklük payesini, babamın bütün dünyada aradığı ama şaşırtıcı bir biçimde aslında hep burada,

yuvasında olan şeyi ona armağan etmek.

"Ah," diyor babam, *"bu* değişkenler de var tabii." Sözcükler, sersemlemiş gibi ağzından güçlükle çıkıyor. "Bu şekilde düşünmemiştim hiç. Ama şimdi bu değişkenleri hesaba katarak düşündüğümüze göre, yani, bu durumda," diyor, "bu çok özel durumda, *benim* durumumda-"

"Evet," diyorum. "Bugün, yarın ve sonsuza dek. Çok Büyük Bir Adam olan babam Edward Bloom olduğunu ilan ediyorum. Fred yardımcın olsun."

Kılıç yerine elimle bir kez nazikçe omzuna dokunuyorum.

Bu sözlerden sonra sakinleşiyor. Gözleri, bir ayrılık yolculuğunun başlangıcı olduğunu fark ettiğim tekinsiz bir kesinlikle sıkı sıkı kapanıyor. Perdeler kendiliğinden hareket ediyormuş gibi hafifçe aralanınca, ruhunun bu dünyadan diğerine geçmekte olduğuna bir an için inanacak gibi oluyorum. Aslında perdeleri aralayan sadece rüzgâr.

Gözlerini açmadan, uykuya dalmak üzereymiş gibi mırıldanarak, "Şu iki başlı kadın," diyor.

"İki başlı kadını *dinlemiştim,"* diyorum omzuna hafifçe dokunarak. "Onun hakkında başka bir şey duymak istemiyorum, olur mu baba?"

"Sana iki başlı kadını anlatmayacaktım Bay Çokbilmiş," diyor.

"Öyle mi?"

"Sana onun kızkardeşini anlatacaktım."

"Kızkardeşi mi vardı?"

"Hey," diyor gözlerini açıp bir anda gücünü toplayarak. Devam etmeye hazır artık. "Böyle bir konuda seninle dalga geçer miyim hiç?"

Nehirdeki Kız

Mavi Nehrin kıyısında, babamın dibinde mola verip dinlenmeyi pek sevdiği bir meşe ağacı vardı. Meşenin yaygın dallarının gölgesine uzanır, köklerinin çevresini saran yumuşak, yeşil yosunlara başını yaslayıp yatar, nehrin yatıştırıcı sesini dinleyerek huzurla uyurdu. Bir gün yine buraya geldi, kıvrılıp yattı ve tam uykuya dalıp rüya görmek üzereyken gözlerini aralayınca nehirde yıkanan genç ve güzel bir kadın gördü. Altın gibi parlayan uzun saçları kıvrılarak çıplak omuzlarına dökülüyordu. Memeleri küçük ve yuvarlaktı. Avcuna doldurduğu serin suları yüzüne, göğsüne ve sonunda yeniden nehre akıtıyordu.

Edward sakinliğini korumaya çalıştı. Kendi kendine, "Sakın kımıldama. Yerinden bir santim bile oynarsan seni görür," diye tekrarlıyordu. Genç kadını korkutmak istemiyordu. Daha önce anadan doğma bir kadın görmemişti, gitmeden önce onu birazcık daha incelemek istiyordu bir yandan da.

Tam o sırada yılanı gördü. Bir pamukağızdı, öyle olmalıydı. Kadına doğru kayarken suları hafifçe dalgalandırıyor, sürüngenlere özgü küçük başını genç kadının etine doğru uzatıyordu. Bu kadar küçük bir yılanın insanı öldürebileceğine inanmak zordu ama öldürebilirdi. Bu boyda bir yılan Calvin Bryant'ı öldürmüştü. Ayak bileğinden ısırılan adam birkaç saniye içinde ölmüştü. Üstelik Calvin Bryant bu kadının iki katıydı.

Karar vermek için düşünmeye fırsat yoktu. Babam sezgilerine güvendi ve pamukağız küçük, zehirli dişlerini genç kadının beline saplamaya hazırlanırken ellerini öne uzatarak balıklama nehre daldı. Kadın çığlık çığlığa haykırdı tabii. Adamın biri suya dalmış üzerine geliyordu - nasıl haykırdı kim bilir. Babam elinde kıvranan, dişlerini saplayacak bir yer arayarak başını sallayan yılanla suyun dibinden çıkınca kadıncağız yeniden haykırdı. Sonunda babam yılanı gömleğine sarıp hapsetmeyi başardı. Öldürmeye inanmazdı benim babam. Onu yılan koleksiyonu yapan bir arkadaşına götürecekti.

Şöyle bir sahne düşünün şimdi: Üstleri çıplak genç bir adamla genç bir kadın. Mavi Nehrin bellerine kadar gelen sularının içinde ayakta durmuş, karşılıklı bakışıyorlar. Güneş ışıkları çevrelerinde dolaşıyor, ışıldıyor, suda yansıyarak parıldıyor. Ama bu ikisi gölgede. Birbirlerini inceliyorlar. Çevrelerinde doğanın sesinden başka ses yok. O anda konuşmak zordu, ne diyeceklerdi ki? *Benim adım Edward, senin adın ne?* Böyle bir anda bu

söylenmez. Konuşmayı başarabildiği anda genç kadının söylediği şey duruma daha uygundu.

"Hayatımı kurtardın."

Kurtarmıştı, öyle ya? Zehirli yılan tarafından sokulmak üzereyken genç kadını kurtarmıştı. Dahası, onu kurtarmak için kendi hayatını da tehlikeye atmıştı. Gerçi bundan söz etmediler. Gerek yoktu. İkisi de öyle olduğunu biliyordu.

"Çok cesursun," dedi kadın.

"Hayır hanımefendi," dedi Edward, oysa genç kadın yaşça ondan çok da büyük olamazdı. "Sadece sizi gördüm, sonra yılanı gördüm ve ben - ben atlayıverdim."

"Adın nedir?"

"Edward."

"Peki Edward. Bundan sonra burası sana ait. Bu yere... Edward'in Korusu diyeceğiz. O ağaç, nehrin bu bölümü, bu su, her şey. Kendini iyi hissetmediğinde ya da bir şey dilediğinde buraya gel, sadece dinlen ve sorununu düşün."

"Tamam," dedi Edward, gerçi kadın o anda ne söylese tamam diyecekti zaten. Nehir sularının epey üstünde olan başı suyun içindeydi sanki. Kısa süreliğine bu dünyadan ayrılmış gibi hissediyordu kendini. Henüz geri dönememişti.

Kadın gülümsedi.

"Şimdi arkanı dön," dedi, "ben de giyineyim."

"Tamam."

Edward, dayanılmaz ölçüde iyi bir hisle dolmanın heyecanıyla arkasını döndü. İçindeki öyle iyi bir histi ki, katlanmakta zorlanıyordu. Sanki değişip dönüşmüş, kusurları düzelmiş, baştan aşağı yenilenmişti.

Bir kadının giyinmesinin ne kadar sürebileceğini bilmiyordu, bundan dolayı tam beş dakika bekledi. Arkasını döndüğünde genç kadın tabii ki gitmiş - ortadan kayboluvermişti. Gittiğini duymamıştı ama gitmişti işte. Arkasından seslenebilirdi, seslenmek de isterdi ama onu nasıl çağıracağını bilemedi. İlk önce adını sormadığına hayıflandı.

Rüzgâr meşe ağacının yapraklarını okşayarak esiyor, nehir yatağında akıyordu. Kadın gitmişti. Gömleğinin içindeki de bir yılan değil, bir dal parçasıydı. Küçük, kahverengi bir dal parçası.

Ama yılana benziyordu, tastamam benziyordu işte. Özellikle suya attıktan sonra yüzerek uzaklaşmasını izlerken.

Sessiz Cazibesi

Kendine özgü bir letafeti, alçakgönüllü davranma becerisi, beklenmedik anlarda bile nezaket gösterme yetisi olduğunu söylerler. Oldukça utangaçtı babam. Yine de kadınlar tarafından pek sevilirdi. Sessiz bir cazibe deyin isterseniz. Bununla asla gururlanmamasına rağmen oldukça yakışıklıydı da. Herkese dostça davranır, yine herkesten dostça karşılık görürdü.

O zamanlar bile çok komik olduğunu söylerler. Çok şakacıymış, öyle derler. Kalabalıkta pek girişken değilmiş ama onu -anlaşılan o zamanlar Ashlandli hanımların çoğunun yapmaya çalıştığı gibi- yalnız yakalarsanız gülmekten kırar geçirirmiş sizi. Babamın ve bu genç kızların kahkahaları gece boyunca sürermiş, evin verandasındaki sallanan koltuğa oturur sohbet ederlermiş, kahkahaları gece boyu kasabada yankılanırmış. Ashland'de uykuya dalarken kahkaha seslerini dinlemeyi severmiş insanlar. O zamanlar öyleymiş.

Devi Nasıl Ehlileştirdi

Gençliğinde babamın başından o kadar çok macera geçmişti ki, bugün bile anlatılan hikâyeler saymakla bitmez. Fakat babamın başardığı belki de en önemli görev Dev Karl'la yüzleşmekti, çünkü onun karşısına çıkarak hayatını tehlikeye atmıştı. İki adam boyunda, üç adam kadar geniş, en az on adam kadar güçlüydü Karl. Kolları ve bacakları vahşice geçirilen bir hayatın, insandan çok hayvan gibi yaşanan bir hayatın yara izlerini taşıyordu. Davranışları da hayvansıydı. Dediklerine göre, Karl'ı doğuran da bütün ölümlüler gibi sıradan bir kadınmış, ama bebekte bir sorun olduğu kısa sürede anlaşılmış. Çok iriymiş çocuk. Bedeni öyle hızlı büyüyormuş ki annesinin sabah aldığı giysilerin dikişleri akşamüstü patlamaya başlıyormuş. Geceleri marangozun boyuna göre yaptığı karyolaya yatıp uyur, sabah olduğunda ayaklarının yatağın kenarından aşağı sallandığını görürmüş. Ve sürekli yemek yermiş! Annesi ne kadar çok yiyecek alırsa alsın ya da tarladan ne kadar çok ürün toplarsa toplasın, akşam karanlığı çökerken bütün dolaplar tamtakır olur, üstelik Karl hâlâ karnının aç olduğunu söyleyip sızlanırmış! Kocaman yumruğunu daha fazla yemek isteyerek masaya indirir, "Şimdi!" diye haykırırmış. "Anne, şimdi!" Böyle geçen on dört seneden sonra, kadın artık dayanamayacak hale gelmiş. Bir gün. Karl'in suratı kızarmış geyiğin karnına gömülüyken annesi eşyalarını toplamış, arka kapıdan çıkıp gitmiş, bir daha da dönmemiş. Karl onun yokluğunu evdeki bütün yiyecekler bitene dek fark etmemiş. Sonra da acılaşmış, ekşimiş -ve en çok da- acıkmış.

Ashland'e o zaman gelmişti. Geceleri, kasabalılar uyurken Karl sürünerek bahçelerde ve tarlalarda dolaşıyor, yiyecek arıyordu. Başlangıçta ne bulduysa onu aldı; sabahları Ashlandliler mısır tarlalarını tahrip edilmiş, elma ağaçlarını yağmalanmış, su deposunu parçalanmış halde buluyorlardı. Kimse ne yapılması gerektiğini bilmiyordu. Artık evine sığamayacak kadar büyümüş olan Karl kasaba çevresindeki dağlara yerleşmişti. Böyle zorlu bir arazide onunla yüzleşmeyi kim göze alabilirdi? Hem bu insanlar korkunç bir ucubeye dönüşen Karl'ın karşısında ne yapabilirlerdi?

Yağma bir süre daha devam etti, ta ki bir sabah altı tane köpek ortadan kaybolana kadar. Anlaşılan kasabadaki herkesin hayatı tehlikedeydi artık. Bir şeyler yapmak gerekiyordu - ama ne?

Babam bir plan yaptı. Tehlikeli bir plandı ama başka bir seçenek yoktu görünürde. Kasabalıların şükran duaları eşliğinde, güzel bir yaz sabahı yola

koyuldu. Dağlara, bildiği bir mağaraya gidiyordu. Karl'ın o mağarada yaşadığını tahmin ediyordu.

Bir dizi çam ağacının ve yüksek bir taş yığının arkasında kalan mağaranın yerini, yıllar önce derinliklerinde kaybolan küçük bir kızı kurtarırken öğrenmişti. Mağaranın önüne dikilip seslendi.

"Karl!"

Sesi yankılanarak geri döndü.

"Çık ortaya! Orada olduğunu biliyorum. Sana kasabamızdan bir haber getirdim!"

Saniyeler ormanın sessizliğinde akıp gitti, derken babam bir hışırtı duydu, ardından toprak hafifçe sarsıldı. Mağaranın karanlığından sıyrılan Karl bir an sonra karşısında duruyordu. Babamın hayalinde canlandırmaya kalkıştığından daha da büyüktü. Ah, yüzü de öyle dehşet vericiydi ki! Vahşi doğada yaşamaktan, ayrıca kimi zaman açlıktan avının ölmesini beklemeye sabredemediğinden ve avı bazen karşı koyduğundan suratı çiziklerle, morluklarla kaplıydı. Siyah saçları uzun ve yağlıydı, kalın telli, karmakarışık sakalına yiyecek parçaları ve bu kırıntılarla beslenen yumuşak, omurgasız kurtçuklar dolmuştu.

Babamı görünce kahkahalarla gülmeye başladı.

"Ne istiyorsun ufaklık?" dedi dehşet verici bir sırıtışla.

"Yiyecek bulmak için Ashland'e gelmekten vazgeçmelisin," dedi babam. "Çiftçilerimiz ürünlerini yitiriyor, çocuklar da köpeklerini özlüyor."

"Ne? *Sen* mi bana engel olacaksın?" diye haykıran Karl'ın sesi vadilerde yankılandı. Herhalde Ashland'e bile ulaşmıştı haykırışı. "İstersem çıplak ellerimle kuru bir ağaç dalı gibi ortadan ikiye *kırarım* seni!"

Yapabileceğini kanıtlamak için yakındaki çam ağacının dallarından birini çiçek gibi koparıp parmakları arasında un ufak etti.

"İstersem," diye devam etti, "seni bir lokmada yutarım! Yapabilirim bunu!"

"Ben de bunun için geldim ya," dedi babam.

O zaman Kari suratını buruşturdu - kafa karışıklığından ya da sakalından kurtulup yanağına ulaşan bir kurtçuk yüzünden.

"Bunun için geldim de ne demek oluyor?"

"Beni yemen için," dedi babam. "Ben senin ilk kurbanınım."

"İlk... kurban mı?"

Senin kurbanın, ey ulu Karl! Senin gücüne teslim oluyoruz. Çoğunluğu kurtarmak için aramızdan bazılarını kurban etmemiz gerektiğini anladık. Bu durumda ben ne oluyorum, öğle yemeğin mi?"

Babamın sözleri Karl'ı şaşkına çevirmişti. Düşüncelerini toplamak için başını sallayınca çevreye kurtçuklar saçıldı. Bedeni titremeye başladı, bir an düşecek gibi oldu ve dengesini korumak için dağa yaslanmak zorunda kaldı.

Sanki bir tür silahla saldırılmıştı üzerine. Savaşta yaralanmış gibiydi.

"Ben..." dedi alçak sesle, hatta üzgün bir tavırla. "Seni yemek istemiyorum."

"İstemiyor musun?" dedi babam, rahatlayarak.

"Hayır," dedi Karl. "Kimseyi yemek istemiyorum." Kocaman bir gözyaşı damlası yanağından aşağı yuvarlandı. "Ben sadece o kadar *açım* ki. Annem bana nefis yemekler pişirirdi ama sonra gitti, ben de ne yapacağımı bilemedim. Köpeklere gelince... Köpekler için çok üzgünüm. Her şey için özür dilerim."

"Anlıyorum," dedi babam.

"Artık ne yapacağımı bilmiyorum," dedi Kari. "Baksana bana, dev gibiyim! Yaşamak için yemek zorundayım. Ama artık tek başımayım ve şey nasıl yapılır bilmiyorum... Şey var ya..."

"Yemek pişirmek," dedi babam. "Tarla ekmek. Hayvan yetiştirmek."

"Hah şunu hileydin!" dedi Karl. "Herhalde en iyisi yeniden bu mağaraya girip bir daha asla çıkmamak. Başınıza o kadar çok dert açtım ki."

"Sana öğretebiliriz," dedi babam.

Karl'ın babamın söylediklerini anlaması birkaç saniye sürdü.

"Neyi öğreteceksiniz?"

"Yemek pişirmeyi, tarla sürmeyi. Burada dönümlerce verimli arazi var."

"Yani ben de çiftçi olabilir miyim?"

"Evet," dedi babam. "Elbette olabilirsin."

Tam da böyle oldu işte. Karl, Ashland'deki en büyük çiftçiye dönüştü, fakat babamın şöhreti daha da büyüdü. Sadece kapıdan içeri girerek odadaki herkesi kendine hayran bırakabileceği söyleniyordu. Özel bir güç tarafından kutsandığı söyleniyordu. Ama babam alçakgönüllüydü, bunların hepsini reddetti. İnsanları seviyor, karşılığında onlar da onu seviyordu. "İşte bu kadar basit," dedi.

Balık Tutmaya Gidişi

Derken memleketi sel bastı, ama bu konuda zaten yazılmış olanlara ben ne ekleyebilirim ki? Yağmur, hiç durmadan yağan sağanak yağmur. Irmaklar nehirlere, nehirler göllere, yataklarından taşan göller devasa tek bir göle dönüştü. Her nasılsa, Ashland'in büyük bölümü selden zarar görmedi. Kasabanın çevresinde biriken sel sularının, isabetli bir biçimde uzanan dağ sırasının iki yanına dağılarak bölündüğünü anlatıyorlar. Doğru, Ashland'in bir köşesi, evleri ve diğer her şeyiyle birlikte hâlâ o sel sularının altında. Bugün o birikintiye, görüntüsüne uygun düşen ama hayal gücünden yoksun bir adla Büyük Göl diyorlar. Selde ölenlerin hayaletleri yaz gecelerinde hâlâ duyulabiliyor. Ama gölün en dikkate değer yönü, sularında yaşayan yayınbalıkları. Yayınbalığının yetişkin bir adam kadar iri, bazılarının daha da iri olduğunu söylerler. Çok derinlere dalarsanız bacağınızı kaparmış. Dikkatli olmazsanız bacağınızı kaybettiğinizle kalmazmışsınız.

Bu büyüklükte bir balığı yakalamaya kalkışmak için bir budala ya da kahraman olmak gerekir ve benim babam da... Galiba ikisinden de biraz vardı babamda.

Bir sabah şafak vakti tek başına yola koyuldu, bir kayıkla Büyük Göl'ün ortasına, gölün en derin yerine gitti. Yem olarak ne kullandı dersiniz? Mısır ambarında bulduğu ölü bir fareyi. Fare leşini kancaya geçirip oltasını salladı. Dibe ulaşması yaklaşık beş dakika süren oltayı yavaş yavaş çekmeye başladı. Çok geçmeden oltasına bir balık vurdu. Balık fareyi de kancayı da misinayı da kapıp götürmüştü. Yeniden denedi. Daha büyük bir kanca, daha kalın bir misina ve daha lezzetli görünen bir ölü fare kullandı ve oltayı attı. Bu kez çevresindeki sular bulanmaya, karışmaya ve köpürmeye başladı, sanki gölün hayaleti dipten çıkmaya çalışıyordu. Edward oltayı bırakmadı, sıkı sıkı tutmaya devam etti. Belki de kötü bir fikirdi bu, çünkü göl artık göle benzemiyordu. Korkutucuydu. Belki de küçük fareyi geri çekip küreklere asılarak eve gitme zamanıydı. Peki o halde. Yalnız, misinayı sardıkça kayığın hareket ettiğini fark ediyor Edward. Öne doğru gidiyor kayık. Ne kadar hızlı sararsa o kadar hızlı hareket ediyor. Yapması gereken basit, biliyor; kamışı bırakmalı. Bırak gitsin! Suya atıver, arkasından bir bardak soğuk su iç! Misinanın diğer ucunda kim bilir nasıl bir canavar var? Ama oltayı bırakamıyor. Yapamıyor işte. Elleri sanki kamışın bir parçası olmuş. Böylece ikinci en iyi seçeneğine yönelip misinayı sarmayı bırakıyor ama bu da işe yaramıyor: Edward'in

kayığı hâlâ ilerliyor, öne doğru gidiyor, hem de eskisinden daha hızlı. Demek ki kanca bir kütüğe falan takılmış olamaz. Bir şey, canlı bir şey onu çeken; bir yayınbalığı. Bir yunus gibi kıvrılarak sırtını sudan çıkaran balık güneşin altında parıldıyor - güzel, müthiş, korkunç: iki metre var mı? Şimdi dalışa geçiyor ve Edward'i da peşinden sürüklüyor, onu kayığın içinden alıyor ve suyun dibine, Büyük Göl'ün ıslak mezarlığına doğru çekiyor. Edward orada evleri ve çiftlikleri, tarlaları ve yolları, Ashland'in sel suları altında kalan küçük köşesini görüyor. İnsanları da görüyor: Homer Kittridge ve karısı Marla, işte şuradalar! Vern Talbot ve Carol Smith de orada. Homer bir kova dolusu yemi atlarına götürüyor, Carol da Marla'yla mısır tarlası hakkında bir şeyler konuşuyor. Vern traktörünün üstünde. Gölgeli yeşil suda, yüzeyin kulaçlarca altında ağır çekimde gibi hareket ediyorlar ve konuştuklarında dudaklarının arasından çıkan minik hava baloncukları yukarı doğru yükseliyor. Yayınbalığı Edward'i hızla oradan geçirirken Homer onu görüp gülümsemeye, el sallamaya başlıyor -Edward Homer'ı tanırdı- ama o daha elini indirmeden adam ve balık geçip gidiyorlar, yukarı doğru süzülüyorlar ve birdenbire sudan fırlıyorlar. Oltası artık elinde olmayan Edward sahilde buluyor kendini.

Bunu kimseye anlatmadı. Anlatamadı. Kim inanırdı ki? Oltasını ve kayığını sordukları zaman Büyük Göl'ün kıyısında uyuyakaldığını ve... akıntının onları sürükleyip götürdüğünü söyledi.

Ashland'den Ayrıldığı Gün

Edward Bloom'un erkekliğe adım atışı aşağı yukarı şu şekilde gerçekleşti: Edward sağlıklıydı, güçlüydü, ailesi onu çok seviyordu. Liseden yeni mezun olmuştu. Ashland'in yemyeşil tarlalarında arkadaşlarıyla koşturuyor, büyük bir zevkle yiyip içiyordu. Hayatı rüya gibi geçiyordu. Ama bir sabah uyandığında oradan ayrılmak zorunda olduğunu yüreğinin derinlerinde hissetti ve bunu annesiyle babasına söyledi. Onu durdurmaya çalışmadılar. Ama huzursuzca bakıştılar çünkü Ashland'den çıkan tek bir yol olduğunu ve bu yoldan geçmenin şu isimsiz yerden de geçmek anlamına geldiğini biliyorlardı. Ashland'den ayrılması gerekenler bu yerden hiç zarar görmeden geçiyor ama ayrılmaması gerekenler ne ileri ne geri gidemeden sonsuza dek burada kısılı kalıyordu. Böylece, onu bir daha görememe olasılığını bilerek oğullarıyla vedalaştılar, Edward da onları belki bir daha asla göremeyeceğinin farkındaydı.

Yola çıktığı sabah hava çok güzeldi ama isimsiz yere yaklaştıkça gökyüzü kararmaya, ağırlaşmaya başladı ve kalın bir sis tabakası her yeri kapladı. Kısa süre sonra Ashland'e çok benzeyen ama pek çok önemli farkı da olan isimsiz yere geldi. Ana caddede bir banka. Cole's Eczanesi, Christian Kitapçısı, Talbot Tuhafiyesi, Prickett'in Yeri, Mücevher ve Saatçi, Lezzet Kafe, bir bilardo salonu, bir sinema, boş bir otopark, bir hırdavatçı ve bir market vardı, marketin rafları Edward henüz doğmamışken üretilen mallarla doluydu. Bazı dükkânlar Ashland'in ana caddesindekilerin kopyasıydı ama buradakiler boş ve karanlık, camları çatlaktı, sahipleri boş dükkânların kapı önünde durmuş, ifadesiz yüzlerle dışarıyı seyrediyorlardı. Babamı görünce gülümsemeye başladılar. Gülümseyerek el salladılar. *Bir müşteri!* diye düşünüyorlardı. Ana caddede, caddenin sonunda bir de genelev vardı ama şehirdekilere benzeyen bir genelev değildi bu. Bir fahişenin kendi eviydi.

İnsanlar kasabaya giren babamı karşılamak için koşuşturdular, gözlerini onun güzel ellerinden ayıramıyorlardı.

"Gidiyor musun?" diye sordular. "Ashland'den ayrılıyor musun?"

Tuhaftılar. Adamın birinin kolu büzüşüp kısalmıştı. Sağ eli dirseğinden gevşekçe sallanıyordu, üst kolu da kuruyup gitmişti. Eli, kesekâğıdına girmiş dışarıyı gözleyen bir kedi gibi giysisinin yeninden dışarı hafifçe uzanıyordu. Yıllar önce bir yaz günü, kolunu pencereden dışarı çıkarmış araba kullanıyor, rüzgârın tadını çıkarıyordu. Ama yol kenarına fazla yakın

gidiyordu ve rüzgâr yerine koluna aniden bir telefon direği çarpmıştı. Alt kolundaki bütün kemikler unufak olmuştu. Dirseğinden aşağısı tutmuyordu artık, öylece sallanıyor, zaman içinde giderek büzülüp küçülüyordu. Babamı gülümseyerek karşıladı.

Sonra bir kadın vardı, ellili yaşlarının ortasında, neredeyse her açıdan normal bir kadıncağız. Bu insanların hepsi böyleydi zaten: pek çok açıdan normaldiler ama *tek bir* özellikleri onları farklı kılıyordu, korkunç bir özelliği vardı hepsinin. Bu kadın uzun yıllar önce işten eve döndüğünde kocasını bodrum katındaki su borusundan sallanır halde bulmuştu. Kocasını orada o halde görünce kadına inme inmiş, yüzünün sol yanı öylece donup kalmıştı. Dudakları abartılı bir ifadeyle somurtuyormuş gibi aşağı sarkıyor, gözünün çevresindeki deri gevşekçe sallanıyordu. Yüzünün o yanını hiç kımıldatamadığından konuştuğunda ağzının tek tarafı açılıyor ve sesi gırtlağının derinliklerine hapsolmuş gibi çıkıyordu. Sözcükler, kaçmak için boğazından yukarı acı içinde tırmanıyordu. Bu olanlardan sonra Ashland'den ayrılmaya çalışmış fakat ancak buraya ulaşabilmişti.

Bazılarıysa böyle çıkmıştı analarının karnından; bunların başına gelen ilk ve en feci kaza doğmaktı. Bert adında hidrosefali hastası bir çocuk vardı, çöpçüydü. Gittiği her yere süpürgesini de götürüyordu. Fahişenin oğluydu ve burada yaşayan erkekler için büyük bir sorundu çünkü çoğu fahişeyi ziyaret etmişti ve içlerinden herhangi biri çocuğun babası olabilirdi. Kadına kalırsa, hepsi onun babasıydı zaten. Kendisi fahişelik mesleğini isteyerek seçmemişti. Kasabanın bir fahişeye ihtiyacı vardı ve onu bu işi yapmaya zorlamışlardı, yıllar geçtikçe acı bir huysuzlukla dolmuştu kadın. Özellikle oğlunun doğumundan sonra müşterilerinden nefret etmeye başlamıştı. Oğlu büyük bir mutluluk kaynağıydı ama daha da ağır bir yüktü. Hafızası yoktu çocuğun. Annesine sık sık, "Benim babam nerede?" diye sorar, annesi de pencereden gördüğü ilk adamı işaret eder, "İşte baban orada," derdi. Çocuk koşarak dışarı fırlayıp adamın boynuna atlardı. Ama ertesi gün bu yaptığını hiç hatırlamaz, yine annesine sorardı: "Babam nerede?" Ve pencerenin önünden geçen ilk adam babası ilan edilirdi.

Sonunda, babam Willie adında bir adamla tanıştı. Bir bankta oturmakta olan Willie, o tarafa yaklaşan babamı görünce sanki onu bekliyormuş gibi ayağa kalkmıştı. Dudaklarının kenarı kuruyup çatlamıştı. Ağarmış saçları dik dikti, siyah gözleri küçüktü. Parmaklarının üçü (iki tanesi bir elinde, diğeri öbür elinde) yoktu ve yaşlıydı. O kadar yaşlıydı ki zamanda bir insanın ilerleyebileceği kadar ilerlemiş, artık dönüş yolculuğunu yapıyor

gibiydi. Sanki küçülmeye başlamıştı. Bir bebek kadar olana dek küçülecekti. Dizlerine kadar suya gömülmüş gibi ağır ağır yürüyor, zalim bir gülümseyişle babamı süzüyordu.

Arkadaş canlısı ama biraz bitkin bir tavırla, "Kasabamıza hoş geldin," dedi babama. "Sana etrafı gezdirmemin sakıncası var mı?"

"Fazla kalamayacağım," dedi babam. "Sadece geçiyordum buradan."

Babamın koluna giren Willie, "Herkes öyle der," dedi ve birlikte yürümeye başladılar.

"Her neyse," diye söze devam etti Willie, "acelen ne? En azından sana sunabileceğimiz şeyleri gözden geçirmelisin. Burada bir dükkânımız, küçük ve hoş bir dükkânımız var ve burada da," dedi, "bilardo oynamak istediğinde gidebileceğin bir mekânımız var. Bilardo, bilirsin. Hoşuna gidebilir bu."

Edward, bu Willie'yi ve onları izlemekte olan diğer kasabalıları öfkelendirmek istemediği için "Teşekkürler," dedi. Şimdiden üç dört kişilik küçük bir kalabalık toplamışlardı başlarına, boş sokaklarda peşlerinde dolaşan bu insanlar mesafelerini korumalarına rağmen istekli tavırlarla pis pis bakıyorlardı babama. "Çok teşekkür ederim doğrusu."

Eczaneyi ve Christian Kitapçısını da gösteren Willie, tek gözünü kırparak fahişenin evini işaret ederken babamın kolunu daha sıkı tutmaya başladı.

"O da çok tatlıdır," dedi. Derken, aklına anımsamak istemediği bir şey gelmiş gibi ekledi: "Bazen yani."

Gökyüzü artık iyiden iyiye kararmış, hafif bir yağmur çiselemeye başlamıştı. Willie gözünün içine dolan yağmur damlalarına aldırmadan başını havaya kaldırdı. Babamsa yüzünü sildi ve suratını ekşitti.

"Buraya bol yağmur yağar," dedi Willie, "ama zamanla alışırsın."

"Burada her şey biraz, nasıl desem... nemli ve rutubetli gibi," dedi babam.

Willie ona bir bakış attı.

"Alışırsın," dedi. "Burasının özünde yatan da budur, Edward. Bazı şeylere alışmak."

"Benim istediğim bu değil," dedi Edward.

"Buna da," dedi Willie. "Buna da alışırsın."

Ayaklarının etrafında toplanan sisin arasında, baş ve omuzlarına yumuşakça düşen yağmur damlalarının altında, bu tuhaf kasabanın kasvetli

sabahında sessizce yürümeye devam ettiler. Kaldırım köşelerinde toplanan insanlar onların geçişini seyrediyor, bazıları peşlerine takılan kafileye katılıyordu. Edward, yırtık pırtık siyah bir takım elbise giymiş sıska bir adamla göz göze gelince onu tanıdığını fark etti. Norther Winslow'du bu; şair. Birkaç yıl önce Paris'e gidip şiir yazmak için Ashland'den ayrılmıştı. Bakışlarını Edward'dan ayırmadan öylece duruyor, gülümseyecekmiş gibi görünüyordu ama Edward'in gözü onun iki parmağı eksik olan sağ eline takılınca Norther'in beti benzi attı, elini sıkı sıkı yakalayıp göğsüne bastırarak hızla köşeyi döndü ve kayboldu. İnsanlar bir zamanlar Norther için büyük umutlar beslemişlerdi.

Olanları gören Willie, "Elbette," dedi. "Buraya her gün gelir senin gibiler."

"Anlayamadım, neyi kast ettin acaba?" dedi babam.

"Normal insanlar," dedi Willie, bu sözcük ağzında kötü bir tat bırakmış gibi. Tükürdü. "Planları olan sıradan insanlar. Bu yağmur, bu nem - bir tür kalıntıdır bu. Bir hayalin kalıntısı. Çok sayıda hayalin, daha doğrusu. Benim, onun ve senin hayallerinin."

"Benimkileri sayma," dedi Edward.

"Hayır," dedi Willie, "henüz erken tabii."

İşte o sırada köpeği gördüler. Ne olduğu belirsiz siyah bir şekil sisin içinde ilerleyip birden karşılarında belirdi. Göğsünde beyaz benekler, patilerinde kahverengi lekeler vardı ama gövdesinin geri kalanı simsiyahtı. Tüyleri kısa, fırça gibiydi, türü de belli değildi. İçinde çok sayıda köpeği barındıran, pek çok türü kapsayan bir köpekti. Yavaş yavaş ama doğruca onlara yaklaşıyor, yangın musluğunu ya da elektrik direğini koklamaya zaman ayırmadan geliyordu; dolaşmıyor, yürüyordu. Bir yere gidiyordu bu köpek. Bir hedefi vardı: Babam.

"Bu da nedir?" diye sordu Edward.

Willie gülümsedi.

"Bir köpek," dedi. "Er ya da geç herkesi incelemeye gelir, genelde geçe kalmaz. Bir tür geçit denetçisidir, anlarsın ya."

"Hayır," dedi babam, "anlamadım."

"Anlayacaksın," dedi Willie. "Anlarsın. Çağır onu."

"Çağırayım mı? Adı nedir?"

"Adı yok. Hiçbir zaman birine ait olmadı, bu yüzden bir adı da yok. Sadece Köpek de sen ona."

"Köpek."

"Tam üstüne bastın: Köpek."

Böylece babam dizlerinin üstüne çöktü, ellerini çırptı ve dostane görünmeye çalışarak köpeği çağırdı.

"Köpek! Gel dostum! Gel oğlum. Haydi gel!"

Uzun, düz bir hat boyunca yürümekte olan köpek dondu kaldı ve uzunca bir süre gözlerini dikip babama baktı - en azından bir köpek için uzun bir süreydi. Yarım dakika. Sırtındaki tüyler kabardı. Gözlerini babamın gözlerinin içine dikti. Ağzını açtı, babama dişlerini ve diş etlerinin yırtıcı pembeliğini gösterdi. Uç metre ötede duruyor, vahşice hırlıyordu.

"Belki yolundan çekilsem daha iyi olacak," dedi babam. "Beni pek sevmedi galiba."

"Elini uzat," dedi Willie.

"Ne?" dedi babam.

Köpek daha yüksek sesle hırlamaya başladı.

"Elini uzat da koklasın."

"Willie bence bu-"

"Uzat şu elini," dedi Willie.

Babam ağır ağır elini uzattı. Köpek yavaş yavaş, alçak sesle hırlayarak, çenesi kapmaya hazır, yaklaştı. Ama burnunun ucu babamın parmaklarına değer değmez inlemeye başladı. Ve Köpek babamın elini yaladı. Kuyruğunu salladı. Babamın kalbi: Hızla atıyordu.

Willie sanki ihanete uğramış gibi üzüntü ve yenilgiyle olanları izliyordu.

"Şimdi gidebilir miyim yani?" diye sordu babam doğrularak. Köpek bacaklarına sürünüyordu.

"Henüz gidemezsin," dedi Willie babamın kolunu yakalayıp. Parmakları etine gömülüyordu. "Gitmeden önce bir fincan kahve içmek istersin."

Lezzet Kafe, arka arkaya sıralanmış vinil kabinleri ve altın benekli formika masalarıyla büyük bir salondu. Masalara kâğıt servis altlıkları, üzerine kuru yiyecek kalıntıları yapışmış ince gümüş kaşık ve çatallar yerleştirilmişti. Salonu loşluk, kalın bir grilik kaplamıştı ve masaların neredeyse hepsi dolu olmasına rağmen içeride gerçek anlamda canlılık yoktu, doyurulmayı bekleyen açlığın huzursuz beklentisi hissedilmiyordu.

Ama Willie ve babam içeri girdikleri zaman herkes başını kaldırıp sanki sipariş ettikleri yiyecekler gelmiş gibi gülümsedi.

Willie'yle babam bir masaya oturdular, sessiz bir garson siparişlerini bile sormadan iki fincan kahveyle çıkageldi. Derin, siyah, dumanı tüten iki gölcük. Willie gözlerini fincanına dikip başını iki yana salladı.

"Sana göre işler tıkırında, değil mi evlat?" dedi kahvesini dudaklarına götürürken. "Kendini büyük bir balık sanıyorsun. Ama sen gördüğümüz ilk kişi değilsin. Şurada Jimmy Edwards oturuyor, bak. Büyük futbol yıldızı. Başarılı öğrenci. Şehre gidip iş adamı olmak, bir servet kazanmak istedi. Ne var ki buradan asla çıkamadı. Yeterince metanetli değildi." Öne doğru eğilip fısıldadı: "O köpek işaret parmağını kaptı."

Başını çevirip bakan babam söylenenin doğru olduğunu gördü. Jimmy elini yavaşça masanın üstünden çekti, cebine soktu ve arkasını döndü. Babam kendisini süzen diğer insanlara baktı ve aynısının herkes için geçerli olduğunu gördü. Birkaç parmağı eksik olmayan kimse yoktu, bazılarının parmaklarının çoğu eksikti. Babam bunun nedenini sormak için Willie'ye döndü. Willie adeta onun aklından geçenleri okumuştu:

"Kaç kere gitmeye çalıştılarsa o kadar parmakları eksik," dedi. "Ya buradan çıkmaya ya da geldikleri yere dönmeye çalıştılar. O köpeğin," dedi kendi eline bakarak, "hiç şakası yoktur."

Derken çevresindeki masalarda oturanlar yavaş yavaş, sanki sadece kendilerinin duydukları bir ses tarafından çağrılıyormuş gibi ayağa kalktılar, babamın oturduğu kabinin kenarına gelip ona bakarak gülümsemeye başladılar. Bazılarını Ashland'deki çocukluğundan anımsıyordu. Cedric Fowlkes, Sally Dumas, Ben Lightfoot. Ama şimdi çok farklıydılar. Akıllarından neler geçtiğini anlayacakmış gibi hissetti ama sonra bir şey oldu, karşısındaki insanlar bir an netleşip sonra netliklerini yitiriyormuş gibi o his geçti.

Onların arkasında, kafenin kapısına doğru bakınca Köpeğin orada oturduğunu gördü. Hiç kımıltısız oturuyor, içeri bakıyordu. Babam ellerini ovuşturarak Köpeğin neyi beklediğini düşündü ve buradan ayrılma şansını yitirip yitirmediğini, bir dahaki sefere talihinin yaver gidip gitmeyeceğini merak etti.

Rosemary Wilcox adlı bir kadın masanın hemen yanında duruyordu. Şehirli bir adama âşık olmuş, onunla birlikte şehre kaçmaya çalışmıştı ama sadece adam buradan çıkmayı başarabilmişti. Kadının koyu renkli gözleri bir zamanlar güzel olduğu anlaşılan yüzüne gömülmüş gibiydi. Babamın

çocukluğunu hatırlıyordu, onu bu iyice büyümüş, uzun boylu ve yakışıklı haliyle yeniden görmenin çok güzel olduğunu söyledi.

Masanın başına toplananlar kalabalıklaştı, iyice yaklaştılar ve babam hareket edemediğini fark etti. Kımıldayacak yeri kalmamıştı. Hemen yanında, masanın başında Willie'den bile yaşlı bir adam dikiliyordu. Taş kesilmiş gibiydi. Kuruyan derisi kemiklerinin üzerinde iyice gerilmişti, masmavi damarları donmuş nehirler gibi soğuk görünüyordu.

"Ben- Ben senin yerinde olsam o köpeğe güvenmezdim," dedi yavaşça. "Şansımı denemeye kalkmazdım, evlat. Geçen sefer saldırmadı ama bir dahaki sefere ne yapacağını bilemezsin. Hiç belli olmaz. Sen en iyisi burada otur da," dedi, "bize gitmek istediğin dünyayı, orada bulmayı umduğun şeyleri anlat."

Yaşlı adam gözlerini yumdu, Willie ve masanın başına toplanan herkes aynısını yaptı. Bir sonraki dönemeçte, bu karanlık yerin ötesinde babamı bekleyen parlak dünyanın hayalini dinlemek istiyorlardı. Böylece babam aklındakileri onlara anlattı ve sözünü bitirdiğinde hepsi gülümseyerek teşekkür ettiler.

"Çok hoştu," dedi yaşlı adam.

"Yarın yine yapalım mı bunu?" dedi birisi.

"Evet yarın yine tekrarlayalım," diye fısıldadı bir başkası.

"Gelmene çok sevindik," dedi adamın biri babama. "Burada olmandan çok memnunuz."

"Tanıdığım çok hoş bir kız var," dedi Rosemary. "Çok da güzel. Biraz beni andırıyor. İkinizi tanıştırmak beni çok mutlu eder, anlarsın ya."

"Affedersiniz," dedi babam, bakışlarını kalabalıktaki yüzlerde dolaştırarak. "Bir yanlış anlama oldu. Burada kalıcı değilim ben."

"Bir yanlış anlaşılma oldu zannederim, evet," dedi babamı derin bir nefretle süzen Ben Lightfoot.

"Ama gitmene izin veremeyiz," dedi Rosemary, yumuşak bir sesle.

"Gitmek *zorundayım*," dedi babam, ayağa kalkmaya çalışarak. Beceremedi, çevresini öyle bir sarmışlardı ki.

"En azından bir süre kalsan," dedi Willie. "Birkaç güncük kalsan ne olur sanki."

"Bizleri biraz tanısan," dedi Rosemary, korkunç eliyle gözünün önüne düşen saçları geriye iterek. "Diğer herkesi unutursun."

Birden, babamın çevresinde bir daire oluşturan kadın ve erkeklerin arkasından bir hışırtı yükseldi. Sonra bir çığlık, havlamayla karışık hırlama sesi ve bir mucize gerçekleşmiş gibi geri çekilen insanlar. Köpek gelmişti. Tehditkâr bir sesle hırlıyor, korkunç dişlerini gösteriyordu. İnsanlar ellerini sıkı sıkı göğüslerine bastırarak salyaları akan canavardan uzaklaştılar. Bu fırsatı kaçırmayan babam dönüp arkasına bile bakmadan çıkışa doğru koşmaya başladı. Karanlık aydınlanana, dünya yeniden yeşil ve harika bir yere dönüşene dek koştu. Asfalt çakıla, çakıl toprağa yol verdi, büyülü dünyanın güzelliği fazla uzakta değildi artık. Yolun bitiminde durdu, nefesini toplamaya çalıştı ve Köpeğin dili bir karış dışarıda koşarak peşinden geldiğini fark etti. Babama yetişince sıcak gövdesiyle onun bacaklarına süründü Köpek. Ağaçların arasında dolaşan rüzgârın hışırtısı ve zar zor seçilen patikada ayaklarından çıkan sesler dışında çıt çıkmıyordu. Sonra birden ormanda bir açıklığa geldiler, şimdi karşılarında bir göl vardı; göz alabildiğine uzanan, devasa, yemyeşil bir göl. Gölün kıyısında rüzgârın savurduğu dalgalarla sallanan küçük, ahşap bir iskele gördüler. İskeleye doğru indiler, oraya ulaşınca Köpek sanki bütün gücünü yitirmiş gibi yere yığılıverdi. Babam nedense gururla çevresine baktı, sıra sıra ağaçların arkasında kaybolan güneşin batışını seyretti, havayı içine çekti, parmaklarını Köpeğin sıcak boynunun çevresindeki gevşek deriye bastırdı, özenle ve nazikçe, sanki kendi kalbinin kaslarını ovuyormuş gibi köpeğin boyunu uzun uzun ovdu. Köpek mutlu köpek sesleri çıkardı. Güneş battı, ay yükseldi, göl suları hafifçe dalgalanmaya başladı ve ayın beyaz ışığı altında kızı gördü; başı suyun üstüne çıkıyor, sular saçlarından süzülüp yeniden göle akıyor, kız gülümsüyordu. Kız gülümsüyor, babam da gülümsüyordu. Babama el salladı. Babama el salladı, babam da ona karşılık verdi.

"Merhaba!" dedi el sallayarak. "Hoşçakal!"

Yeni Dünyaya Giriş

Babamın o yeni dünyada geçirdiği ilk günün hikâyesini belki de en iyi anlatan kişi, Jasper "Buddy" Barron'dur. Bloom A.Ş.'nin başkan vekili olan Buddy, babamın emekli oluşundan sonra dümeni devralmıştı.

Çok şık giyinirdi Buddy. Parlak sarı bir kravat takar, yöneticilerin giydiği cinsten, lacivert, ince çizgili bir takım, siyah ayakkabılar ve takım elbisesinin rengiyle aynı tonda, baldırlarının bilinmeyen bir yerine kadar çıkan daracık, incecik, neredeyse saydam çoraplar giyerdi. Kalbinin üstündeki yalancı cepte, evcil bir fare gibi dışarıyı gözleyen ipek bir mendil bulunurdu. Kitaplarda hep anlatılan türden aklaşmış şakakları olan tanıdığım ilk adamdı. Saçlarının kalanı kapkara, gür ve sağlıklıydı, onları ortadan ayıran çizgi pembecik kafa derisini göstererek bir köy yolu gibi başının arkasına doğru dümdüz uzanırdı.

Bu hikâyeyi anlatırken koltuğunda arkasına yaslanıp gülümsemekten hoşlanırdı.

"Sene bindokuzyüz bilmemkaçtı," diye girerdi söze. "Hiçbirimizin hatırlamak istemeyeceği kadar eski zamanlar. Edward'in evden ayrıldığı gündü. On yedi yaşındaydı. Hayatında ilk defa tek başına kalmıştı, endişeli miydi peki? Hayır, endişeli falan değildi, annesi ona geçinmesi için birkaç dolar -ben diyeyim on, sen de on iki- vermişti, hayatı boyunca cebinde bu kadar çok para olmamıştı. Dahası hayalleri vardı. İnsanı yaşatan hayalleridir William, baban şimdiden bir imparatorluğun hayallerini kuruyordu. Oysa doğduğu kasabadan ayrıldığı gün ona baksan, sırtındaki giysilerinden ve ayakkabılarının tabanındaki deliklerden başka bir şeyi olmayan, gencecik, yakışıklı bir delikanlı görürdün. Ayakkabılarının tabanındaki delikleri göremezdin belki, ama oradaydılar William; delikler oradaydı.

"O ilk gün yaklaşık elli kilometre yol tepmiş baban. O gece yıldızların altında, çam ağacı dikenlerinden bir yatakta uyumuş. Ve orada, o ilk gece, kaderin eli ilk defa babana uzanıp onu kemerinden yakalamış. Çünkü baban uyurken ormandan çıkan iki adam onu neredeyse canı çıkana dek dövmüş ve bütün parasını almışlar. Canını zor kurtarmış olmasına rağmen otuz yıl sonra bu hikâyeyi bana ilk kez anlattığında dedi ki -ki tam da Edward'a göre bir şey-, o adamları, yani onu canını çıkarasıya döven ve son kuruşuna kadar soyan adamları bir daha gördüğü takdirde onlara hayatının rotasını belirledikleri için teşekkür edecekmiş - minnettar olduğunu söylecekmiş!

"O esnada, tuhaf ormanın karanlık bir köşesinde ölürken minnettar olmak aklının ucundan bile geçmiyormuş tabii. Ama şafak sökene kadar dinlenip kendini epey toparlamış ve hâlâ şakır şakır kanayan yaralarına rağmen yürümeye başlamış, artık nereye gittiğini bilmiyor, nereye gittiğini hiç umursamıyor, sadece yürüyormuş; ileri, öne doğru, hayatın ve kaderin bir sonraki darbesine ya da okşayışına hazır. Derken eski bir taşra dükkânı görmüş, önünde yaşlı bir adam oturuyor, sandalyesinde ileri geri, ileri geri sallanıyormuş. Adamcağız, kan içinde, sendeleyerek yaklaşan yaralıya dehşet içinde bakakalmış. Sonra karısını, karısı da kızını çağırmış ve seferber olup yarım dakika içinde bir kap dolusu sıcak su ve bir sünger hazırlamış, bir çarşafı şeritlere ayırıp bandaj haline getirmiş, sendeleyerek yaklaşan Edward'i beklemeye başlamışlar. Bu yabancının hayatını kurtarmaya hazırlanmışlar. Hazır ne kelime, onun hayatını kurtarmaya azmetmişler.

"Ama baban onlara izin vermemiş tabii. Hayatını kurtarmalarına müsaade edememiş. Baban gibi -ki onun gibiler çok azdır, William, ender olarak rastlanır böylelerine- dürüst bir adam ölüm kalım meselesi bile olsa sadaka kabul etmez. Yoksa hayatını başkalarına borçlu olduğunu bilerek, kendini özgür hissedemeden nasıl yaşardı; tabii hayatta kalmayı başarabilirse?

"Böylece, yaraları hâlâ kanayan, bacağı iki yerden kırılmış olan Edward eline geçirdiği bir süpürgeyle dükkânı baştan aşağı süpürmüş. Sonra bir paspas ve kova bulması gerekmiş, çünkü doğru olanı yapmak için acele ederken şakır şakır kanayan yaralarını unutmuş ve yerde kanlı bir iz bıraktığını dükkânı süpürmeyi bitirene dek fark etmemiş. Böylece paspaslamaya girişmiş. Yerleri ovmuş. Eline bir bez alıp dizlerinin üstüne çökmüş ve yaşlı adam, karısı ve çocuklarının şaşkın bakışları altında yerleri ovmuş. Berikilerin hayret ve saygıdan dili tutulmuş. Ona hayran kalmışlar. Bir adamın çam ağacından döşemeleri ovarak kendi kan izini temizlemeye çalışmasına şahit olmuşlar. Olanaksız, imkânsız bir işmiş bu, ama baban deniyormuş. İşte aslolan bu, William; gücü tükenene, kıpırdayamayacak hale gelene kadar denemiş, derken elinde sıkı sıkı tuttuğu bezle yüz üstü yere kapaklanıvermiş. Ölü gibi yatıyormuş yerde.

"En azından onlar öyle sanmışlar. Öldü sanmışlar. Hemen yanına koşmuşlar ama hâlâ nefes alıyormuş. Babanın tarif ettiği haliyle bana Michelangelo'nun *Pieta'sın*ı hatırlatan bir sahne gerçekleşmiş ve güçlü kuvvetli bir kadın olan anne onu yerden kaldırıp kucağına almış; bu genç

adamın, ölmek üzere olan bu genç adamın hayatı için dualar etmiş. Durum umutsuz görünüyormuş. Ama herkes endişeyle çevresinde beklerken, o gözlerini açmış ve belki de son sözlerini söylemiş. Dükkânında hiç müşteri olmadığını hemen fark ettiği adama dönüp, belki de son nefesiyle şöyle demiş: *"Reklam."*

Buddy bu sözcüğü odada çınlayacak şekilde söylerdi.

"Dedikleri gibi, zaten gerisi malum. Baban iyileşmiş. Kısa sürede gücüne kavuşmuş. Tarlaları sürmüş, bahçedeki yaban otlarını ayıklamış, dükkândaki işlere yardımcı olmuş. Bütün bölgeyi dolaşıp her tarafa küçük ilanlar asarak Ben Jimson'ın Taşra Dükkânı'nın reklamını yapmış. Mağazaya 'taşra' dükkânı demek onun fikriymiş, bu arada. Kulağa daha sıcak geldiğini, sadece 'dükkân' demekten daha albenili olduğunu düşünmüş, haklı da çıkmış. Baban, 'Bir alana bir bedava' sloganını da aynı dönemde bulmuş. Bu dört küçük sözcük, William, Ben Jimson'ı zengin bir adama dönüştürmüş.

"Jimsonlar'm yanında yaklaşık bir sene kalmış ve az da olsa ilk parasını burada kazanmış. Dünya, görkemli bir çiçek gibi açılmış baban için." Lafın burasında, "Sen de görüyorsun," dedikten sonra, altın yaldız ve kaliteli deriyle süslenmiş debdebeli ofisini gösterir, sanki ben de babamın efsanevi çalışkanlığının meyvesinden başka bir şey değilmişim gibi başını hafifçe bana doğru sallardı: "Alabama'nın Ashland kasabasından bir delikanlı için, oldukça iyi bir iş başardı."

II. BÖLÜM

Yaşlı Kadının Gözü

Jimsonlar'dan ayrıldıktan sonra kırsal bölgelerde bir kasabadan diğerine dolaşarak güneye inen babamın başından pek çok macera geçti, pek çok ilginç ve tuhaf insanla tanıştı. Ancak böyle başıboş dolaşmasının da yaptığı her şey gibi bir hedefi, bir amacı vardı. Geçen sene boyunca pek çok hayat dersi almıştı, şimdi de bir üniversiteye giderek dünya ve dünyanın doğası hakkında bildiklerine yenilerini katmak istiyordu. Auburn denen bir şehirde böyle bir üniversite olduğunu duymuştu. Bu şehre doğru gidiyordu.

Bir akşam yorgun ve aç halde Auburn'e vardı, pansiyoner kabul eden yaşlı bir kadının evinde bir oda buldu. Kadın babamın karnını doyurdu, ona dinlenecek bir yatak verdi. Üç gün üç gece aralıksız uyuyan babam uyandığında gücünü toplamıştı, zihni berrak, bedeni dinçti. Hemen kadına teşekkür edip ona her konuda yardım etmeye hazır olduğunu söyledi.

Şimdi, şansa bakın ki bu kadıncağız tek gözlüydü. Camdan yapılma diğer gözünü her gece çıkarıp yatağının başucundaki komodinde duran bir bardak suyun içine koyardı.

Yine şansa bakın ki, babamın gelişinden birkaç gün önce bir grup genç bu yaşlı kadının evine gizlice girip gözünü çalmışlardı. Böylece kadıncağız, gözünü bulup geri getirdiği takdirde babama minnettar kalacağını söyledi. Babam oracıkta bu işi başaracağına yemin etti ve hemen o sabah kadının gözünü bulmak için evden ayrıldı.

Serin ve parlak bir gündü, babam umut doluydu.

Adını bir şairden alan Auburn, o zamanlar önemli bir eğitim merkeziydi. Dünyanın sırlarını öğrenmeye hevesli genç insanlar küçük sınıflara doluşur, bir aşağı bir yukarı dolaşan profesörü dikkatle dinlerlerdi. Edward da bunun özlemini çekiyordu.

Diğer yandan okula haytalık için gelenler de vardı ve sırf bu amaç için büyük gruplar oluşturuyorlardı. Yaşlı kadının evine girip gözünü çalanların da böyle bir grup olduğunu öğrenmesi fazla uzun sürmedi.

Göz, gerçekten de kötü bir şöhret kazanmıştı ve Edward Bloom'un kurnazca hemen arkadaşlık kurduğu bazı insanlar ondan açıkça, üstelik derin bir saygıyla söz ediyorlardı.

Gözün büyülü güçleri olduğu söyleniyordu.

Gözün görebildiği anlatılıyordu. Göze doğrudan bakmanın kötü şans getirdiğine inanılıyordu, çünkü yaşlı kadın o anda sizi görür ve tanır,

karanlık bir gecede peşinize düşer ve sizi bulur, sonra size tarif edilemeyecek kadar korkunç şeyler yapardı.

Göz aynı yerde iki gece üst üste kalmıyordu. Bir tür gruba kabul töreni için kullanılıyor, her gece başka bir gence veriliyordu. Gözü alanın görevi, ona asla zarar gelmemesini sağlamaktı. Onu yedinde bulunduran gencin bütün gece gözünü kırpmasına bile izin verilmiyordu; sadece ona nöbetçilik ediyordu. Yumuşak, kırmızı bir kumaşa sarılan göz, küçük, ahşap bir kutuda muhafaza ediliyordu. Sabahları yeniden grubun liderine iade ediliyor, lider göze nöbetçilik eden gence sorular soruyor, gözü inceliyor ve çocuğu gönderiyordu.

Edward bunların hepsini kısa sürede öğrendi.

Yaşlı kadına gözünü iade edebilmek için, geceleri göze nöbetçilik eden çocuklardan biri olmanın yolunu bulması gerektiğini anladı. Bunun peşine düştü.

Nöbetçilerden biri olma arzusunu yeni arkadaşlarından birine açtığı zaman, bir anlık kararsızlıktan sonra o gece tek başına şehrin birkaç kilometre dışındaki bir ambara gelmesi söylendi.

Ambar karanlık ve harap haldeydi, ittiği zaman kapısı tüyler ürpertici bir gıcırtı kopardı. Duvarlarına asılan siyah saçtan şamdanlara dikilmiş mumların gölgeleri köşelerde oynaşıyordu.

Ambarın arka tarafında yüzleri görünmeyen altı kişi yarım daire oluşturacak şekilde oturmuştu. Hepsi koyu kahverengi, çuval bezinden yapılmışa benzeyen kukuletalar takmıştı.

Önlerindeki küçük bir sehpanın üzerinde yaşlı kadının gözü duruyordu. Kırmızı ipekten bir yastığın üzerinde mücevher gibi parıldıyordu.

Edward hiç çekinmeden yaklaştı.

"Hoş geldin," dedi ortada oturan kukuletalı. "Lütfen otur."

"Ne yaparsan yap," dedi bir başkası, netameli bir tavırla, "sakın göze bakayım deme!"

Babam yere oturup sessizce bekledi. Göze bakmamaya özen gösterdi.

Ortada oturan genç, "Niçin geldin buraya?" diye sordu.

"Göz," dedi Edward. "Göz için geldim."

"Seni buraya göz çağırdı değil mi?" dedi aynı genç. "Seni çağırdığını duydun, değil mi?"

"Evet," dedi Edward. "Gözün beni çağırdığını duydum."

"O zaman onu al ve kutuya yerleştir, bütün gece bir an bile yanından ayırma, sabah olunca buraya dön. Ona bir şey olursa-"

Sustu ve o susunca çevresinde oturanlardan kederli mırıltılar yükseldi.

"Göze bir şey olursa," dedi yeniden, "eğer kaybolacak ya da kırılacak olursa-"

Sözün burasında yeniden sustu, kukuletasındaki yarıklardan babama dik dik baktı.

"-o zaman karşılığında senin gözlerinden birini alırız," dedi.

Altı kukuleta aynı anda sallanarak söyleneni onayladı.

"Anlıyorum," dedi bu ciddi koşuldan o ana dek haberi olmayan babam.

"Yarın görüşmek üzere," dedi kukuletalı.

"Evet," dedi babam, "yarın görüşürüz."

Ambardan çıkıp karanlık kır gecesinde Auburn'ün ışıklarına doğru yürürken derin düşüncelere dalmıştı. Ne yapacağını bilmiyordu. Cam gözü kukuletalılara geri götürmezse gözlerinden birini almaya kalkışır mıydılar gerçekten? Bundan daha tuhaf şeyler bile oluyordu dünyada. Sağ eliyle kutuyu sıkı sıkı tutarken sol eliyle gözlerine dokundu ve iki gözünden birini yitirmenin nasıl bir şey olabileceğini hayal etmeye çalıştı. Bu riskli koşullarda yaşlı kadına verdiği sözü tutmasa daha mı iyi olurdu acaba? Kukuletalı tiplerin gözlerinden birini almaya niyeti olmayabilirdi tabii, ama bunun gerçekleşme ihtimali yüzde on, hatta yüzde bir olsa bile değer miydi? Sonuçta kendi gözleri gerçekti, oysa yaşlı kadınınki camdan bir kürecikti alt tarafı...

Bütün gece oturup gözü ve onun hafif mavi ışıltısını, cam kürecikteki kendi yansımasını seyretti, öyle ki, sabah olduğunda ağaçların üstünden yükselen güneş ona unutulmuş bir tanrının parlak gözüymüş gibi geldi.

Ambar gün ışığında daha farklı görünüyordu, dün geceki kadar korkunç değildi. Tahtaları dökülmüş, deliklerinden eski bir yastıktan fışkıran kaz tüyleri gibi samanlar fışkıran harap bir ambardı işte. İnekler otlanıyor, yaşlı, kahverengi bir at çitlerin arkasında havayı kokluyordu. Edward ambar kapısına gelince bir an duraksadı, sonra kapıyı itip açtı. Gıcırtısı ürkütücü gelmedi kulağına.

"Geç kaldın," dedi bir ses.

Edward ambarın arka tarafına baktı ama bu kez kukuletalar yoktu. Karşısında altı tane üniversiteli genç oturuyordu. Edward'in

yaşlarındaydılar, giysileri de hemen hemen aynıydı - makosen ayakkabılar, kumaş spor pantolon, açık mavi, önden düğmeli, pamuklu gömlekler.

Delikanlı yeniden "Geç kaldın," deyince, Edward bu sesi dün gece de duyduğunu hatırladı. Ortada oturan konuşmuştu, liderleri oydu. Edward uzun bir an boyunca onu süzdü.

"Kusura bakmayın," dedi. "Önce birine uğramam gerekti."

"Göz sende mi?"

"Evet," dedi Edward. "Göz burada."

Delikanlı, Edward'in elindeki küçük kutuyu işaret etti.

"O zaman ver bakalım."

Edward kutuyu ona uzattı, diğerleri bakmak için etrafına toplanırken lider kutuyu açtı.

Uzunca bir süre gözlerini dikip kutuya baktılar, sonra hepsi birden Edward'a doğru döndü.

"Kutuda değil," dedi lider fısıldar gibi konuşarak. Yüzü öfkeden kıpkırmızı olmuştu. "Göz burada değil!" diye haykırdı.

Edward'in üzerine yürümeye kalktılar ama o hemen elini kaldırıp itiraz etti: "Size gözün burada olduğunu söyledim. Ama kutunun içinde demedim."

Delikanlılar bir anda durdular. Babamın gözü üstünde taşıdığından şüphelenmişlerdi ve onu pataklamaya kalkışırlarsa göze zarar vereceklerinden çekiniyorlardı.

"Onu bize ver!" dedi liderleri. "Buna hakkın yok! O göz bize ait!"

"Öyle mi?"

O anda ambarın kapısı gıcırdayarak açıldı, içerdekiler şaşkınlıkla kapıya doğru dönerken gözünü ait olduğu yere takmış olan yaşlı kadın ambara girdi. Olanlara hiçbir anlam veremeyen altı genç hayretle ona bakıyordu.

"Ne-" dedi bir tanesi, arkadaşlarına dönerek. "Kim-"

"Göz," dedi babam. "Size burada olduğunu söylemiştim."

Yaşlı kadın yaklaşırken gençler gözün gerçekten de orada olduğunu fark ettiler; tahta kutuda değil, yaşlı kadının yüzündeki yuvasındaydı. Koşup kaçmak istediler ama yapamadılar. Dönüp başka tarafa bakmak istediler ama bunu da yapamadılar. Yaşlı kadın her birini tek tek süzerken gençler de onun gözlerinin içine baktılar ve anlatılanlar doğruysa, her biri o takma gözde kendi geleceğini gördü. Gördükleri içlerinden birinin korkuyla

haykırmasına neden oldu, bir diğeri ağlamaya başladı, bir tanesi de hiçbir şey anlamadan uzun uzun gözün derinliklerine baktıktan sonra babama doğru dönüp onu artık bambaşka bir biçimde görüyormuş gibi şaşkınlıkla gözlerini kırpıştırdı.

Sonunda yaşlı kadının işi bittiğinde, gençler koşarak ambardan dışarı, parlak sabah güneşine doğru kaçtılar.

Edward'in Auburn macerası böyle başladı ve orada kaldığı süre boyunca kimse onu rahatsız etmedi, çünkü yaşlı kadının ve onun her şeyi gören gözünün koruması altında olduğuna inanılıyordu. Derslere devam etmeye başladı ve çok başarılı bir öğrenci oldu. Belleği çok sağlamdı. Okuduğu her şeyi, gördüğü her şeyi anımsıyordu. Tıpkı onun babamın yüzünü hatırlaması gibi, babam da o gün ambarda gördüğü liderin yüzünü bir dahaki görüşünde hatırladı.

Annemin az kalsın evleneceği adamın yüzüydü bu.

Babamın Ölümü: 2. Tekrar

Şöyle gerçekleşiyor. Yaşlı aile doktorumuz Dr. Bennett misafir odasından çıkıp kapıyı nazikçe arkasından kapatıyor. Yaşlı mı yaşlı doktorumuz güneşin altında unutulmuş bir elma koçanına benziyor. Onun eline doğmuştum ve o zamanlar bile yaşlıydı. Annem ve ben oturma odasmdayız, vereceği haberleri bekliyoruz. Steteskopunu kulaklarından indirip umutsuz bir ifadeyle bize bakıyor.

"Yapabileceğim hiçbir şey kalmadı," diyor. "Çok üzgünüm. Edward'la aranızda çözmek istediğiniz bir sorun, ona söylemek istediğiniz bir şey varsa..." Giderek alçalan sesi önce mırıltıya sonra sessizliğe dönüşüyor.

Bunu bekliyorduk, doktorun son görüşünü. Annemle aynı anda iç geçiriyoruz. Gerilim nefeslerimizle birlikte bedenlerimizden ayrılırken geride hem üzüntü hem ferahlık kalıyor, annemle birbirimize bakıyor ve bu bakışı, hayatta yalnızca bir kere yaşanan türden bir bakışı paylaşıyoruz. Bu günün sonunda gelmiş olmasından dolayı şaşkınım, aslında olmamam gerek, çünkü Dr. Bennett'ın babamın bir sene ömrü kaldığını söylemesinin üzerinden yaklaşık bir sene geçti ama babam o kadar uzun zamandır ölüyor ki, sonsuza dek ölüyor halde kalacağını sanıyordum.

"Belki yanına önce benim girmem daha iyi olur," diyor annem. Hırpalanmış görünüyor, uzun bir savaştan çıkmış gibi, gülümseyişi cansız ve her nasılsa dingin. "Tabii önce sen girmek istiyorsan o başka."

"Hayır," diyorum. "Önce sen gir ama-"

"Eğer bir şey-"

"Tamam," diyorum. "Bana haber ver yeter."

Derin bir nefes alıyor, ayağa kalkıyor, uyurgezer gibi babamın odasına giriyor, kapıyı aralık bırakıyor. Yaşlı kemikleri erimiş gibi hafif kambur duran Dr. Bennett ifadesiz bir yüzle esas duruşta odanın ortasında dikiliyor; ölüm ve yaşamın gücü karşısında karanlık bir hayrete kapıldığı belli. Annem birkaç dakika sonra dönüyor, yanağındaki gözyaşı damlasını silip Dr. Bennett'la kucaklaşıyor. Doktor annemi benden de önce tanımıştı herhalde. Annem de yaşlı ama doktorun yanında sonsuzca genç görünüyor. Dul kalmak üzere olan genç bir kadına benziyor.

"William," diyor annem.

Böylece içeri giriyorum. Akşamüstü uykusunun griliğiyle dolan oda loş fakat içeri girmek için kıvranan günışığı perdelerin arkasından seçiliyor. Burası, misafir odası. Lise yıllarımda geceyi bizde geçiren arkadaşlarımın

kullandığı odaydı ama şimdi babamın öldüğü oda, neredeyse ölmek üzere babam. İçeri girdiğimde gülümsüyor. Ölürken bazı insanların gözlerinde beliren o bakış onun gözlerinde de var; aynı anda mutlu ve hüzünlü, yorgun ve huzurlu bir bakış. Televizyonda görmüştüm. Ana karakter ölürken son ana kadar neşesini yitirmez, giderek zayıflayan sesiyle sevdiklerine tavsiyeler verir, ölümcül teşhisi sonuna dek sahte bir iyimserlikle karşılar ve her şeyi böyle iyilikle karşıladığı için genellikle insanları ağlatır. Ama babam öyle değil. Neşeli ya da sahte bir iyimserlikle dolu değil babam. Aksine şöyle söylemekten hoşlanıyor: *"Neden hâlâ* hayattayım ki? Uzun zaman önce ölmem gerekiyordu, *hissediyorum* bunu."

Görüntüsü de söyledikleriyle hemfikir. Orta yaşı yeni geçmiş bedeni topraktan kazılıp çıkartılmış, ikinci tur için yeniden canlandırılmış gibi görünüyor ve hiçbir zaman gür olmayan saçları -tarakla kelliği kapama uzmanıydı- artık tamamen döküldü, cildi de beyazın tuhaf bir tonu, öyle ki, ona baktığımda aklıma gelen ilk sözcük *kesilmiş süt.*

Babam süt gibi kesildi.

"Biliyor musun," diyor o gün bana, "Ne istiyorum biliyor musun?"

"Ne istiyorsun baba?"

"Bir bardak su," diyor. "Bir bardak su şu anda tam da istediğim şey."

"Tamamdır," diyorum ve ona bir bardak su getiriyorum. Bardağı titreterek dudaklarına götürüyor, birazını çenesine döküyor ve gözlerini kaldırıp bana öyle bir bakıyor ki sanki "çeneme su döktüğümü görmeyeceğin, uzun veya en azından daha uzun bir hayat da yaşayabilirdim" der gibi.

"Özür dilerim," diyor.

"Dert etme," diyorum, "fazla dökülmedi."

"Onun için değil," diyor ve acılı bakışlarla süzüyor beni.

"Özrün kabul edildi," diyorum. "Biliyorsun, bütün bunlar olup biterken gerçek bir savaşçı gibi davrandın. Annem ve ben seninle gurur duyuyoruz."

Karşılık vermiyor, çünkü ölmek üzere olmasına rağmen hâlâ benim babam ve kendisiyle çocuk gibi konuşulmasından hoşlanmıyor. Geçtiğimiz bu son sene içinde yerlerimizi değiştirdik: Ben babaya dönüştüm, o da bu aşırı koşullar altında davranışlarından memnun olduğum hasta oğula.

"Of ki off," diyor bitkinlikle, sanki başına bir darbe almış gibi. "Neden söz ediyorduk biz?"

"Su," diyorum, hatırlayarak başını sallıyor, bardaktan bir yudum daha alıyor.

Derken gülümsüyor.

"Komik olan nedir?" diyorum.

"Düşünüyordum da," diyor, "tam da misafirler gelmeye başladığında bu misafir odasını terk etmiş olacağım."

Gülüyor, daha doğrusu şu son günlerde gülmek yerine yaptığı şeyi yaparak uzun uzun hırıltıyla soluyor. Oysa bir süre önce misafir odasına geçmeye karar veren kendisiydi. Evde, bizim yanımızda ölmek istemesine rağmen yatak odasında, son otuz yıldır annemle paylaştıkları yatakta ölmek istememiş, çünkü annemin gelecekte bu yüzden sıkıntı çekeceğini düşünmüştü. Ölmek ve bu odayı tam zamanında cenazesi için şehir dışından gelen bir akrabaya bırakmakla ilgili aynı şakayı son haftalarda belki onlarca kez yaptı, her seferinde ilk kez aklına gelmiş gibi anlattı üstelik. Herhalde öyleydi de. Aynı şakayı her seferinde sanki yepyeni bir şeymiş gibi hevesle anlatıyor, ben de çabasına gülümsemeden edemiyorum.

İşte böylece, iki salak gibi suratımıza yapışmış gülümsemelerle kısılıp kaldık burada. Siz ne diyorsunuz, hayatınızın öncesini ve sonrasını belirleyecek olan son günün, her ikiniz için; yani hem yaşayan hem ölen için her şeyi değiştirecek olan son günün son dakikalarında neyi çözüme ulaştırabilirsiniz ki? Saat üçü on geçiyor. Dışarıda yaz havası var. Bu sabah, üniversiteden arkadaşlarımdan biriyle akşam bir filme gitmek üzere sözleştim. Annem akşam yemeği için güveçte patlıcan pişiriyor. Malzemeleri mutfak masasına yaydı bile. Dr. Bennett vereceği haberlerle babamın odasından çıkmadan önce, arka bahçeye gidip havuza atlamayı planlıyordum. Kısa zaman öncesine dek babam neredeyse bu havuzun içinde yaşıyordu diyebiliriz, çünkü yüzmekten başka hiçbir antrenmanı kaldıramıyordu. Yüzme havuzu misafir odasının pencelelerinin önünde kalıyor. Annem yüzerken babamı rahatsız ettiğimi, uykusunu böldüğümü düşünüyor ama babamın yüzerken beni dinlemekten hoşlandığını ben biliyorum. Su şapırtıları kendini ıslak hissetmesini sağlıyormuş, kendi söyledi.

Şapşalca gülümsemeler yüzlerimizden yavaş yavaş siliniyor ve ifadesiz suratlarla birbirimizi süzmeye başlıyoruz.

"Hey," diyor babam, "seni özleyeceğim."

"Ben de seni."

"Gerçekten mi?" diyor.

"Elbette baba. Zaten ben-"

"Hâlâ burada olacaksın," diyor. "Sonuçta özleyen sen olacaksın yani."

"Peki sen," diyorum, sözcükleri içimdeki bir güç zorla dışarı itiyormuş gibi, "sen inanıyor musun..."

Kendimi durduruyorum. Ailemin dile getirilmeyen bir kuralı vardır; babamla din ya da siyaset konuşulmaz. Din konusunda asla ağzını açmaz, siyaset söz konusu olduğundaysa susmak bilmez. Aslında onunla pek çok konuyu konuşmak zordur. Bununla kastettiğim şu; şeylerin *özü* hakkında, değerli şeyler, önem taşıyan şeyler hakkında konuşmak zordur onunla. Nedense bu konularda konuşmakta çok zorlanır, belki de biraz sıkıntı verdiğinden; coğrafya, matematik ve tarih hakkında benim bildiğimden kat kat fazlasını unutmuş olan çok zeki bir adamdır çünkü (elli eyaletin hepsinin başkentini, uçakla New York'tan doğuya giderken nerelerden geçildiğini bile bilirdi.) Bundan dolayı düşüncelerimi zihnimde mümkün olduğunca kurgulamadan ağzımı açmamaya çalışıyorum. Ama bazen ağzımdan incitici bir laf kaçırdığım oluyor.

Gözleriyle, o küçük, mavi renkli gözleriyle beni olduğum yere sabitleyerek "Neye inanıyor muyum?" diye soruyor bana.

"Cennete," diyorum.

"Cennete inanıp inanmadığımı mı soruyorsun?"

"Tanrıya ve öyle şeylere işte," diyorum, çünkü sorumun yanıtını bilmiyorum. Tanrı'ya, ölümden sonra yaşama ya da öldükten sonra başka biri ya da başka bir şey olarak yeniden dünyaya döndüğümüze inanıp inanmadığı hakkında hiçbir fikrim yok. Cehenneme, meleklere, Elysion Çayırları ya da Loch Ness Canavarı'na inanıyor mu onu da bilmiyorum. Sağlığında bunlardan hiç söz etmemiştik, hastalandıktan sonraysa sadece ilaçları, televizyon açılır açılmaz uyuyakaldığı için takip edemediği spor müsabakaları ve ağrılarından söz ettik. Şimdi de sorumu duymazdan geleceğini sanıyordum. Oysa gözleri birden kocaman açıldı ve berraklaştı, sanki öldükten sonra kendisini -boş bir misafir odasından başka- neyin beklediğini merak etmişti. Sanki bu düşünce aklına ilk defa geliyordu.

"Bu nasıl bir soru?" dedi son perdeden çıkan sesiyle. "Tam olarak ne yanıt vereceğimi bilemiyorum, şöyle de desem olmaz böyle de. Ama aklıma bir mesel geldi -daha önce anlattıysam sustur beni-, hani İsa bir gün Aziz Petrus'un yerine cennet kapılarını bekliyormuş ya? Neyse, İsa bir gün Petrus'a böyle yardım ediyormuş işte, derken adamın biri ayaklarını sürüyerek Cennet kapılarının önüne gelmiş.

"'Cennet krallığına girmeyi hak etmek için ne yaptın?' diye sormuş İsa ona.

Adam demiş ki: 'Şey, pek de bir şey yapmadım aslında. Sessiz sakin bir hayat sürmüş yoksul bir marangozum ben. Hayatımdaki dikkate değer tek şey oğlumdur.'

'Oğlun mu?' demiş adamın anlattıklarıyla ilgilenmeye başlayan İsa.

'Evet, ne oğuldu benimkisi ama,’ demiş adam. 'Olağandışı bir doğumu oldu, sonrasında büyük bir dönüşüm geçirdi. Bütün dünya onu tanıdı ve bugün de birçokları hâlâ çok sever.'

İsa adama bakmış, onu sıkı sıkı kucaklayıp 'Baba, babacığım!' diye haykırmış.

Yaşlı adam da İsa'yı kucaklamış ve 'Pinokyo?' demiş."

Babam hırıltıyla uzun uzun soluyor, ben de gülümseyerek başımı sallıyorum.

"Duymuştum," diyorum.

"Ama beni susturman gerekiyordu," diyor. Fıkrasını anlattıktan sonra iyice yorulduğu belli. "Şunun şurasında ne kadar *nefesim* kaldı ki? Aynı şakaları yeniden anlata anlata nefes tüketmemi istemezsin herhalde."

"Son zamanlarda yeni fıkralar öğrendiğini söyleyemeyiz," diyorum. "Neyse, zaten bu bir tür en iyiler derlemesi. Bir tür derleme eser. Edward Bloom'dan Seçme Fıkralar. Hepsi komik baba, endişe etme sakın. Ama hâlâ soruma yanıt vermedin."

"Ne sorusu?"

Gülsem mi ağlasam mı bilmiyorum. Bütün hayatını tıpkı bir tür kaplumbağa gibi, mükemmel bir duygusal savunma aracı olan kalın bir kabuğun içinde geçirdi; bu zırhı aşmanın yolu yok. Şu son anlarında bana savunmasız ve hassas yanını göstereceğini umuyorum ama henüz böyle bir şey olduğu yok, olacağını sandığım için aptalın tekiyim. Başından beri hep böyleydi zaten, ne zaman anlamlı, ciddi ya da nazik bir konuya yaklaşsak aynı şey olur, babam bir fıkra anlatıverir. Asla hayır ya da evet demez, *sen* ne düşünüyorsun diye sormaz, işte, bana göre hayatın anlamı budur diye fikrini ortaya koymaz.

"Peki sence niçin böyle?" diyorum yüksek sesle, sanki babam düşündüklerimi duyabilirmiş gibi.

Ama her nasıl oluyorsa duyuyor.

"Böyle konulara tepetaklak dalmak beni huzursuz ediyor," diyor örtülerin altında sıkıntıyla kımıldanarak. "Aslını kim bilebilir? Kanıt yok ki. Ben de bir gün hayır diyorum, ertesi gün evet. Bazen de kararsız kalıyorum. Tanrı var mı? Bazı günler gerçekten inanıyorum, var diyorum, bazı günler o kadar emin değilim. Koşullar kusursuz olmaktan uzakken güzel bir fıkra anlatmak daha uygun geliyor bana. En azından gülebiliyorsun."

"Ama bir fıkra," diyorum, "bir iki dakikalığına komiktir, hepsi bu. Sonrasında elinde hiçbir şey kalmaz. Düşüncelerin her gün değişiyor olsa da ben- ben bunlardan bazılarını benimle paylaşmanı tercih ederdim. Şüphelerin bile ardı arkası gelmeyen fıkralardan daha iyi gelirdi bana."

"Haklısın," diyor. Yastığına iyice yaslanıyor, tavana bakıyor, sanki ona bu görevi vermek için bu anı seçtiğime inanmıyormuş gibi davranıyor. Bu onun için bir yük ve babamın bu yükün altında ezildiğini, canının çıktığını görüyorum. Yaptığıma inanamıyorum, söylediklerime inanamıyorum.

"Yine de," diyor, "şayet Tanrı, aşk, hayat ve ölümle ilgili şüphelerimi seninle paylaşsaydım eline tek geçen bu olurdu; bir yığın şüphe. Ama şimdi, görüyorsun ya, bir sürü harika fıkra biliyorsun."

"Hepsinin bir harika olduğunu söyleyemeyiz," diyorum.

Havalandırma vınlayarak çalışıyor, perdeleri hafifçe dalgalandırıyor. Panjurların arkasından süzülen ışıkta toz zerrecikleri havada yüzüyor. Odada hafif ve kötü bir koku var, bu kokuya alıştığımı sanıyordum ama alışmamışım. Her seferinde midemi bulandırıyor ve şimdi iyice yoğunlaştığını hissediyorum. Hasta hissetmemin nedeni ya bu koku ya da babam hakkında son birkaç saniye içinde öğrendiklerimin hayatım boyunca öğrendiklerimden fersah fersah fazla oluşu.

Gözleri kapanınca korkuyorum, kalbim yerinden fırlayacak gibi oluyor ve gidip annemi getirmem gerektiğini düşünüyorum ama hareket ettiğim anda elimi nazikçe kendi eliyle yakalıyor.

"İyi bir babaydım ben," diyor.

Bunu itiraz edilemez bir gerçek gibi ortaya atıyor, sanki benim değerlendirmemi duymak istiyor. Ona bakıyorum, ortaya attığı düşünceye bakıyorum.

"Sen iyi bir *babasın,”* diyorum.

"Teşekkürler," diyor ve sanki duymak istediğini duymuş gibi gözkapakları hafifçe titriyor. Son sözler derken kastettikleri bu işte; öbür dünyanın kapılarını açacak anahtarlar. Bunlar son söz değil şifre aslında, söylediğiniz anda gidebileceğiniz şifreler.

"Peki o zaman. Bugün durum nedir baba?"

"Hangi durum nedir?" diyor dalgın dalgın.

"Tanrı, cennet ve diğer şeyler işte. Ne düşünüyorsun; evet mi hayır mı? Belki yarın daha farklı düşünürsün, bunu anlarım. Ama şimdi, şu anda ne düşünüyorsun? Gerçekten bilmek istiyorum, baba. Baba?" diyorum çünkü benden giderek uzaklaşıyor, derin bir uykunun en derinlerine sürükleniyor. *“Baba?"* diyorum yeniden.

Gözlerini açıyor, birden aciliyetle dolan solgun bebek mavisi gözleriyle gözlerime bakıyor ve bana, yatağının kenarında oturup ölmesini bekleyen oğluna şöyle diyor: *“Pinokyo?"*

İlk Büyük Aşkı

Auburn kasabasının, hatta büyük olasılıkla bütün Alabama eyaletinin en güzel kızı Sandra Kay Templeton'a âşık olmak babam için hem mutluluk kaynağı hem de talihsizlikti.

Niçin talihsizlikti? Çünkü Auburn'de, hatta büyük olasılıkla bütün Alabama eyaletinde bu genç hanıma âşık olan pek çok genç erkek vardı. Babam üzerinde sayı yazan bir fiş aldı ve kuyruğun en sonuna doğru ilerledi.

Kızın güzelliği, yetenekli bir hayranı tarafından yazılan şu şarkıyla tescillenmişti zaten:

> Sandy, Sandy, Sandy,
> Ne kadar güzelsin.
> Ah arabama bir atlasan
> Benimle gezersin.

Şarkı böyle devam ediyordu işte.

Onun sevgisini kazanmak için düellolar yapılmış, araba yarışları düzenlenmiş, içme müsabakalarında yerlere yuvarlanılmış ve adı en az bir köpeğe verilmişti, hatta daha fazla sayıda köpeğe verilmiş olması da mümkündü.

Sandra bu kadar güzel olmak niyetinde değildi. Bunca erkeğin kendisine âşık olmasını da arzulamamıştı - bir tanesi yeterdi ona. Ama güzel olmak, daha doğrusu herkesin hayranlığını kazanacak türde bir güzelliğe sahip olmak elinde değildi ve taliplerinden birini başından savdığı anda bir başkası çiçeklerle, şarkılarla, kavga etmeye hazır bir halde dibinde bitiveriyordu. Böylece kızcağız kendi işine gücüne bakmaya ve başkalarının ne yaptığına aldırmamaya başladı. Peşinde kuyruk olan erkekler, bir tür kulüp, hayaller ve kırık kalpler kardeşliği oluşturdu.

Edward ona şarkı yazmadı. Uzun süre hiçbir şey yapmadı aslında. Ona bakıyordu, elbette. Önünden geçtiği anlarda ona bakmaktan hiç sıkılmıyordu, bakmanın da kendine özgü tuhaf bir heyecanı vardı. Sanki kız gittiği her yere kendi ışığını götürüyordu, nereye gitse ışıldıyordu. Bunu kim açıklayabilir?

Edward arada bir de olsa bu ışığı yakalamaktan hoşlanıyordu.

Efsanevi Bacakları

O kadar hızlıydı ki, bir yere gitmek üzere yola çıkmadan önce oraya vardığı söylenirdi. Koşmaktan çok uçmaktı onun yaptığı, ayakları yere değmiyormuş da bir hava akımının üzerinde ilerliyormuş gibi görünürdü. Kimseye yarışmayı teklif etmezdi ama ona meydan okuyanlar çoktu ve bu yarış meraklılarını ikna etmeye çalışmasına rağmen genellikle başarılı olamazdı, çünkü delikanlılar sataşmaktan ve horozlanmaktan kolay kolay vazgeçmezler. Sonunda ister istemez ayakkabılarını çıkarır -onlarla koşmazdı asla- ve hevesli rakibinin hazırlanmasını beklerdi. Sonra yarış başlardı, daha doğrusu yarış biterdi çünkü yarış denebilecek bir şey göremezdiniz. Becerilerini babamın karşısında sınamak isteyen delikanlı daha başlangıç çizgisinden ayrılmadan yenmeyi umduğu adamın karartısının bitiş çizgisine ulaşmış olduğunu görürdü.

Harekete Geçişi

Uzun lafın ortası, bir süre sonra Sandra'yı sadece görmek babama yetmemeye başladı. Ona yaklaşmak, onunla konuşmak, ona dokunmak zorunda hisediyordu kendini.

Bir süre kızın peşinde dolaştı. Ders aralarında, koridorlarda onu takip etti. Yanlışlıkla hafifçe ona sürtünerek yanından geçti. Kafeteryada koluna dokundu.

"Affedersin," dedi her seferinde.

Kız artık beynine girmişti, onu çıldırtıyordu. Bir gün kalemini açarken seyretti onu. Yumuşak elleriyle açacağı tutuyordu Sandra. Babam yere düşen kalem yongalarını aldı, bir süre avcunda tuttu. Derken bir gün, tanıdığını sandığı biriyle konuşurken gördü onu. Daha önce hiç görmediği bir ifadeyle gülümsüyordu. Birkaç dakika boyunca konuşup gülüşmelerini izledi, sonra onun çevresine bakındığını, arkasından bir öpücük için yavaşça öne eğildiğini görünce kalbi yerinden çıkacak gibi oldu. Bu manzarayı görünce onun peşinden koşmamaya karar verecekti az kalsın, ama sonra onun konuştuğu yüzü nerede gördüğünü anımsadı. Ambardaki çocuktu bu, hani şu yaşlı kadının gözünü çalan. Adı Don Price'tı.

Babam, onu bir defa yenilgiye uğrattığına göre ikinci defa da yenebileceğini düşündü.

Beklediği şans ertesi gün karşısına çıktı. Bedeni arzudan patlamak üzereydi. Kanı derisine baskı yapıyordu. Bu basınçtan bir şekilde kurtulması gerekiyordu. Koridorda Sandra'yla karşılaştı.

"Sandra," dedi. Aslında uygunsuz bir andı, çünkü genç kız tuvalete girmek üzereydi. "Beni tanımıyorsun. Belki beni daha önce hiç görmemişsindir. Ama yine de sormak istedim -yani, tabii kabul edersen- bu cuma akşamı birlikte bir yerlere gitmek ister misin? İstersen tabii."

Pek de şaşırtıcı olmayan bir biçimde, tam o anda Sandra da babamla aynı şeyi hissediyordu; bedeni patlayacak gibiydi, kanı derisine baskı yapıyordu ve basıncı bir şekilde azaltması gerekiyordu.

"Şey, olur," dedi kız fazla düşünmeden. "Cuma günü bana uygun." Sonra hemen tuvalete girip kayboldu.

Evet, demişti o sabah Don Price'tan evlenme teklifi almış olmasına rağmen. Az kalsın ona da evet diyecekti ama içinde bir şey ona düşünmek için birkaç gün beklemesini söylemiş, sanki babam umudunu bir fısıltıyla ona göndermiş ve o da babamı duymuştu.

Kavga

Edward Bloom kavgacı değildi. Bu ilkel ve genellikle acı verici anlaşmazlık giderme yöntemine başvurmayacak kadar çok severdi konuşarak anlaşmayı. Ama mecbur kaldığında kendini savunabilirdi ve Sandra Key Templeton'u Piney Dağı yolunda arabayla dolaşmaya çıkardığı akşam kendini savunmaya mecbur kaldı.

İlk buluşmalarının üzerinden üç hafta geçmiş, Edward ve Sandra o günden beri pek çok şey paylaşmışlardı. Birlikte bir filme gitmiş, karşılıklı limonata içmişlerdi ve Edward ona birkaç fıkra bile anlatmıştı. Babam -ne azı ne fazlası- sadece kendisi gibi davranarak annemin kalbini kazanmaya başlamıştı. Artık işler ciddiye biniyordu, babam eline dokunduğunda annemin yüzü kızarıyordu. Başladığı cümlelerin sonunu getiremiyordu Sandra. Babama henüz âşık olmamıştı, kızarmasının sebebi bu değildi. Ona âşık *olabileceğini* anlamıştı sadece.

Belki daha uzun süre düşünmesi gerekiyordu.

Birlikte geçirecekleri bu akşam, düşünme sürecinin önemli bir parçasını oluşturacaktı. Arabayla Turlama gecesiydi bu. Amaçsızca birkaç kilometre ilerledikten sonra kendilerini sonu gelmeyen bir kır yolunda bulacak, ormanda yapayalnız kalacaklar, sessizlik çevrelerini sararken Edward ona doğru eğilecek, Sandra da belli belirsiz bir hareketle Edward'a yaklaşacak ve öpüşeceklerdi. Babam dikiz aynasında başlangıçta küçük, daha sonra giderek büyüyen, Piney Dağı'nın dar ve kıvrımlı yolunda hızla ilerleyerek yaklaşan bir çift far ışığı gördüğünde o yönde ilerliyorlardı. Edward gelenin Don Price olduğunu bilmiyordu. Tek bildiği, bir arabanın tehlikeli bir hızla onlara doğru yaklaştığıydı. Aracına daha iyi hakim olabilmek için yavaşladı.

Araba aniden onlara yetişti, dikiz aynasına vuran farları gözlerini kamaştırdı. Edward camını indirip arabaya geçmesini işaret etti ama arkadaki geçeceği yerde arka tampona hafifçe çarptı. Sandra korkuyla irkilince babam onu sakinleştirmek için elini dizine koydu.

"Endişelenme," dedi. "Herhalde sarhoş bir gençtir."

"Hayır," dedi Sandra. "Don bu."

Babam o zaman anladı. Tek bir sözcüğe daha gerek kalmadan anlaşılmıştı durum. Yüz yıl önce Vahşi Batı'da bir sınır kasabasında olsalar ve Don tozlu ana caddenin ortasında, eli meşin tabanca kılıfında karşısına dikilse ancak bu kadar net anlardı durumu. Hesaplaşma zamanı gelmişti.

Don yeniden tamponuna vurunca babam gaza bastı. Şayet Don Price'ın istediği hızsa Edward hızlı olabileceğini ona gösterecekti. Böylece virajı hızla aldı ve Don Price'ı geride, bir toz bulutunun içinde bıraktı.

Ama Don hemen yetişti ve arkadan sıkıştırmak yerine arabasını Edward'in arabasının yanına sürdü. Yolu kaplayan iki araba, daha zayıf kalpleri oracıkta durdurabilecek tepeler ve virajları aynı anda hızla aşıyordu. Don Price babamın şeridine yaklaşınca babam frene bastı ve arabaların kapıları birbirine sürtündü. Babam bu yolda istediği kadar gidebilecek durumda olduğunu biliyordu ama Don Price'tan emin değildi. Yan yana gelen arabalar sürtünerek sarsılırken bir an delikanlının yüzünü görmüş, onun fena halde sarhoş olduğunu anlamıştı.

Babam gaza son bir kez yüklendi ve direksiyonu birden kırıp arabayı yan çevirerek yolu kesti. Don Price birkaç metre ötede frene basıp durdu ve iki genç aynı anda arabalarından fırladılar, kol mesafesinde karşılıklı dikildiler.

"O kız benim," dedi Don Price.

Edward kadar iriydi, hatta omuzları daha genişti. Babasının bir kamyon taşımacılığı şirketi vardı ve Don yaz aylarında traktör römorklarını yükleyip boşaltma işiyle uğraşıyordu, görüntüsünden de anlaşılıyordu bu.

"Onun birine ait olduğunu bilmiyordum," dedi babam.

"Artık biliyorsun çiftlik çocuğu," dedi Don.

Sonra hâlâ arabada oturmakta olan Sandra'ya baktı.

"Sandra," dedi.

Ama kız yerinden kımıldamadı. Oturup düşünmeye devam etti.

"Evleniyoruz," dedi Don, babama. "Ona evlenme teklif ettim çiftlik çocuğu. Yoksa sana söylemedi mi?"

"Asıl sana ne cevap verdi onu söyle."

Don Price karşılık vermedi ama soluklan hızlandı ve gözleri iyice kısıldı; saldırmaya hazırlanan bir boğaya benziyordu.

"Seni kâğıt gibi ortadan ikiye yırtarım," dedi.

"Buna hiç gerek yok," dedi babam.

"Gerek kalmayabilir," dedi Don Price. "Tabii Sandy hemen benim arabama binerse. Şimdi."

"Bunu yapmayacak. Don," dedi babam.

Don Price gülmeye başladı.

"Sen de kim oluyorsun yahu?"

"Sarhoşsun Don," dedi babam. "Onu şehre kadar ben götürürüm, sonra eğer isterse seninle gelebilir. Buna ne dersin?"

Ama Don Price daha da yüksek sesle gülmeye başladı. Haftalar önce yaşlı kadının cam gözünden yansıyanları hâlâ hatırlamasına rağmen, Don Price gülüyordu.

"Bana seçim hakkı verdiğin için sağol be çiftlik çocuğu," dedi. "Ama istemem."

On adamın öfkesiyle babamın üstüne saldırdı ama babam on adamdan da güçlüydü ve bir süre yumruklaşarak dövüştüler. İkisinin de yüzü kanla kaplandı, burun ve dudaklarından kanlar boşaldı ama sonunda Don Price yere yuvarlandı ve ayağa kalkamadı. Galip gelen babam onun başında ayakta duruyordu. Rakibinin gevşek ve sızlayan bedenini omuzlayıp arabasının arka koltuğuna yerleştirdi. Don Price'ı ve annemi dağdan şehre geri götürdü. Annemin kaldığı yurt binasına varınca gecenin karanlık bir köşesine park etti arabayı. Don Price arka koltukta hafifçe inliyordu.

Annem ve babam uzun süre konuşmadılar. Öyle kımıltısız bir sessizlikti ki neredeyse birbirlerinin düşüncelerini duyabileceklerdi. Sonra babam sordu: "Sana evlenme teklif etti mi, Sandy?"

"Evet," dedi annem, "etti."

"Peki sen ne cevap verdin?"

"Düşüneceğimi söyledim."

"Ve sonra?" dedi babam.

"Düşündüm," diyen annem uzanıp babamın kanlı elini tuttu. Öpüştüler.

Müstakbel Kayınpederi ve Kayınvalidesiyle Tanışması

Babama kalırsa, annemin babasının vücudunda bir tane bile kıl yoktu. Taşralı bir çiftlik sahibiydi ve o zaman bile on yıldır yatalak olan, kendini beslemekten ya da konuşmaktan aciz karısıyla birlikte bir çiftlikte yaşıyordu. Büyük, görüp görebileceğiniz en büyük ata biniyordu ve simsiyah olan bu atın dört bacağında, toynaklarının hemen üstünde birer beyaz beneği vardı.

Anneme tapıyordu babası. Küçüklüğünden beri kızı hakkında olağanüstü hikâyeler anlatıyordu ve artık yaşlandığı, mantığının birazını da yitirdiği için kendi uydurduğu hikâyelere inanmaya başlamıştı.

Ayı gökyüzüne asanın kendi kızı olduğuna inanıyordu. Buna zaman zaman inanıyordu gerçekten. Kızı tutup oraya asmasa, ayın gökyüzünde görünmeyeceğine inanıyordu. Yıldızların dilekler olduğuna, bir gün hepsinin gerçekleşeceğine inanıyordu. Onun için; kızı için gerçekleşeceğine yani. Küçükken kızını sevindirmek için anlattığı bu masala yaşlılığında inanmaya başlamıştı, çünkü onu mutlu ediyordu ve artık çok, çok yaşlanmıştı.

Düğüne davet edilmemişti. Bunun açıklaması çok basitti; kimse davet edilmemişti düğüne. Düğün değil de, Auburn belediye binasında resmi bir tören yapılmıştı aslında, şahitler iki yabancı, nikah memuru da yaşlı ve heyecanlı bir yargıçtı. Sözcükleri uzatarak ağır ağır konuşan yargıç, ağzının kenarlarında biriken beyaz tükürük damlalarını saçarak o andan itibaren, ölüm onları ayırana dek karı koca olduklarını ilan etmişti. İşte böyle evlenmişlerdi.

Durumu Bay Templeton'a açıklamak kolay olmayacaktı tabii, fakat babam yine de denemek istiyordu. Arabasıyla çiftliğin giriş kapısına kadar gitti ve kapıda asılı tabelayla üzerindeki DUR VE KORNA ÇAL yazısını gördü. Tesadüf bu ya, yeni eşinin babası da gerçek olamayacak kadar büyük görünen atının üzerinde orada durmuş, kızının içinden utangaçça el salladığı arabayı şüpheyle süzmekteydi. Çit dikmesine oyulmuş otuz santimlik bir yarıktaki kolu kaldırarak giriş kapısını açtı. Babam atı ürkütmemek için arabayı ağır ağır sürerek içeri girdi.

Eve doğru ilerledi, at üstündeki Bay Templeton da peşindeydi. Annem ve babam sessizdiler. Babam anneme bakıp gülümsedi.

"Endişelenecek bir şey yok," dedi.

"Endişelenen kim?" dedi annem, gülerek.

Gerçi ikisi de kendi söylediklerine ikna olmuş görünmüyordu.

"Babacığım," dedi annem, eve ulaşınca, "seni Edward Bloom'la tanıştırayım. Edward, Seth Templeton. Şimdi el sıkışın bakalım."

Sıkıştılar.

Bay Templeton kızına baktı.

"Bunu niçin yapıyorum ben?" diye sordu.

"Neyi?"

"Bu adamın elini niçin sıkıyorum şimdi?"

"Çünkü o benim kocam," dedi annem. "Biz evlendik, baba."

Bay Templeton yakaladığı eli sıkmaya devam ederek Edward'ın gözlerinin içine bakıyordu. Sonra gülmeye başladı. Kahkahası kestane fişeği patlaması gibiydi.

"Evlenmişler!" dedi ve eve girdi. Yeni evliler de peşinden. Onlara buzdolabından çıkardığı soğuk gazozları ikram etti ve hep birlikte oturma odasına geçtiler. Bay Templeton fildişi saplı piposunu siyah tütünle doldurup yakınca odayı bir anda kaplayan ince duman tabakası başlarının üstünde toplandı.

"Haydi anlatın bakalım, neymiş?" dedi piposunu tüttürüp öksürürken.

Yanıtlaması zor bir soru gibi geldiğinden yeni evlilerin ikisi de ağzını açmadı. Sadece gülümsediler. Edward adamın saçsız, yumurta biçiminde kafasına, sonra da gözlerinin içine baktı.

"Kızınızı seviyorum Bay Templeton," dedi babam. "Onu ömür boyu seveceğim ve ona ömür boyu çok iyi bakacağım."

Babam ne söyleyeceğini uzun süre düşünmüş ve bu basit ama derin sözcüklerde karar kılmıştı. Söylenmesi gereken her şeyi söylediğini düşünüyor. Bay Templeton'ın da aynı fikirde olduğunu umuyordu.

"Bloom mu dedin?" dedi Bay Templeton, gözlerini iyice kısarak. "Bloom adlı bir adam tanımıştım. Omuz omuza ata binmiştik. 1918-1919'da atlı süvariydim. Yellowstone'a konuşlanmıştık. O günlerde haydutlar ortalıkta kol gezerdi. Belki bunu bilmezsiniz. Çoğunlukla Meksikalı haydutlar. At hırsızları ve adi hırsızlar. Bloom ve ben payımıza düşen haydutları kovalardık. Başkalarıyla birlikte tabii. Rogerson, Mayberry, Stimson. Meksika'ya kadar giderdik. Ah, evet ya. Payımıza ne düştüyse artık. Kovalardık onları. Meksika'nın içine kadar. Bay Bloom. Ta Meksika'ya kadar."

Babam başını salladı, gülümsedi ve gazozunu yudumladı. Bay Templeton söylediklerinin tek kelimesini bile duymamıştı.

"Atınız çok güzelmiş," dedi babam.

"Demek atlardan anlıyorsun?" diyen Bay Templeton yine bastı kahkahayı - patlamalar gibi, şakırdayan çakıllar gibiydi kahkahası. "Atlardan anlayan bir adam buldun demek, öyle mi tatlım?"

"Sanırım öyle, baba," dedi kızı.

"İyi, iyi," dedi babası, başını sallayarak. "Bu çok iyi."

Bütün gün böyle geçti. Bay Templeton süvari birliğinde geçirdiği günlere dair hikâyeler anlattı, kahkahalar attı. Bir ara laf dönüp dolaşıp dine ve İsa'ya geldi. Bay Templeton'ın en sevdiği konulardan biriydi bu, çünkü haça germenin gerçekten kalleşçe bir şey olduğuna inanıyordu, özellikle Pontius Pilatus ve İsa'nın Oxford'da oda arkadaşı olduğu göz önünde bulundurulunca. Olaya bu açıdan bakıldığında, Pontius Pilatus'un Efendimiz'e gerçekten alçakça davrandığı anlaşılıyordu. O akşamüstü evlilikten hiç bahsedilmedi -Hatta Mr. Templeton onların niçin geldiğini tamamen unutmuş gibiydi- ve hava kararmaya başlarken gitme vakti de geldi.

Üçü ayağa kalktılar, erkekler yeniden el sıkıştı, kapalı yatak odası kapısının önünden geçerlerken yavaşladılar. Sandra babasına baktı, babası da ona bakıp başını iki yana salladı.

"İyi bir gün değil," dedi. "Onu rahatsız etmeyelim."

Böylece oradan ayrıldılar, giderek azalan ışıkta yaşlı adama el sallayarak veda ettiler. O da onlara el sallıyor ve bir yandan da küçük bir çocuğun neşesiyle yıldızlı gökyüzünü işaret ediyordu.

Üç Görevi

Umut vaat eden büyük bir metropol olduğu için Alabama'nın Birmingham adlı şehrine taşındılar; babam kendine burada bir gelecek kuracaktı. Müthiş gücü, zekâsı ve azmi buralarda bile duyulmuştu fakat o kadar gençti ki, hak ettiği yere ulaşana dek pek çok zorlu görevin üstesinden gelmesi gerektiğini biliyordu.

İlk görevi, bir veterinerin asistanlığını yapmaktı. Bir veteriner asistanı olarak en önemli sorumluluğu köpek kulübelerini ve kedi kafeslerini temizlemekti. Kafesler ve kulübeler her sabah hayvan pisliğiyle dolardı. Bazılarını gece serdiği gazetelerin üstünden kolayca toplardı ama pislikler bazen duvarlara, hatta hayvanların üstüne bile bulaşıyordu. Babam her sabah ve her akşam bütün pisliği temizlerdi. Her kafes parıldayana, yerler bal döküp yalayabileceğiniz kadar ışıldayana dek silerdi dört bir yanı. Ama sildiği her yer birkaç saniye sonra yeniden kirlenirdi ve bu işin Sisifos'u anımsatan yanı da buydu; bir köpek onu yeni temizlenmiş, pırıl pırıl kafesinin içine sokarken gözlerinizin içine bakabilir ve kafese girdiği anda içine edebilirdi.

İkinci görevi şehir merkezindeki Smith's adlı büyük bir mağazanın iç çamaşır reyonunda tezgâhtarlıktı. İç çamaşır reyonunda görevlendirilmesi zalim bir şaka gibi görünüyordu ve gerçekten de, başka reyonlarda çalışan erkeklerin alaycı yorumlarından çok çekti - özellikle de spor giyim reyonunda çalışanların küstah şakalarından. Ama sabretti ve sonunda Smith's mağazasından düzenli alışveriş yapan kadın müşterilerin güvenini kazandı. Hatta müşteriler kadın tezgâhtarlardansa ondan alışveriş yapmayı tercih etmeye başladılar. Babamın keskin gözüne değer veriyorlardı.

Fakat babamın iç çamaşır satış görevlisi olduğunu bir türlü kabullenemeyen bir kadın vardı. Adı Muriel Rainvvater'dı. Hayatı boyunca Birmingham'da yaşamış, iki kere evlenmiş ve iki kocası da ölmüş olan bu kadının çocuğu yoktu ama saymayı ölene kadar bitiremeyeceği kadar çok parası vardı. Seksen yaşlarındaydı ve yaşadığı her yıl bel ölçüsüne yeni santimler eklemiş, sonunda kadın anıtsal boyutlara ulaşmıştı. Buna rağmen oldukça kendini beğenmiş biriydi. İncelmek için hiç çaba göstermemesine rağmen kesinlikle daha ince görünmeye meraklıydı ve bundan dolayı sık sık Smith's'in iç çamaşır reyonuna uğrayıp en yeni korse modellerini teftiş ediyordu.

Bayan Rainwater ayda bir kez Smith's'e gelir, müşteriler için reyonun köşesine yerleştirilen pofuduk koltuklardan birine kurulur ve tek kelime etmeden başıyla bir satış görevlisine işaret verir, o satış görevlisi de en yeni korse modellerini getirip usulünce kadına sunardı. Fakat kadın asla babama işaret vermiyordu.

Babamı hiçe saydığı belliydi. Gerçi aslında Edward da pek sevmiyordu Bayan Rainwater'i. Kimse sevmiyordu onu - ayakları naftalin, saçı yanık kumaş kokar, istediği bir şeyi işaret ederken kolları langır lungur sallanırdı. Ama ona hizmet etmesine izin vermemesi, Edward için kadını mağazadaki en cazip müşteri haline getiriyordu. Bir gün Muriel Rainwater'a hizmet etmeyi koymuştu kafasına.

Amacını gerçekleştirmek için bir sonraki korse sevkiyatını ele geçirip deponun sadece kendisinin bildiği bir köşesine sakladı. Bayan Rainwater ertesi gün çıkageldi. Pofuduk koltuğa kuruldu ve kızlardan birini işaret etti.

"Sen!" dedi. "Bana korseleri getir!"

Bayan Rainvater'dan korkan kızın eli ayağına dolaştı.

"Korseler mi?" dedi kızcağız. "Ama hiç yeni korse gelmedi ki!"

"Tabii ki gelmiştir!" dedi Bayan Rainwater, ağzını kocaman, karanlık bir mağara gibi açarak. "Geldiğini biliyorum! Sen!" dedi bir başkasını işaret ederek. Kolu su dolu bir balon gibi sallanıyordu. "O hizmet edemezse sen edersin! Korseleri getir bana!"

Bu kızcağız koşarak dışarı kaçtı, sıradaki kız Bayan Rainwater ağzını bile açamadan dizlerinin üstüne çöktü.

Sonunda, babamdan başka işaret edecek kimse kalmadı. Babam odanın en uzak ucunda gururla ve dimdik ayakta duruyordu. Kadın babamı gördü ama görmemiş gibi yapmayı tercih etti. Onu yok sayıyordu.

"Bana hizmet edecek kimse yok mu?" diye haykırdı. "Yeni korseleri görmek istiyorum! Birisi lütfedip de-"

Babam uzun adımlarla odayı boydan boya geçerek kadının önüne dikildi.

"Ne istiyorsun?" dedi kadın.

"Size hizmet etmek istiyorum Bayan Rainwater."

Bayan Rainwater başını sallayıp gözlerini ayaklarına dikti, galiba tükürmek istiyordu.

"Erkeklerin bu reyonda işi yok!" diye haykırdı.

"Buna rağmen," dedi babam, "ben buradayım işte. Yeni korselerin nerede olduğunu sadece ben biliyorum. Yalnızca ben size yardımcı olabilirim."

Başını duyduklarına inanmıyormuş gibi iki yana sallayan kadın, "Hayır!" diye haykırdı, kocaman açılmış gözlerinden şaşırdığı belliydi, "olamaz... Ben.. Ben-"

"Korseleri size getirmek beni çok memnun eder. Bayan Rainwater. Çok mutlu olurum."

"Peki o halde!" dedi kadın. Dudaklarının kenarında tükürük birikmeye başlamıştı. "Korseleri getir bana!"

Babam gidip korseleri getirdi. Kadın badi badi yürüyerek soyunma odasına gitti, taburenin üstünde bir korse onu bekliyordu. Kapıyı arkasından çarparak kapattı. Babam Bayan Rainvater'ın homurdandığını, oflayıp pufladığını, korsenin hışırtısını, şaklayan lastiklerini duydu ve bir süre sonra kadın soyunma odasından çıktı.

Ama artık Bayan Rainwater değildi. Tamamen değişmişti. Korse vücudunu eldiven gibi sarmış, bu balina gibi kadını güzel bir dilbere çevirmişti. Memeleri kocamandı, arkası da maşallah kazan gibiydi ama korse kıvrımlarını güzelce belirginleştirmiş, onu daha genç, daha sevimli ve öncekinden kesinlikle daha mutlu göstermişti. Gerçek anlamda teknolojik bir mucizeydi bu.

Babama sanki bir tanrıymış gibi bakıyordu artık.

"İşte bu!" diye haykırdı melodik bir sesle. "Hayatım boyunca beklediğim korse bu! Üstelik onu bana getiren sensin- sen! Sana çok haksızlık ettim. Beni affedebilecek misin?"

Sonra aynaya doğru döndü ve hayranlıkla yeni figürünü süzmeye başladı.

"Ah evet," diyordu. "Ah evet, evet. İşte böyle görünmem gerekiyordu. Bu korseyle yeni bir koca bile bulurum herhalde. Korselerin bu kadar işe yarayacağını hiç tahmin etmezdim! Bana baksana! Bana bir bak!"

Dönüp babama hayran hayran baktı.

"İşinde çok ilerleyeceksin genç adam," dedi.

Babamın üstlenmek zorunda kaldığı üçüncü ve son görev vahşi bir köpekle ilgiliydi. Terfi ettirilip tezgâhtarlıktan hızla müdürlüğe yükseltildikten sonra, annem ve babam küçük, beyaz bir eve taşındılar, sokağın karşısında bir ilkokul vardı. O evde yaşayan ikinci aileydiler. Ev altmış yıl önce Amos

Calloway tarafından inşa edilmiş. Bay Calloway ve eşi çocuklarını o evde büyütmüşlerdi. Zaman içinde çocukların hepsi büyüyüp Bayan Calloway ve arkasından Bay Calloway de ölünce, mahalledeki herkes onların güzel çocuklarından birinin aile evine döneceğini düşünmüştü. Ama dönmediler. Çocukların uzak şehirler ve kasabalarda kök salmış başka hayatları vardı artık. Babalarını toprağa verdikten sonra evi hemen satışa çıkardılar ve şansı yaver giden Bloomlar evi kaptı.

Ama mahalleli onları pek sıcak karşılamadı, çünkü Amos Calloway'in evine yerleşmişlerdi. Amos Calloway'in bizzat inşa ettiği evle öyle sıkı bir bağı vardı ki, ölümünden sonra mahalleden bazıları evin yıkılmasını, yerine çocuklar için bir park yapılmasını bile önermişti. Callowayler artık hayatta olmadığına göre, belki ev de olmamalıydı. Yabancı bir çiftin gelip o evde yaşaması, iki kişinin Amos Calloway'in mezarına sığışmaya çalışması gibiydi; üstelik onun bedeni tabuta henüz yerleştirilmişken. Kısacası, Bloomları seven kimse yoktu mahallede.

Annem ve babam bunu değiştirebilmek için ellerinden geleni yaptılar. Annem tıpkı Bayan Calloway'in yaptığı gibi sokak kedilerini eve aldı. Babam da Amos'un bütün mahallede ünlenmesine sebep olan geleneği sürdürerek ön bahçedeki açelyaları alfabenin harfleri şeklinde budadı. Ama hiç işe yaramadı bunlar. Hafta sonları annem ve babam bütün komşularının yaptığı gibi bahçede çalışıyorlardı ama sanki görünmezdiler. Bir bakıma gerçekten de öyleydiler zaten. Mahalleli, Amos Calloway ve ailesinin yokluğuna tahammül edebilmek için Bloomlar'ın varlığını görmezden gelmeyi seçmişti.

Sonunda bir gün, mahalleyi vahşi bir köpek sürüsü bastı. Nereden geldiklerini kim bilir? Altı, sekiz, bazılarına kalırsa on köpek geceleri çöp tenekelerini deviriyor, bahçelere derin çukurlar kazıyorlardı. Korkunç ulumaları ve saldırgan hırıltılarıyla uykunun kadife örtüsünü parçalıyorlardı. Onlara karşı koymaya cesaret eden köpekler ya ertesi sabah ölü bulunuyor ya da hiç bulunamıyordu. Çocuklar hava karardıktan sonra parka gidemiyordu ve erkeklerden bazıları sürekli silah taşımaya başlamıştı. Sonunda mahalleli Eyalet Hayvan Denetim Bürosu yetkililerine haber verdi ve kanlı bir gecede vahşi köpeklerin hepsi yakalandı veya öldürüldü.

Biri hariç hepsi, en azından. Üstelik ele geçmeyen köpek sürünün en vahşisi, en korkuncuydu. Kömür karası tüyleriyle kolayca geceye karışıyordu. Anlatılanlar doğruysa o kadar sinsiydi ki kocaman beyaz dişlerini gösterene dek yanınıza sokulduğunu anlayamıyordunuz bile. Hem

bu köpek sadece vahşi değildi, bir insan kadar kindar ve öfkeli, çıldırmış, delirmiş bir köpekti. Bahçelerinin çevresini elektrikli telle çeviren bir aileye bunun bedelini ödetti. Bir gece pencereden dışarı bakarken köpeğin tellere yaklaştığını gördüler. Çarpılan köpek sokağa fırladı, zarar görmemişti. Ama o geceden sonra elektrikli tellerin çevresinde dolaşmayı huy edindi, öyle ki, geceleri kimse evden çıkamıyor, kimse eve gelemiyordu. Bir korunak yerine kendilerine bir hapishane inşa etmişlerdi sanki.

Başka zaman olsa, babam köpeği ehlileştirebilir, onu geldiği ormanlık tepelere gönderebilirdi, hayvanlarla arası bunu yapabilecek kadar iyiydi. Ama yapmadı. Peki neden? Çünkü, öncelikle, yapamıyordu. Yeni hayatının zorlukları onu güçsüzleştirmişti. Doğumundan beri sahip olduğu güçleri kullanmaya gönülsüz de değildi; sadece bu güçler artık kaybolmuş gibiydi.

Kader bir gece babamı evden çıkıp kısa bir yürüyüş yapması için sırtından dürtüklemese bütün bu sorunlar uzun zaman devam edebilirdi. Evden çıktığında Edgewood sokakları bomboştu tabii; güneş battıktan sonra. Cehennem Köpeği'nin (artık bu adla biliniyordu) dışarıda bir yerde olduğunu bile bile bu sokakları arşınlamaya kim cesaret edebilirdi ki? Babam köpek hakkında fazla düşünmedi bile, hayatını bir köpek tehlikesine göre yeniden düzenleyecek insanlardan değildi. Belki de babam daha büyük bir gücün temsilcisiydi. Bilemiyoruz, ama emin olduğumuz tek şey şu: babam bir gece yürüyüşe çıktı ve bir çocuğun hayatını kurtardı.

Çocuk -Callovvayler'in eski evinden iki bina ötede yaşayan üç yaşındaki Jennifer Morgan- anne ve babasının tuvaletteki tıkanmış klozeti açmaya çalışmasını fırsat bilip mutfak kapısından dışarı kaçmıştı. Sokakta dolaşan köpek hakkında o kadar çok şey duymuştu ki merakına daha fazla direnenemişti artık; çıkıp köpeği bulacak, sevip okşayacaktı. Babam onu gördüğünde, elinde bir ekmek parçasıyla yabani siyah yaratığa doğru ilerliyor, bir yandan da "Gel kuçu kuçu! Gel!" diye sesleniyordu.

Cehennem Köpeği de sakin sakin kıza doğru ilerliyor, ne kadar şanslı olduğuna inanamıyordu. Daha önce küçük bir kız yememişti hiç, ama çok lezzetli olduklarını duymuştu. Küçük oğlanlardan daha lezzetli oldukları kesindi en azından, demek ki tavuk kadar leziz olmalıydı küçük kızlar.

Fakat köpeğin damak zevki hakkındaki derin düşünceleri Edward Bloom'un araya girmesiyle yarıda kaldı. Kızı kucakladı, ekmek parçasını, onu görmemiş gibi yapıp üzerlerine gelmeye devam eden köpeğe attı. Başka zaman olsa, efsanelere konu olan iletişim gücüyle köpeği

sakinleştirirdi. Fakat kocaman kara Cehennem Köpeği tahrik olmuştu bir kere. Edward kaba bir tavırla yemeğiyle arasına girmişti.

Köpek öfkeyle yaklaşıp üzerlerine sıçradı. Kızı tek koluyla tutan Edward Bloom diğer elini uzatıp köpeği boynundan yakalayarak yere çaldı. Köpek acıyla ciyakladı ama hemen doğrulup dört ayağının üstüne kalkarak ürkütücü bir ciddiyetle hırlamaya koyuldu. Başını şaşırtıcı bir hızla bir sağa bir sola sallıyordu; bir an sanki iki başı varmış gibi göründü. Öfkeyle hırlıyor, pembe beyaz diş etlerini gösteriyordu.

Bu arada Morganlar küçük kızlarının evde olmadığını fark etmiş ve köpeğin sesine doğru koşmaya başlamışlardı. Olay yerine vardıklarında köpek ikinci hamlesini yapıyordu. Bu kez dişleri babamın boynunun çok yakınından geçti, sıcak ve nemli nefesini teninde hissetti babam. Fakat köpek ölümcül bir hata yapmış, bu kadar yükseğe zıplayarak savunmasız ve çıplak karnını sergilemişti. Edward Bloom elini köpeğin tüyleri ve sıcak derisine, gövdesinin içine soktu, kocaman kalbini yakalayıp bir hamlede söktü. Geniş omzuna sıkı sıkı bastırdığı küçük kız bu son kanlı sahneyi görmedi. Köpek gürültüyle yere yığılırken babam elindeki kalbi bıraktı, küçük kızı ailesine teslim edip gece yürüyüşüne devam etti.

Edward Bloom'un üç görevi böylece tamamlandı.

Savaşa Gidişi

Bir general, yüzbaşı, hatta subay bile değildi. Sıhhiyeci, şair, alaycı, âşık ya da telsiz operatörü de değildi. Denizciydi elbette. Yüzlerce başka denizciyle birlikte, köpüklü dalgaların üstünde ilerleyen Neried adlı çok sağlam bir gemide görevlendirilmişti. Edward'in doğduğu kasaba kadar büyük, hatta daha da büyüktü gemi. Neried'in güvertesinde Ashland'in sınırları dahilinde yaşayanlardan daha fazla sayıda insan vardı üstelik. Artık doğduğu kasabadan çok uzaktaydı. Ashland'den ayrıldığından beri pek çok şey başarmıştı ve şimdi hepsinden önemli bir şey uğruna mücadele ediyordu; özgür dünyayı savunmak. Tuhaf bir biçimde, dünyanın yükünü omuzlarında hissediyordu. Madalyası bile olmayan, hiçbir nişan almamış sıradan bir denizci olmasına rağmen bütün mücadelenin kendisinin savaşın sonuna dek dayanmasına bağlı olduğunu hissediyordu. Demek ki şarap gibi koyu renkli denizin üstünde kayan bu sağlam geminin mürettebatının parçası olmak iyiydi. Tuzlu sularla çevrili olmak ve baktığı her yerde ufuk çizgisini görmek denizin ötesindeki daha büyük dünyayı düşünmesine, bu dünyanın ona vaatlerde bulunduğuna inanmasına sebep oluyordu. Sularla çevrili olmak kendini güvende ve huzurlu hissetmesini sağlıyordu.

Bir torpido geminin gövdesini parçaladığında ruh hali böyleydi işte. Gemi karaya vurmuş gibi sarsıldı ve Edward güvertede üç metre öteye savruldu. Neried yan yatmıştı.

"Bütün mürettebat güverteye!" diye gümbürdüyordu hoparlörler. "Can yeleklerinizi şişirin!"

Yarı şoka girmiş olan babam *Böyle olmamalıydı* diye tekrarlıyordu içinden. Can yeleğini buldu, kordonlardan birini boynuna, diğerini beline doladı. Huzursuzlukla çevresine bakındı. *Böyle olmamalıydı*, diye düşünüyordu ama paniklememişti. Çevresindeki herkes sakindi. Herkes sanki talim yapılıyormuş gibi sakindi. Ama Neried sola yatmaya devam ediyordu.

Hoparlörlerden kaptanın sesi duyuldu.

"Bütün mürettebat güverteye. Gemiyi terk etmeye hazırlanın.

Ne telaş vardı, ne acele. Flama güvertesindekiler ara koridordan kıç güvertesine geçmeye çalışıyorlardı. Kimse acele etmiyordu, itiş kakış yoktu. Edward arkadaşlarına gülümsedi. Batmakta olan bir geminin güvertesinde olmalarına rağmen arkadaşları da ona gülümseyerek karşılık verdiler.

Güvertede yeni gerçekliğin boyutlarına şahit oldu. Denizciler kayıkları, derme çatma salları, tahta parçalarını, can yeleklerini, sıraları, yüzebilecek her şeyi denize atıyor, peşinden de kendileri atlıyorlardı. Ama geminin bir sürü çıktıntısı vardı. Mesafeyi ayarlamayı beceremeyen pek çokları geminin yan tarafına çarpıp suya düştüler. Her tarafta birileri suya atlıyordu. Yüzlerce insan şamandralar gibi suya batıp çıkıyordu. Bazıları geminin hâlâ dönen pervanesine doğru sürüklendi. Edward geminin kenarına oturup karısından gelen son mektubu çıkardı cebinden. "Seni düşünmeden geçen tek bir gün bile yok. Hatta dua bile ediyorum, yeni başladım buna. İyi geliyor. Umarım sana da faydası olur." Gülümsedi, mektubu yeniden katladı ve arka cebine yerleştirdi. Ayakkabılarıyla çoraplarını çıkardı, çorapları top yapıp ayakkabıların burnuna tıktı. Yanındaki adamın suya atlayışını, başka bir adamın üstüne düşüşünü izledi ve birlikte karanlık sulara gömüldüklerini gördü. *Başka birinin üstüne atlamak istemiyorum,* diye düşündü ve sularda bir açıklık aradı. Ama denizin üstü petrolle kaplanmıştı ve buna da atlamak istemiyordu. Temiz bir su parçası, petrolün henüz nüfuz etmediği bir açıklık bulana dek bakındı, geminin yan tarafından doğruca bu boşluğa atlayabileceğine inanıyormuş gibi yaptı.

Mucizevi bir biçimde bunu başardı da. Geminin altı metre yüksekliğindeki kenarından doğruca tutturmak istediği açıklığa atladı, hemen dibe battı ve suyun yüzüne çıkmadı. Deniz suyunun on, belki on beş metre altında, kehribara hapsolmuş bir sinek gibi asılı kaldı. Başını kaldırınca yan yatmakta olan gemiyi ve yüzlerce denizcinin çırpınan bacaklarını görebiliyordu. Denizde yüzen devasa bir kırkayağa benziyorlardı aşağıdan bakınca. Boğulduğunu sandı ama boğulmuyordu. Hatta aslında nefes alıyor gibiydi. Ağzından değil de bütün bedeninden nefes alıyordu. Nasıl olduğunu bilmiyordu ama nefes alabiliyordu, bunun ölmüş olduğu anlamına geldiğini sandı.

Derken, geminin epey uzağında genç bir kızın kendisine el salladığını gördü. Uzun zaman önce gördüğü aynı kızdı, hemen tanıdı onu. Kız ona el ediyor, yanına çağırıyor, bir süredir orada Edward'i bekliyormuş gibi gülümsüyordu. Kıza doğru yüzmeye başladı. Evet, aynı kızdı şüphesiz. Biraz daha yaşlıydı şimdi, ama kendisi de öyleydi. Yine de aynı kızdı işte. Edward yaklaştıkça kız da açıklara doğru yüzmeye ve el sallamaya devam etti. Suyun altında kıza doğru yüzerek ne kadar süre kaldığını bilmiyordu ama olması gerekenden daha uzun kaldığı kesindi. Denizin petrolle

kaplanmış yüzeyinden aşağı sızan bir güneş ışığı demetini görene dek yüzdü. Başını kaldırıp bakınca yukarıda petrol olmadığını gördü, sadece mavi sular vardı. Sonra kızı -*genç hanım,* diye düzeltti kendini- aradı ama o da gitmişti. Birden taze havayı soluma ihtiyacı hissetti. Böylece hızla yüzeye ve güneşe doğru yöneldi, birdenbire bir hava baloncuğu kadar hafif ve hızlı hissetti kendini. Suyun içinden parlak dünyaya fırladığı zaman herkesten ne kadar uzakta olduğunu gördü. Arkadaşları petrolün içinde ağır ağır hareket ediyorlardı. Ama Edward'in da tıpkı ona el sallayan kız gibi kendilerine el salladığını gördükleri zaman bir amaca, hatta bir umuda sahip olduklarını hissettiler ve var güçleriyle babama doğru yüzmeye başladılar. Yüzlerce adam petrolün içinde yavaş yavaş babama yaklaşıyordu. Ama bazıları yüzmedi. Hatta bazıları babamı görmelerine rağmen yüzmedi. Neried'in sonunda suların altına gömüldüğü zaman beraberinde götürdüğü adamlar bunlardı. O kadar uzakta olmasına rağmen Edward bile geminin boş yere gövdesine asıldığını, onu geri çekmeye çalıştığını hissetti. Ama geri gitmeyecekti o. Evine gidecekti.

Babamın Ölümü: 3. *Tekrar*

Şöyle gerçekleşiyor. Aile doktorumuz Dr. Bennett misafir odasından çıkıyor ve kapıyı nazikçe çekerek arkasından kapatıyor. Yaşlılar yaşlısı Dr. Bennett kendimi bildim bileli hayatımızın parçasıydı, hatta doğumumda bile bulunmuştu. Yerel sağlık müdürlüğü ta o zamanlar yakında emekli olmasını rica etmişti ondan. İşte bu kadar yaşlıdır Dr. Bennett. Artık hemen her şey için çok yaşlı. Yürüyüşü ayak sürümeye, nefes alışı güçlükle solumaya benziyor. Üstelik hastasının ölümcül hastalığının sonuçlarıyla başa çıkmakta zorlanıyor. Babamın son birkaç haftadır kalmakta olduğu misafir odasından çıkarken gözlerinden yaşlar boşalıyor ve gövdesi öyle derin hıçkırıklarla sarsılıyor ki bir süre konuşmakta güçlük çekiyor. Omuzları inip kalkıyor, buruşuk, yaşlı elleriyle gözlerini kapatıyor.

Sonunda başını kaldırıp güçlükle nefes almaya başlıyor. Kaybolmuş bir çocuğa benziyor ve annemle bana, artık en kötüsüne hazırlanmış olan bizlere şöyle diyor: "Ben... Ben neler olduğunu anlayamıyorum. Size anlatabileceğim bir şey yok. Ama çok kötü görünüyor. En iyisi yanına gidip halini kendiniz görün."

Annem bana bakıyor ve gözlerindeki teslimiyeti okuyorum; kapının arkasında onu bekleyen her şeye, ne kadar üzücü ve korkunç olursa olsun hazır olduğunu söylüyor bakışları. Annem hazır. Elimi tutuyor, ayağa kalkıp odaya girmeden önce bir an iyice sıkıyor. Dr. Bennett babamın koltuğuna yığılıyor ve sanki yaşamayı sürdürmek için iradesi kalmamış gibi gövdesi çöküyor. Bir an öldüğünü sanıyorum. Bir an için ölümün geldiğini, babamdan vazgeçip yaşlı doktoru götürdüğünü sanıyorum. Ama hayır. Ölüm babam için geldi. Dr. Bennett gözlerini aralıyor, bakışları boşluğa dalıp gidiyor, ne düşündüğünü tahmin edebiliyorum. *Edward Bloom! Kim tahmin ederdi? Dünya vatandaşı! İthalat/ihracatçı! Hepimiz sonsuza dek yaşayacağını sandık. Herkes sonbahar yaprakları gibi birer birer düşerken bekleyen sert kışa dayanacak tek kişi sen olursun sandık.* Sanki bir tanrıymış gibi. Babam hakkında böyle düşünmeye alışmıştık. Onu sabahın erken saatlerinde bokser şortuyla dolaşırken görmemize, gece geç saatlerde bütün yayınlar bittikten sonra açık televizyonun karşısında, rüya gören yüzünü örtü gibi kaplayan mavi ışığın altında ağzı açık uyuyuşuna şahit olmamıza rağmen, bir şekilde tanrısal olduğuna, bir tanrı, gülüşün tanrısı olduğuna, konuşamayan ama *"Bir adam varmış..."* diye başlayan fıkralar anlatan bir tanrı olduğuna inanmıştık. Belki de yarı tanrıydı, bir kadınla

dünyayı daha fazla insanın güldüğü bir yer haline getirmek için gökyüzünden inmiş görkemli bir varlığın meyvesiydi. Gülen insanlar hayatlarını iyileştirmek için babamdan daha fazla şey alır, böylece onun hayatını da daha iyi hale getirirlerdi, sonuçta herkesin hayatı iyileşirdi. Babam komik biridir ve para kazanır, bundan iyisi ne olabilir ki? Ölüme bile gülüyor, benim gözyaşlarıma bile gülüyor. Annem başını iki yana sallayarak odadan çıkarken babamın kahkahasını duyuyorum.

"İflah olmaz," diyor. "Kesinlikle, asla iflah olmaz bu adam."

Annem de ağlıyor ama onunkiler üzüntü ya da acı gözyaşları değil, o yaşları zaten tüketti. İsyan gözyaşları bunlar, babam yan odada ölüme hazırlanarak yatarken, üstelik ölümü *doğru dürüst* bir ölüm bile değilken hayatta ve yalnız olmanın getirdiği yaşlar. Anneme bakıp gözlerimle soruyorum: *Ben de girsem mi?* Bana bakıp *Sen bilirsin, istersen gir,* der gibi omuz silkiyor. Her an gülecekmiş gibi görünen ama ağladığı için bunu yapamayan annemin yerinde olup yüzündeki ifadeyi taşımak kafa karıştırıcı olmalı.

Dr. Bennett babamın koltuğunda uyuyakalmış gibi görünüyor.

Ayağa kalkıyorum, aralık kapıya yaklaşıp içeri göz atıyorum. Doğrulup sırtını yastıklara dayayan babam hareketsiz oturuyor, sanki birisi durdur tuşuna basmış gibi boşluğa bakıyor, birinin ya da bir şeyin gelip onu harekete geçirmesini ister gibi görünüyor. Benim içeri girişimle hareketleniyor. Beni görünce gülümsüyor.

"İçeri gel William," diyor.

"Daha iyi hissediyorsun galiba," diyorum yatağın başındaki sandalyeye, son birkaç haftadır her gün oturduğum sandalyeye ilişerek. Babamın hayatının sonuna ulaşacağı bu son yolculukta onu izleme yerim bu sandalye.

Başını sallayarak "Daha iyiyim," diyor, kanıtlamak istercesine derin bir nefes alıyor. "Galiba daha iyiyim."

Ama sadece bugün için, bu günün bu anı için. Artık babam için dönüş yok. Bundan sonra iyileşmesi gerçek bir mucize olur, hatta Zeus'un iyileşme emrini bizzat imzalayıp babamın solup gitmiş bedeni ve ruhu üzerinde hak iddia eden bütün tanrılara üç nüsha halinde göndermesi gerekir.

Şimdiden biraz ölü bence, tabii böyle bir şey mümkünse. Kendi gözlerimle şahit olmasaydım, geçirdiği dönüşüme inanmakta çok zorlanırdım. Başlangıçta kol ve bacaklarında küçük lezyonlar belirdi. Tedavi edildiler ama pek işe yaramadı. Sonra kendi kendilerine geçmeye

başladılar, ama iyileşme süreci umduğumuz ya da beklediğimiz gibi olmadı. Mısır püskülü gibi siyah kıllarla kaplı yumuşak, beyaz derisi sertleşti ve parlaklaştı, hatta ikinci kat bir deri gibi pul pul oldu. Odadan çıkıp şömine rafının üzerinde duran çerçeveli fotoğrafını görene dek ona bakmanın ne kadar zor olduğunu anlamıyordunuz. Fotoğraf beş-altı yıl önce California plajlarından birinde çekilmişti ve baktığınızda onu görüyordunuz; bir adam. Artık aynı adam değil babam, hatta bir adam bile değil. Bambaşka bir şey.

"Aslında iyiyim diyemem," diye düzeltiyor kendi sözlerini. *"İyi* diyemem doğrusu. Daha iyi demem gerekir."

"Dr. Bennett'ın canını sıkan neydi?" diyorum. "Odadan çıkarken çok endişeli görünüyordu."

Babam başını sallıyor.

"Doğrusunu istersen," diyor kendinden emin bir ses tonuyla, "sorun benim fıkralarımdı sanırım."

"Fıkraların mı?"

“Doktor fıkralarım. Çok fazla doktor fıkrası dinlemek zorunda kaldı benden." Hemen arkasından eski, yorgun şakalarını peş peşe anlatmaya başlıyor:

Doktor, Doktor! Sadece 59 *saniye ömrüm kaldı.* Bir dakika bekleyin, hemen geliyorum.

Doktor, doktor! Kendimi dalında olgunlaşmış elma gibi hissediyorum. Haydi ama, kendinizi toplayın artık!

Doktor, doktor! Ablam kendini asansör sanıyor! İçeri getirin onu. *Getiremem ki. Bu katta durmuyor.*

Doktor, doktor! Nereye gidiyoruz? Morga. *Ama ben daha ölmedim ki!* İyi ya, biz de henüz varmadık zaten.

“Milyonlarca doktor fıkrası biliyorum," diyor gururla.

"Hiç şüphem yok."

"Ne zaman içeri gelse ona birkaç tane anlatıyorum. Ama artık bıktı galiba. Zaten mizah anlayışı da pek iyi değil," dedi. "Doktorların çoğu espriden anlamaz."

"Belki de senin ona karşı açık davranmanı istiyordur."

"Açık mı?"

"Açıksözlü olmanı istiyordur," diyorum. "Sıradan bir insan gibi fiziksel sıkıntılarını, nerenin ağrıdığını söylemeni istiyordur."

"Ah," diyor babam. "'Doktor, doktor! Ölüyorum, lütfen beni iyileştir' fıkrasındaki gibi mi?"

"Evet," diyorum. "Öyle de diyebiliriz..."

"Bu hastalığın çaresi olmadığını ikimiz de biliyoruz," diyor. Gülümsemesi soluyor, bedeni yatağa iyice gömülüyor, eski kırılgan haline bürünüyor. "33'teki büyük veba salgınını hatırlattı bana. Ne olduğunu, nereden geldiğini kimse bilmiyordu. Bir gün her şey yolundaydı, ertesi gün Ashland'in en sağlıklı adamı pat diye ölüverdi. Kahvaltı masasında gitti adamcağız. Cesedi öyle çabuk katılaştı ki, masanın başında, kaşığını ağzına götürür halde dondu kaldı. Ondan sonraki bir saatte on kişi daha öldü. Neden bilmem, benim bağışıklığım vardı. Komşularımın birer birer yere devrilişini izledim. Sanki bedenleri birdenbire ve geri dönülmez biçimde boşalmış gibi-"

Birkaç kere "Baba," diye tekrarlayarak sözünü kesiyorum, sonunda nihayet sustuğunda incecik, narin elini elime alıyorum.

"Bu kadar hikâye yeter, tamam mı? Artık aptalca fıkralar anlatma."

"Fıkralarımı aptalca mı buluyorsun?"

"Olabilecek en iyi şekilde aptalca."

"Teşekkürler."

"Sadece bir süreliğine," diyorum, "sohbet edelim, olmaz mı? Erkek erkeğe, baba ve oğul gibi. Hikâyeler anlatmadan."

"Hikâye mi? Sen bunlara hikâye mi diyorsun? Babamın bana anlattığı hikâyeleri duysaydın inanamazdın. *Sen* kendini hikâye dinliyor sayıyorsun ama küçükken benim dinlediklerimi duysan ne halde olurdun bilmem. Babam gecenin bir yarısında sırf hikâyeler anlatmak için uyandırırdı beni. Öyle korkunçtu ki."

"Ama *bu anlattığın* bile bir hikâye, baba. Tek kelimesine inanmıyorum."

"Hikâyeye inanman gerekmiyor," diyor bitkin bir tavırla. "Hikâyenin anlattığı şeye inanman gerekiyor. Bir tür metafor gibi."

"Unuttum," diyorum. "Metafor neydi?"

"Koyun ve inek sürülerine denir," diyor yüzünü ekşiterek.

"Gördün mü?" diye karşılık veriyorum. "Ciddi olduğun anlarda bile şaka yapmadan duramıyorsun. Sinir ediyor beni, baba. Aramıza mesafe koyuyor. Sanki... Sanki benden çekiniyor ya da korkuyorsun."

"Senden korkmak mı?" diyor gözlerini devirerek. "Ben burada ölüyorum, sen senden korktuğumu söylüyorsun."

"Bana yaklaşmaktan korkuyorsun."

Babam bu söylediğimi sindirmeye çalışırken uzaklara, kendi geçmişine dalıyor.

"Kendi babamla ilgili bir şey olmalı," diyor. "Babam ayyaşın biriydi. Sana bunu daha önce söylememiştim, değil mi? Korkunç bir ayyaştı babam, en kötüsünden. Bazen gidip kendi içkisini alamayacak kadar sarhoş olurdu. Bir süre beni gönderdi almaya ama sonunda reddettim, gitmedim. Sonunda köpeği Jüniper'e öğretti içki almayı. Hayvan ağzında boş bir kovayla köşedeki salona kadar gidip kova birayla doldurulduktan sonra dönmeyi öğrendi. Ödemeyi de köpeğin tasmasına sıkıştırdığı bir dolarla yapıyordu. Bir gün elinde sadece beş dolar vardı ve köpeği tasmasına sıkıştırdığı beş dolarla içki almaya gönderdi.

"Köpek gitti ama bir türlü dönmek bilmedi. Babam sarhoş olmasına rağmen kalkıp peşinden bara kadar gitti ve bar taburesine kurulmuş oturan köpeğin martini içmekte olduğunu gördü.

"Babam öfkelenmiş ve gücenmişti.

"Daha önce böyle bir şey yapmamıştın," dedi Jüniper'e.

"Daha önce martini ısmarlayacak param olmamıştı," diye cevap verdi köpek."

Pişman olmadığını ilan eden bakışlarını yüzüme çeviriyor.

"Yapmadan duramıyorsun değil mi?" diyorum sesimi yükseltip dişlerimi gıcırdatarak.

"Durabilirim tabii, "diyor.

"Peki o zaman," diyorum. "Dur. Bana bir şey anlat. Bana doğduğun yeri anlat."

"Ashland," diyor dudaklarını yalayarak.

"Ashland. Nasıl bir yerdi?"

"Küçük," diyor. "Çok küçük bir yerdi."

"Ne kadar küçük?"

"O kadar küçüktü ki," diyor, "elektrikli traş makineni prize taktığında sokak lambalarının voltajı düşerdi."

"İyi bir başlangıç olmadı baba," diyorum.

"İnsanlar o kadar cimriydi ki," diyor, "baloncuklu banyo köpüğüne masraf yapmamak için fasulye yerlerdi."

"Seni seviyorum baba," diyorum ona doğru eğilerek. "Bundan daha iyisini hak ediyoruz. Ama sen her şeyi zorlaştırıyorsun. Bana biraz yardım etsen? Nasıl bir çocuktun?"

"Şişman bir çocuktum," diyor. "Kimse benimle oynamak istemezdi. O kadar şişmandım ki saklambaçta sadece ebe olabiliyordum. Yürümek yerine yuvarlanırdım. İşte o kadar şişmandım," diyor. Artık gülümsemiyor çünkü komik olmaya çalışmıyor, sadece kendisi gibi davranmaya çalışıyor, yapamayacağı bir şeyi deniyor. Bir maskenin altında başka bir maske var, onun altında bir başkası, bir başkası daha... Ve ağrılarla dolu o karanlık yerin, yani hayatının ötesinde ikimizin de anlamadığı bir şey. Tek söyleyebildiğim şu: "Bir şans daha. Sana bir şans daha veriyorum ama olmazsa gideceğim. Yanından ayrılacağım ve bir daha gelir miyim bilmiyorum. Artık espri üstüne espri patlatan bir komedyenin yancısı olmak istemiyorum."

Böylece bana diyor ki babam; gözlerimin önünde ölmekte olan, bugün kendi durumundaki biri için oldukça iyi görünen babam diyor ki, "Bugün kendinde değilsin evlat." Bunu en iyi Groucho taklidini yaparak söylüyor, bir yandan da -olacağından değil ama- onu ciddiye alma ihtimalime karşı göz kırpıyor. "Ve bu büyük bir başarı."

Ama ciddiye alıyorum onu, sorun da bu ya. Gitmek için ayağa kalkıyorum ama kalktığım anda bileğimi yakalıyor ve artık sahip olmadığını sandığım bir güçle sıkı sıkı tutuyor beni. Dönüp yüzüne bakıyorum.

"Ne zaman öleceğimi biliyorum," diyor gözlerimin derinlerini araştırarak. "Gördüm. Ne zaman ve nasıl öleceğimi biliyorum. Bugün ölmeyeceğim, boşuna endişelenme."

Söylediklerinde ciddi ve ben de ona inanıyorum. Gerçekten inanıyorum. Biliyor. Kafamın içinde binlerce düşünce dolaşıyor ama hiçbirini dile getiremiyorum. Bakışlarımız birbirine kenetleniyor ve hayretle doluyor içim. Biliyor.

"Sen nasıl... nereden-"

"Her zaman biliyordum," diyor yumuşak bir sesle, "bu güce, görme becerisine her zaman sahiptim. Çocukluğumdan beri vardı bende. Küçük bir çocukken bir dizi rüya gördüm. Uykumda çığlıklar attığım için uyandırırlardı beni. İlk gece babam yanıma gelip ne olduğunu sordu, ona anlattım. Stacy Teyze'min ölümünü gördüğümü anlattım. Stacy Teyze'min gayet iyi olduğunu söyleyip beni yatıştırdı. Yatağıma döndüm.

"Ama Stacy Teyzem ertesi gün öldü.

"Yaklaşık bir hafta sonra aynı şey tekrarlandı. Bir başka rüya gördüm, çığlıklar atarak uyandım. Babam odama gelip neler olduğunu sordu. Ona dedemin ölümünü gördüğümü söyledim. Bu kez sesi endişeyle titremesine rağmen dedemin iyi olduğunu söyleyip beni yatıştırdı, ben de yeniden uykuya daldım.

"Ertesi gün dedemi kaybettik tabii.

"Birkaç hafta boyunca hiç rüya görmedim. Sonra başka bir rüya gördüm, babam yine odama gelip ne olduğunu sordu ve ona anlattım: Babamın ölümünü görmüştüm. Tabii kendisinin gayet iyi olduğuna ve bu konuyu daha fazla düşünmememem gerektiğine ikna etti beni, ama sarsıldığını görebiliyordum. Bütün gece odasında bir aşağı bir yukarı dolaştığını duydum. Ertesi gün kendinde değil gibiydi, sanki her köşeden bir şeyin çıkmasını ya da başına düşmesini bekliyormuş gibi tedirgindi. Erkenden kasabaya indi ve uzun süre dönmedi. Eve geldiğinde bütün gün bir kazaya kurban gitmeyi beklemiş gibi huzursuzdu.

"Aman tanrım," dedi anneme. 'Hayatımın en kötü gününü geçirdim!'

"Sen bir de benimkini duysan,' dedi annem. 'Sütçü bu sabah verandaya yığılıp kaldı, ölüverdi adamcağız!'"

Çıkarken kapıyı çarparak kapatıyorum. Umarım kalp krizi geçirir, çabucak ölür de bu iş bir an önce biter. Şimdiden yas tutmaya başladık, nasıl olsa.

"Hey!" diye seslendiğini duyuyorum odadan. "Mizah anlayışına ne oldu senin? Onu kaybettin diyelim, peki ya merhametin? Buraya gel!" diye sesleniyor bana. "Bana bir şans daha ver oğlum, lütfen! Ölüyorum burada!"

Doğduğum Gün

Doğduğum gün, Edward Bloom pantolon cebine tıkıştırdığı transitörlü radyoda Amerikan futbolu maçı dinliyordu. Bir yandan da bahçedeki çimleri biçiyor ve sigara tüttürüyordu. O yaz yağmurlu geçmişti, çimler de epey uzundu ama güneş babamın ve bahçesinin üzerinde havanın daha sıcak olduğu, dünya üzerindeki her şeyin daha sıcak, daha büyük, daha iyi ya da basit olduğu eski zamanları hatırlatan bir ısrarcılıkla parlıyordu o gün. Omuzları elma gibi kızarmıştı ama farkına bile varmadı çünkü senenin en önemli futbol maçını dinliyordu. Babamın üniversite takımı Auburn en büyük rakibi Alabama'yla mücadele ediyordu ve bu iki takımın mücadelesi her seferinde Alabama'nın galibiyetiyle sonuçlanırdı.

Babam bir an için evde elektrik faturasını inceleyen annemi düşündü. Ev buzdolabı kadar soğuktu ama annem yine de terliyordu.

Hareket ettiğimi ve bedenini terk etmeye uygun bir pozisyon aldığımı hissettiğinde mutfak masasına oturmuş elektrik faturasını incelemekle meşguldü.

Az kaldı, diye düşündü hızla derin bir nefes alarak. Ayağa kalkmadı, hatta faturayı elinden bırakmadı bile. Sadece bu sözcükleri geçirdi aklından: *Az kaldı.*

Dışarıda çimleri biçmekte olan babam Auburn'ün iyi durumda olmadığının farkındaydı. Alabama karşısında hiçbir zaman iyi oynayamamalardı zaten. Her seferinde aynı şey; bu sene kazanacaklarına, bu kez zaferi tadacaklarına inanarak maça başlıyor ama her defasında yeniliyorlardı.

Devre arası yaklaşıyordu ve Auburn şimdiden on sayı gerideydi.

Doğduğum gün babam ön bahçenin çimlerini biçtikten sonra arka bahçenin çimlerine girişti ve yepyeni bir iyimserlikle dolduğunu hissetti. İkinci yarıda Auburn oyuna daha iyi başladı ve topu ele geçirir geçirmez sayı aldılar. Aradaki fark üçe indi, artık her şey mümkündü.

Alabama bu sayıya hemen karşılık verdi ve uzaktan şutla üç sayı daha yaptı.

Annem elektrik faturasını masanın üzerine yaydı, kırışıklıklarını açmak ister gibi elleriyle bastırarak düzeltti. Babamın sabrının ve çok çalışmasının birkaç güne kadar meyvesini vereceğinden, ondan sonra bir daha asla elektrik faturasını nasıl ödeyeceklerini düşünmesine gerek kalmayacağından habersizdi. Şimdilik bütün dünya, hatta bütün güneş

sistemi bu 42.27 dolarlık faturanın çevresinde dönüyor gibi geliyordu ona. Ama evi serin tutmak zorundaydı. Büyük bir ağırlık taşıyordu karnında. Normalde incecikti ama beni karnında taşırken zaman içinde bir ev kadar irileşmişti. Ve serinliği seviyordu.

Babamın arka bahçede çimleri biçtiğini duydu. Gözleri birden faltaşı gibi açıldı: Geliyordum. *Şimdi.* Şimdi geliyordum.

Auburn arayı kapatıyordu.

Zaman geçti. Annem sakin tavırlarla hastanede gerekecek eşyasını topladı. Top Auburn'deydi ama bitiş düdüğüne hâlâ birkaç saniye vardı. Uzaktan şutla gol atma zamanıydı.

Doğduğum gün, babam çimenleri biçmeye ara verdi ve radyodaki maç sunucusunun sesine dikkat kesildi. Yarısının çimleri biçilmiş, yarısının çimleri biçilmeyi bekleyen arka bahçesinde bir heykel gibi kıpırtısız durmuş maç sonucunu bekliyordu. Takımının kaybedeceğini biliyordu.

Doğduğum gün, dünya küçük ve neşeli bir yere dönüştü.

Annem çığlığı bastı, babam çığlığı bastı.

Doğduğum gün, ikisi de kazandılar.

Beni Nasıl Görüyordu

Başlangıçta pek etkileyici sayılmazdım - küçük ve pespembeydim, dikkate değer hiçbir becerim yoktu. Kendi başıma yan dönemiyordum bile. Babam küçük bir oğlan, bir çocuk, bir bebekken dünyaya benden daha fazla şey katmıştı. O zamanlar her şey başkaydı ve herkesten, hatta bebeklerden bile daha fazlası istenirdi. Bebekler bile kendi ağırlıklarını taşımak zorundaydı.

Ama bebekken o eski ve zor zamanları bilmiyordum tabii. Annem beni gerçek bir hastanede, en iyi tıbbi bakım ve ilaçlardan yararlanarak doğurduğundan eski günlerde doğumlar nasıl olurmuş hiç bilmiyordum. Gerçi bu bir şeyi değiştirmezdi: Edward beni çok seviyordu. Evet, seviyordu. Her zaman bir erkek çocuk istemişti ve ben de çıkagelmiştim sonunda. Tabii benden daha fazlasını beklemişti en başta. Sessiz bir zekâ, bir tür pırıltı, belki de başımın çevresinde bir tür hâle. Mistik bir bütünleşme hissi. Ama bunların hiçbiri olmadı. Ben de bütün benzerlerim gibi sadece bir bebektim ve tek farkım onun bebeği olmamdı, beni özel kılan buydu. Bol bol uyuyor, bol bol ağlıyordum, neredeyse bütün yaptığım buydu. Repertuarım çok kısıtlıydı ama huzur ve mutluluk dolu berraklık anları da vardı; kucağında yatarken gözlerim ışıldayarak, bir tanrıymış gibi babama baktığım anlar. Bir anlamda tanrıydı da zaten. Veya tanrısaldı en azından, bu hayatı yaratmış, büyülü tohumu ekmişti. Böyle anlarda ne kadar zeki, ne kadar parlak olduğumu görebiliyor, potansiyelimi, dünyaya katacaklarımı gözünde canlandırabiliyordu. Neler mümkün değildi ki?

Ama sonra ağlamaya başlardım ya da bezimin değiştirilmesi gerekirdi ve beni altımı değiştiren, besleyen anneme teslim etmek zorunda kalırdı. Edward koltuğundan çaresizlik içinde seyretmekten başka bir şey yapamaz, birden gürültüden, uykusuz gecelerden, kokudan bıktığını, tahammül edemeyecek kadar bıkıp usandığını hissederdi. Karısından da bıktığını hissederdi. Demek ki bazen eski hayatını, özgürlüğü, etraflıca düşünmeye zaman ayırmayı özlüyordu - bu onu diğer erkeklerden farklı kılıyor muydu sanki? Kadınlar için durum farklıydı, onlar bir aile yetiştirmek üzere doğmuşlardı, dikkatleri buna yetecek kadar yoğun ve uzun solukluydu. Erkeklerinse evden çıkıp çalışması gerekiyordu. Bu her zaman, avcı toplayıcıların yaşadığı günlerden beri böyle olmuştu ve bugün de böyleydi. Erkekler böylece ikiye bölünüyorlardı; biri evdeki, diğeri dışardaki erkek

olmak üzere iki kişiliğe mecbur kalıyorlardı. Annelerse tek kimlikle yaşayabiliyorlardı.

İlk haftalarda babalık görevini çok ciddiye aldı. Herkes fark etti: Edward değişmişti. Daha düşünceli, daha derin, daha sakindi. Annem günlük işlerle ilgilenirken babam meseleye daha geniş bir bakış açısı getiriyordu. Sahip olduğu ve bana miras bırakmak istediği erdemlerinin listesini yaptı:

sabır
hırs
karakterlilik
iyimserlik
kuvvet
zekâ
hayal gücü

Bir kesekâğıdının arkasına yazmıştı bunları. Kendi başına keşfetmek zorunda kaldığı, benimle hiçbir bedel alışverişi olmadan paylaşabileceği erdemler. Aniden bunun ne büyük bir şans olduğunu, bomboş ellerle çıkagelişimin aslında ne büyük bir lütuf olduğunu fark etti. Gözlerimin içine bakınca doldurulmayı arzulayan büyük bir boşluk görüyordu. Bir baba olarak görevi de buydu zaten; beni doldurmak.

Bunu da hafta sonları yaptı. Hafta içi eve pek uğramazdı çünkü genellikle satış yapmak için, para peşinde yollardaydı -çalışıyordu. Kendisi örnek olarak öğretecekti bana her şeyi. Bir adamın yolculuk yapmadan, poposunu kaldırıp yollara düşmeden, otellerde uyumadan, yemek saatlerini uyduruk restoranlarda geçiştirmeden iyi bir hayat kurmasını sağlayabilecek işler de yok muydu? Vardı herhalde. Ama babama uygun değildi bunlar. Her gün aynı saatte eve dönmenin düşüncesi bile kendini biraz hasta hissetmesine neden oluyordu. Karısını ve oğlunu ne kadar severse sevsin sevgiye ancak bu ölçüde tahammül edebiliyordu işte. Tek başına olmak yalnız hissetmesine neden oluyordu ama etrafında sürekli kendisinden bir şeyler talep eden bir sürü insan olunca bazen daha da büyük bir yalnızlığın pençesine düşüyordu. Bir mola vermesi gerekiyordu.

Eve geldiğinde kendini bir yabancı gibi hissetti. Her şey değişmişti. Karısı oturma odasını yeniden düzenlemiş, yeni bir elbise almış, yeni arkadaşlar edinmiş, yatağın başucundaki komodinin üzerinde sergilediği tuhaf kitaplar okumaya başlamıştı. Ben de çok hızlı büyüyordum. Karısı

bunu o kadar net göremiyordu ama o görüyordu. Eve dönünce inanılmaz büyümüş olduğumu gördü ve bu da büyümemin onu ne kadar küçülttüğünü anlamasına yol açtı, bir anlamda. Belli bir açıdan haklıydı da; ben büyüdükçe o ufalıyordu. Bu mantığa göre bir gün ben bir deve dönüşecektim, Edward da kimsenin görmediği bir hiçliğe.

Ama bundan önce, yani ortadan kaybolmadan önce bir babaydı ve bir babanın yapması gereken şeyleri yaptı. Benimle top oynadı, bana bir bisiklet aldı. Şehri, sonsuz vaatlerde bulunan büyük şehri yukarıdan gören dağda pikniğe gideceğimiz zaman yemek hazırlayıp sepete yerleştirdi. Dağda piknik yaptığımız yerden şunu ilk yaptığı yeri, bunu ilk başardığı yeri görebiliyordu. İlk anlaşmasını yaptığı yeri, şu güzel kadını öptüğü yeri, kısa hayatının bütün zaferleri ve başarılarını görebiliyordu. Oraya gittiğimizde binaları, şehir silüetini, koruları ya da yeni bir kanat inşa ettikleri büyük hastane binasını değil de bunları görüyordu. Hayır; dağın tepesinden baktığında önünde manzara gibi yayılan bir yetişkinlik hayatının hikâyesi, babamın hikâyesiydi ve beni dağa götürür, görebileyim diye kucağına alır, sonra da şöyle derdi: "Bir gün bunların hepsi senin olacak."

Hayatımı Nasıl Kurtardı

Edward Bloom bildiğim kadarıyla hayatımı iki kere kurtardı.

İlk seferinde beş yaşındaydım ve evimizin arkasındaki hendekte oynuyordum. Babam bana her zaman "Hendekten uzak dur William," derdi. Sanki bir şeyler olacağını biliyormuş, bir gün hayatımı kurtarmak zorunda kalacağını hissediyormuş gibi tekrar tekrar uyarırdı beni bu konuda. Bana göre bu bir hendek değil, kadim zamanlardan beri orada olan, akan sularla zaman içinde düzleşip yuvarlanmış tarih öncesi devirlerden kalma taşlarla dolu yarı kurumuş bir nehir yatağıydı. Şimdi geriye sadece sürekli akan, bir dal parçasını bile taşıyamayacak, önemsemeye değmez bir derecik kalmıştı.

Bazen babam "Hendekten uzak dur William," dedikten beş dakika sonra kırmızı killerden aşağı kayıp bu dereciğin içinde oynardım. Serin, kırmızı kilden duvarların arasında tek başıma olmaktan o kadar keyif alıyordum ki babamın uyarısı gücünü yitiriyordu. Gizli yerimde çömelir, taşları birer birer çevirir, en beğendiklerimi, bembeyaz olanları ve beyaz benekli simsiyah, parlak olanları cebime doldururdum. O gün kendimi taş aramaya öyle kaptırmıştım ki tek amacı beni alıp sürükleyerek götürmekmiş gibi üzerime gelen suları görmedim bile. Ne gördüm ne duydum. Sırtımı sulara verip çömelmiş, taşları inceliyordum. Eğer babam olacakları her nasılsa önceden anlayıp yanıma koşmamış olsa su beni sürükleyip götürürdü şüphesiz. Ama babam oradaydı ve beni gömleğimden yakalayıp hendekten çekti çıkardı. İkimiz kırmızı kilden sette durup daha önce orada olmayan nehrin akışını izledik. Çağıldayan suların köpükleri ayaklarımıza kadar ulaşıyordu. Sonunda babam dönüp bana baktı.

"Sana hendekten uzak durmanı söylemiştim," dedi.

"Hangi hendek?" dedim.

Hayatımı ikinci kez kurtarışı, Mayfair Yolu'ndaki evimize taşındığımız gün gerçekleşti. Evin önceki sahibi bahçedeki salıncağı bırakmıştı. Taşımacılar eski kanepelerimizi ve yemek masamızı evin içine sürüklerken ben de salıncağı denemeye odaklandım. Koşup bindim, var gücümle hız vererek salıncağı temelinden sarstım. Ne yazık ki evin önceki sahibi salıncağı bize bırakmamıştı, sadece henüz almaya gelmemişti. Salıncağın bacaklarını yere sabitleyen betondan kurtarmışlardı. Giderek daha yukarılara savrulurken aslında salıncağı bacaklarıyla birlikte sarsıyordum. Sonunda, en yükseğe çıkmayı başardığım anda salıncak öne doğru devrildi, beni de havaya savurup olmayacak bir açıyla beyaz kazıklardan bir çite doğru fırlattı.

Kazıkların tam üstüne uçuyordum. Birden babamın yakınımda olduğunu hissettim; sanki o da uçuyor gibiydi ve sonra ikimiz birlikte yere yuvarlandık. Kolları beni bir pelerin gibi sarmıştı ve kendimi yerde, onun yanıbaşında buldum. Beni gökyüzünden koparıp güvenli bir biçimde toprağa bırakmıştı.

Ölümsüzlüğü

Babam sonsuza dek yaşayacağına dair işaretleri çok önceden vermeye başlamıştı.

Bir gün çatıdan aşağı düştü. Bahçıvan çatı oluklarındaki yaprakları temizliyordu ve günlük mesaisi bittiğinden evine gitmiş, merdiveni de ertesi gün işine devam etmek üzere evin duvarına yaslayıp bırakmıştı. Babam ofisten eve geldi, merdiveni gördü ve tepesine tırmandı. Oradan manzaranın nasıl göründüğünü incelemek istiyordu. Kendi evimizin tepesinden yüksek ofis binasının görünüp görünmediğini merak ettiğini söyledi.

Dokuz yaşındaydım ve tehlikenin ne olduğunu biliyordum. Yapmamasını söyledim. Tehlikeli olduğunu söyledim. Uzun bir an boyunca yüzüme baktı ve göz kırptı. Göz kırpışı ben ne istersem o anlama geliyordu.

Sonra merdivene tırmandı. On yıldır ilk defa bir merdivene tırmanıyordu herhalde, ama tabii bu benim tahminim. Belki de sürekli merdivenlere tırmanıyordu. Ben nereden bileyim.

Merdivenin tepesine çıktıktan sonra bacanın yanında ayakta durdu ve ofis binasını görmek için sırayla güneye, kuzeye, doğuya ve batıya baktı. Koyu renkli takımı ve parlak siyah ayakkabıları içinde çok yakışıklı görünüyordu. En sonunda en güzel göründüğü yeri bulmuş gibiydi; iki katlı bir evin çatısı. Yukarıda, tepemdeki çatıda bir ileri bir geri yürüdü, daha çok *dolaşır* gibiydi. Elini, karayı arayan bir gemi kaptanı gibi gözlerine siper etmişti. Ama binayı bulamadı. Ofis binası göz mesafesinden daha uzakta bir yerde gizleniyordu.

Sonra birden aşağı düştü ve ben de düşüşünü seyrettim. Babamın kendi evinin çatısından aşağı düşüşünü izledim. Her şey o kadar çabuk gerçekleşti ki ayağı takıldı mı yoksa kaydı mı anlayamadım -atlamış bile olabilirdi- ama iki kat yukarıdan büyük bir çalının üstüne düşüşünü gördüm. Son ana kadar sırtında birden kanatlar belirmesini bekledim ve bu olmayınca, kanat falan belirmeyince düşüşün onu öldürdüğünü anladım. Öldüğünden o kadar emindim ki onu kurtarmak için bir şey yapabilir miyim, hayata döndürebilir miyim diye yanma bile koşmadım.

Yavaşça cesedine doğru yürüdüm. Hiç kımıldamıyor, nefes bile almıyordu. Yüzünde, bu dünyadan kurtulmakla özdeşleştirilen mutlulukla uyuklama ifadesi vardı. Hoş bir ifadeydi yüzündeki. Yüzüne baktım, hafızama kaydettim -babam, babamın ölüm yüzü- ve birden o yüz kımıldadı, bana göz kırparak güldü ve "İyi kandırdım seni, değil mi?" dedi.

En Büyük Gücü

Edward Bloom, Ashland'den ayrılırken kendine bir söz vermişti; bütün dünyayı görecekti. Bundan dolayı bir yerde uzun süre kalmadan sürekli hareket halindeydi. Ayak basmadığı bir kıta, gitmediği bir ülke, bir arkadaş edinmediği tek büyük şehir bile kalmamıştı. Gerçek bir dünya vatandaşıydı. Arada bir konuk sanatçı gibi benim hayatımda da beliriyor, kahramanlıklar yapıp hayatımı kurtarıyor, beni kendi yetişkinliğime doğru iteliyordu. Derken kendisinden daha büyük güçler onu çağırıyordu ve kendi deyimiyle kaplanın kuyruğuna asılmaya gidiyordu.

Ama gitmeden önce beni güldürmeyi seviyordu. Beni gülerken hatırlamak istiyor, kendisi de güldürürken hatırlanmak istiyordu. Bütün güçleri arasında en olağanüstü olan buydu belki de; her istediğinde, tek cümleyle beni kahkahalara boğabiliyordu.

Bir adam varmış. Ona Roger diyelim. Roger, iş için şehir dışına çıkmak zorunda olduğundan kedisini komşusuna bırakmış. Kedisini çok seviyormuş, hatta her şeyden çok seviyormuş. Kedisine öyle düşkünmüş ki gittiği günün akşamı sevgili tüylü dostunun sağlık ve moral durumu hakkında bilgi almak için komşusunu aramış. Komşusuna sormuş: "Benim tatlı, minik, sevgili, kıymetli kedim nasıl? Anlat komşucuğum, ne olursun."

Komşu cevap vermiş: "Roger, çok üzgünüm ama kedin öldü. Bir arabanın altında kaldı. Hemen can verdi. Çok üzgünüm."

Roger şoke olmuş! Sadece kedisinin ölümü değil, komşusunun haberi veriş şekli de çok şaşırtmış ve üzmüş onu.

"Böyle korkunç bir haber böyle mi verilir?" diye paylamış komşusunu. "Böyle kötü bir haber insana alıştıra alıştıra söylenir, yavaş yavaş açıklanır. Önce karşındakini hazırlarsın! Örneğin, seni aradığımda bana, 'Kedin çatıya çıktı' demeliydin. Bir sonraki arayışımda hâlâ çatıda olduğunu ve aşağı inmediğini söyleyip hasta göründüğünü de eklemeliydin. Sonraki arayışımda da çatıdan düştüğünü, veteriner kliniğinde yoğun bakımda olduğunu açıklamalıydın. Bir sonrakinde de sesini biraz titretip üzüntülü bir tonla öldüğünü söylemeliydin. Anladın mı?"

"Anladım," demiş komşu. "Affedersin."

Roger üç gün sonra komşusunu yeniden aramış çünkü komşu hâlâ evine göz kulak oluyor ve posta kutusunu kontrol ediyormuş. Roger da önemli bir şey olup olmadığını öğrenmek istemiş. Komşu, "Aslına bakarsan evet, önemli bir konu var," demiş.

"Nedir?" diye sormuş Roger.

"Şey," demiş komşu. "Babanla ilgili."

"Babam mı!" demiş Roger. "Ne olmuş babama?"

"Baban," diye karşılık vermiş komşu, "çatıya çıktı."

Babam çatıda. Bazen onu o haliyle hatırlamayı seviyorum. Üstünde koyu renkli takım elbisesi ve parlak, kaygan tabanlı ayakkabılarıyla sağı ve solu, bakışlarının ulaşabileceği her yeri gözden geçirirken. Derken aşağı bakıyor, beni görüyor ve tam düşmeye başlarken önce gülümsüyor, sonra göz kırpıyor. Ta yukardan gülümseyerek bana bakıyor babam; gizemli, mitik ve bilinmez.

Gördüğü Rüya

Ölmek üzere olan babam rüyasında ölmek üzere olduğunu görüyor. Bu rüya aynı zamanda benimle ilgili.

Rüyası şöyle: Babamın hastalığının haberleri yayılmaya başlayınca yasını tutmak isteyenler bahçede toplanmaya başlıyorlar. Başlangıçta birkaç kişiler ama kısa süre içinde kalabalıklaşıyorlar; bir düzine, sonra iki düzine, derken elli kişi bahçeye doluyor, hep birlikte öylece duruyorlar, çalıları eziyorlar, çimenleri dümdüz ediyorlar, yağmur yağınca garaj kapısının önüne sığınıyorlar. Babamın rüyasında omuz omuza durmuş sallanarak inliyor, iyileştiğine dair haberleri duymayı bekliyorlar. Bundan başka, banyo penceresinin önünden geçen babamı bir an için görünce vahşi zafer çığlıkları atıp tezahürat yapıyorlar. Annem ve ben ne yapacağımızı bilemez halde onları oturma odasının penceresinden izliyoruz. Bazıları yoksul görünüyor. Üstlerinde eski, yırtık pırtık giysiler var, saçları sakalları uzamış. Annemi huzursuz ediyorlar, onların üzgün yüzlerle ikinci katın pencerelerini izlemesini seyrederken bluzunun düğmelerini çekiştiriyor. Fakat içlerinden bazıları gelip babamın yasını tutmak için önemli işleri yarıda bırakmış, önemli toplantılardan yarıda çıkmış gibi görünüyor. Kravatlarını çıkarıp ceket ceplerine tıkmışlar, kaliteli, siyah ayakkabılarının altı çamur olmuş, bazıları cep telefonlarını çıkarıp orada olmayanlara babamın sağlığı hakkında bilgi veriyor. Erkek kadın, genç yaşlı hepsi babamın penceresindeki ışığa bakarak bekliyorlar. Uzun süre hiçbir şey olmuyor. Yani, bahçedeki insanlara rağmen gündelik hayatımıza devam ediyoruz. Ama bir süre sonra tahammül edemez hale geliyoruz ve annem onlara gitmelerini söylememi rica ediyor.

Ben de öyle yapıyorum. Artık iyice yerleştiler bahçeye. Manolya ağacının altınabasit bir büfe kurdular, burada ekmek, meksika fasulyesi ve buharda pişmiş brokoli servisi yapıyorlar. Annemden sürekli çatal kaşık istiyorlar, sonra da soğumuş ve çıkarması zor meksika fasulyesi artıklarıyla kaplı halde iade ediyorlar bunları. Komşu çocuklarıyla futbol oynadığım çimenlikte minik bir çadır şehir oluştu artık, hatta orada bir kadının doğum yaptığı bile söyleniyor. Cep telefonlu iş adamlarından biri bir ağaç çötüğünün üstüne küçük bir danışma masası kurdu, uzakta yaşayan sevdiklerine haber iletmek isteyen ya da babamın durumu hakkında bilgi almak isteyenler bu adama başvuruyor.

Ama bütün bunların ortasında, yaşlı bir adam bir bahçe sandalyesine oturmuş herkese göz kulak oluyor. Bildiğim kadarıyla onu daha önce hiç görmedim (ya da en azından babamın rüyası böyleydi) ama bir yerden tanıdık geliyor - bir yabancı ama gözüm onu bir yerden ısırıyor. Arada bir biri yanma yaklaşıp kulağına bir şeyler fısıldıyor. Düşünceli tavırlarla söylenenleri dinliyor, sonra bir an değerlendiriyor ve başını olur ya da olmaz anlamında sallıyor. Gür, bembeyaz bir sakalı ve gözlüğü var, başına da üzerine bir sürü el yapımı balık iğnesi tutturulmuş bir balıkçı kepi takmış. Bir tür lidere benzediği için önce onunla konuşmaya gidiyorum.

Ben yaklaşırken adamın biri onun kulağına bir şeyler fısıldamakla meşgul ve konuşmak için ağzımı açtığım anda beni susturmak için elini havaya kaldırıyor. Adamın fısıldaması bitince yaşlı adam başını sallıyor ve haberci aceleyle uzaklaşıyor. Sonra yaşlı adam elini indirip bana bakıyor.

"Merhaba," diyorum, "ben-"

"Kim olduğunu biliyorum," diyor. Derinden gelen sesi yumuşak, aynı anda hem sıcak hem mesafeli. "Onun oğlusun."

"Evet, doğru," diyorum.

Karşılıklı birbirimize bakıyoruz ve bir yerlerde mutlaka karşılaşmış olmamız gerektiğini düşünerek adını hatırlamaya çalışıyorum. Ama aklıma hiçbir şey gelmiyor.

"Bize söyleyeceklerin mi var?"

Keskin bir dikkatle beni süzüyor, bakışlarıyla beni yakalamaya çalışır gibi. Dediğim dedik biri olduğunu söylemişti babam bana.

"Yok," diyorum. "Yani babamın durumu aynı, değişmedi."

"Aynı," diye tekrarlıyor yaşlı adam. Özel bir anlam çıkarmaya çalışır gibi sözcükleri zihninde enine boyuna tartıyor. "Demek hâlâ yüzüyor?"

"Evet," diyorum. "Her gün. Çok seviyor yüzmeyi."

"Çok iyi," diyor. Sonra birden sesini yükseltip haykırıyor: "Hâlâ yüzüyormuş!" Kalabalıktan sevinçli haykırışlar yükseliyor. Yaşlı adamın yüzü ışıl ışıl. Birkaç dakika boyunca burnundan derin derin nefes alarak olanları değerlendiriyor gibi görünüyor. Sonra yeniden bana bakıyor.

"Ama bize söylemek istediğin başka bir şey var, değil mi?"

"Evet var," diyorum. "Yani, iyi niyetli olduğunuzu biliyorum, hepiniz iyi insanlara benziyorsunuz. Ama korkarım-"

"Gitmemiz gerekiyor," diyor adam sakince. "Gitmemizi istiyorsun."

"Evet," diyorum. "Korkarım öyle."

Yaşlı adam söylediklerimi sindiriyor. Başını hafifçe sallayarak onaylar gibi yapıyor, sanki haberler onu çok duygulandırmış gibi davranıyor. Babam rüyasında bu sahneyi uzaktan, sanki çoktan ölmüş gibi seyrettiğini söylemişti.

"Çok zor olacak," diyor yaşlı adam. "Gitmek zor olacak. Bu insanlar - gerçekten ilgileniyorlar. Bu yer olmazsa kaybolurlar. Tabii çok uzun sürmez. Hayatlar bir şekilde kendiliğinden sürüyor çünkü. Ama kısa vadede zor olacak. Annen-"

"Huzursuz oluyor," diyorum. "Gece gündüz bahçede bu insanlar var. Anlayabilirsiniz sanırım."

"Elbette," diyor. "Üstelik ortalığı da kirletiyoruz. Ön bahçeyi yerle bir ettik neredeyse."

"O da var."

"Endişelenme," diyor inandırıcı bir tavırla. "Bahçeyi bulduğumuz gibi bırakacağız."

"Annem çok memnun olacak."

Derken bir kadın koşarak yanıma geliyor, gömleğimi tutuyor ve hıçkırarak ağlarken bir yandan da gömleğimi yüzüne sürüyor. Sanki benim gerçek olduğumdan emin olmak istiyor.

"William Bloom?" diyor ve yalvaran gözlerle yüzüme bakıyor. İncecik el bilekleriyle ufak tefek bir kadın. *"Sen* William Bloom'sun, değil mi?"

"Evet," diyorum bir iki adım geri çekilerek. Ama kadın beni bırakmıyor. "Evet, benim."

"Bunu babana ver," diyor ve elime ipekten yapılma minyatür bir yastık tutuşturuyor.

"İçinde şifalı otlar var," diyor. "Kendim yaptım. İşe yarayabilirler."

"Teşekkürler," diyorum. "Mutlaka ulaştıracağım bunları babama."

"Benim hayatımı kurtarmıştı," diyor. "Büyük bir yangın çıkmıştı. Benim hayatımı kurtarmak için kendi hayatını tehlikeye atmıştı. Bugün buradaysam hep onun sayesinde."

"Fazla kalamayacaksın ama," diyor yaşlı adam. "Gitmemizi istiyor."

"Edward mı?" diyor kadın. "Edward Bloom mu istiyor gitmemizi?"

"Hayır," diyor yaşlı adam. "Karısı ve oğlu istiyorlar."

Kadın başını sallıyor.

"Tam da söylediğin gibi," diyor kadın. "Oğlu gelip gitmemizi isteyecek demiştin. Tam da söylediğin gibi oldu."

Gizemli konuşmalar ve sinsi dokundurmalardan sıkılıyorum, "Annem istedi bunu benden," diyorum sinirlenerek. "Benim de hoşuma gitmiyor doğrusu."

Birden herkes soluğunu tutuyor. Hepsi ikinci katın pencerelerine, babamın durup rüyasında el salladığı yere bakıyor. Sarı bornozunu giymiş onlara gülümsüyor babam, arada bir kalabalıkta tanıdığı birini görüp işaret ediyor, kaşlarını kaldırarak birkaç sözcükle hal hatır soruyor. -*Nasılsın, iyi misin? Seni görmek güzel!*- sonra başkasına geçiyor. Herkes el sallıyor, haykırıyor, tezahüratlar kopuyor, derken babamın çok kısa ve ölçülü ziyareti sona eriyor, yeniden el sallıyor, arkasını dönüyor ve yarı karanlık odada kayboluyor.

“Vay be," diyor yaşlı adam, mutlulukla sırıtarak. "Ne olaydı, değil mi? İyi görünüyordu. Çok iyi görünüyordu."

"Ona iyi bakıyorsunuz," diyor bir kadın.

"Böyle devam edin!"

"Her şeyi babana borçluyum!" diye haykırıyor biri manolya ağacının arkasından. Hepsi bir ağızdan konuşmaya başlıyor, tek sözcüğü bile anlaşılmayan bir kakafoni halinde Edward Bloom ve yaptığı iyilikler hakkında hikâyeler anlatmaya koyuluyorlar. Sözcükler dört bir yanımı çeviriyor. Sonra etrafımın gerçekten de çevrildiğini hissediyorum; çevremde giderek daralan bir daire oluşturuyor, hep bir ağızdan konuşuyorlar. Derken yaşlı adam elini kaldırınca hepsi susuyor ve geri çekiliyorlar.

"Görüyorsun ya," diyor yaşlı adam. "Hepimizin tıpkı senin gibi hikâyelerimiz var. Hayatımıza nasıl dokunduğuna, nasıl yardım ettiğine, iş verdiğine, borç verdiğine, toptan satış yaptığına dair hikâyeler. Küçük büyük sayısız hikâyemiz var. Hepsinin anlamı var. Bir ömür boyunca hepsi birikiyor ve anlamlı hale geliyor. İşte bundan dolayı buradayız, William. Biz onun parçasıyız, kimliğinin bir parçasıyız, tıpkı onun da bizim parçamız olduğu gibi. Hâlâ anlamıyorsun, değil mi?"

Anlamıyorum. Ama bakışlarımı yüzüne dikmiş yaşlı adama bakarken, o da aynı şekilde bana karşılık verirken daha önce nerede karşılaştığımızı hatırlıyorum.

"Peki babam senin için ne yaptı?" diye soruyorum ve yaşlı adam gülümsüyor.

"Beni güldürdü," diyor.

Ve anlıyorum. Rüyada, babamın söylediğine göre, anlıyorum. Böylece bahçeyi geçiyor, patikaya giriyor ve ışıkları yanan evimin sıcaklığına dönüyorum. Tam kapıyı kapatırken, yaşlı adamın güçlü, derinden gelen sesiyle "Pijama giymiş eşeğe ne denir?" dediğini duyuyorum. Cevabı onunla aynı anda içimden söylüyorum: "İyi geceler."

Kalabalık kahkahalarla gülüyor.

Babamın ölümüyle ilgili rüyası böylece sona eriyor.

III. BÖLÜM

Bir Kasaba Satın Alışı ve Sonrası

Bu sıradaki hikâye, geçmişin sislerinden bir gölge gibi yükseliyor.

Çok çalışmak, iyi talih ve bazı zekice yatırımları sayesinde babam zengin bir adamdı artık. Daha büyük bir eve, daha hoş bir sokağa taşınıyoruz ve annem çalışmayı bırakıp bütün zamanını beni yetiştirmeye adıyor. Ben büyürken babam da eskisi kadar çok çalışıyor. Bazen haftalar boyunca eve uğramıyor, döndüğünde yorgun ve üzgün görünüyor, bizi özlediğini söylüyor ama fazla konuşmuyor.

Babamın büyük başarılarına rağmen kimse mutlu görünmüyor. Ne annem, ne ben ne de babam. Hatta ailemizi dağıtma zamanının geldiği bile konuşuluyor arada bir, çünkü bir aileye benzemiyoruz, bir aile gibi davranmıyoruz. Gerçi böyle bir şey olmuyor. Fırsatlar kimi zaman kılık değiştirerek çıkar karşımıza. Annem ve babam bu zorlu dönemi birlikte atlatmaya karar veriyorlar.

İşte babam bu dönemde, yani yetmişlerin ortasında parasını beklenmedik biçimlerde harcamaya başlıyor. Bir gün, hayatında bir şeyin eksik olduğunu fark ediyor. Belki de yaşlandıkça -kırk yaşma yeni girdi- yavaş yavaş için kaplayan bir hissiyattı bu. Günlerden bir gün, kaza eseri bir yerde mahsur kaldı. Specter adlı küçük bir kasabada. Alabama, Mississippi ya da Georgia'da bir yerdeydi Specter. Babamın arabası bozuldu burada. Bir tamirci bulup arabayı çektirdi, tamir edilmesini beklerken kasabayı dolaşmaya karar verdi.

Specter, pek de şaşırtıcı olmayan biçimde, küçük beyaz evleriyle, verandalar ve bütün gün gölge verebilecek kadar büyük ağaçların altına kurulmuş salıncaklarıyla çok güzel bir kasabacık. Etrafta saksılar içinde çiçekler ve çiçek tarhları var. Düzenli ana caddesinden başka, toprak, çakıl ve asfalt kaplı küçük yolları var, hepsi üzerinde araba kullanmaya uygun. Babam yürürken bu yollara özellikle dikkat ediyor çünkü her şeyden çok bunu yapmayı sever, araba kullanmayı yani. Bir şeylerin yanından geçmeyi. Arabaya atlayıp kanunun izin verdiği en düşük hızla ülkenin her yanındaki yollarda, bütün dünyada dolaşmayı. Gerçi kanuna, özellikle de hız sınırlarıyla ilgili yasalara saygı duymaz Edward Bloom. Bir kasabanın içinde yirmiyle gitmek fazla hızlı gitmektir ona göre, otobanlarsa deliliktir. Böyle hızla giderken dünyayı nasıl görebilir insan? Dışarıda, araba camının diğer tarafında neler olduğunu bile fark etmeyecek kadar aceleyle araba kullanarak nereye gidiyor olabilirler ki? Babam arabaların olmadığı

zamanları da hatırlıyor. İnsanların yürüyerek yolculuk ettiği eski günleri. O da bunu yapıyor -yürüyor yani- ama motor hırıltısını hissetmeyi, tekerlerin dönüşünü, dört yandaki çerçeveli camlardan görülen manzarayı da çok seviyor. Araba, babamın sihirli uçan halısıdır.

Onu bir yerden bir yere götürmeye yaramakla kalmaz, ona değişik yerleri de gösterir. Arabasını öyle yavaş kullanır ve bir yerden başka yere gitmesi öyle uzun sürer ki en önemli bazı iş anlaşmalarını arabasında gerçekleştirir. Ondan randevu isteyenler arabasını takip etmek zorundadır; o gün nerede olduğunu öğrenirler, çok yavaş araba kullandığı için bir hafta daha o bölgede olacağını tahmin ederler, sonra da babama en yakın şehre uçup bir araba kiralarlar. Arkasından gaza basıp babama yetişmeye çalışırlar. Yetişince arabalarını onunkinin yanına sürerler, korna çalıp el sallarlar ve babam da ağır ağır onlara doğru dönüp bakar ve el sallar -eğer araba kullansaydı Abraham Lincoln de böyle yapardı; zaten aklımdan bir türlü atamadığım biçimde, babam uzun kolları, derin göz çukurları ve koyu renkli gözleriyle hafızamda hep Lincoln'e benzer-, arabasını kenara çeker, onunla konuşmak isteyen kişi yan koltuğa oturur, varsa yardımcıları ya da avukatları arka koltuğa geçerler ve güzel, kıvrımlı yollarda ilerlemeye devam ederek iş konuşur, anlaşmalarını yaparlar.

Kim bilir? Belki de arabasında güzel kadınlarla, ünlü aktrislerle aşk kaçamakları bile yapıyordur. Geceleri ortaya küçük bir masa kuruyor, beyaz masa örtüsü örtüyor, mum ışığında yiyip içiyor, geleceğe kadeh kaldırıyorlardır...

Babam Specter'da dolaşıyor. Çok güzel bir sonbahar günü. Herkese, her şeye nazikçe gülümsüyor ve herkes aynı şekilde nazikçe gülümseyerek karşılık veriyor ona. Ellerini arkasında bağlamış yürüyor, dostane bakışlarını dükkânlarda, ara sokaklarda dolaştırıyor. O zamanlar güneşe karşı hassasiyeti başladığı için gözlerini kısıyor ve bu her zamankinden daha da arkadaş canlısı ve narin görünmesine sebep oluyor. Öyle hissediyor zaten; her zamankinden daha da arkadaş canlısı ve narin. Ve bu kasabaya, onun olağanüstü sadeliğine, gösterişsiz cazibesine, kendisini selamlayan, bir gazoz satan, serin verandalarının önünden geçtiği sırada el sallayıp gülümseyen insanlara âşık oluyor.

Babam bu kasabayı satın almaya karar veriyor. Specter'ın özel bir melankolisi var, diyor kendi kendine, suyun altında yaşamaya benziyor burada yaşamak. Aslında kasaba gerçekten hüzünlü bir yer, uzun yıllardır, demiryolu kapatıldığından beri öyle. Ya da kömür madenleri kuruduğundan

beri. Specter unutulup gitmiş bir köşeye benziyor, dünya ona dokunmadan gelip geçmiş yanından. Artık dünyanın işe yarar köşelerinden biri olmasa da, Specter'a davet edilmek, onun bir parçası olmak gerçekten hoş bir duygu.

Babamın âşık olduğu özelliği de bu işte, kasabaya sahip olmak istemesinin sebebi bu.

İlk iş Specter'ın çevresindeki bütün araziyi satın alıyor. Başka bir zengin adamın kasabaya rastlayıp ortasından bir otoban geçirmek istemesi ihtimaline karşı bir tür önlem bu. Satın aldığı araziye bakmıyor bile, tek bildiği yeşil çam ağaçlarıyla kaplı olduğu ve öyle kalmasını istediği. Hatta aslında dışarıya kapalı bir ekosistem oluşturmak istiyor. Bunu başarıyor da. Kasabada satışta olan yüzlerce küçük araziyi satın alanın tek kişi olduğunu kimse bilmiyor. Kasabadaki her ev ve dükkân altı-yedi yıllık bir süre zarfında teker teker satın alındığında parayı verenin hep aynı kişi olduğunu da kimse bilmiyor. En azından bir süre bilmiyorlar. Taşınanlar oluyor, bazı dükkânlar kapanıyor ve bunları satın almak çok kolay oluyor. Ama bir de her şeyden memnun olanlar ve yer değiştirmek istemeyenler var ve bunlara da bir mektup gönderiliyor. Ev, dükkân ve araziyi iyi bir fiyata satın almayı teklif ediyor mektup. Ev sahibinden evinden çıkması, kira ödemesi ya da bir şeyleri değiştirmesi istenmiyor, değişecek olan tek şey tapunun üstünde yazan isim.

Böylece babam yavaş yavaş ama son derece emin bir tavırla Specter'ı satın alıyor. Her metrekaresi ona ait artık.

Bu alışverişten çok memnun olduğunu tahmin ediyorum.

Sözüne sadık kalıyor ve kasabada hiçbir şey değişmiyor. Değişen tek şey, babam Edward Bloom'un aniden ve sık sık kasabada boy göstermeye başlaması. Geleceğini önceden haber vermiyor çünkü ne zaman geleceğini kendisi de bilmiyor bana kalırsa. Günlerden bir gün kasabada beliriveriyor ve herkes görüyor onu. Tarlaların ortasında tek başına duruyor ya da ellerini ceplerine sokup Dokuzuncu Sokak boyunca yürüyor. Artık sahibi olduğu dükkânları dolaşıyor ve ufak tefek alışverişler yapıyor ama bu mağazaların yönetimini Specter'li kadın ve erkeklere bırakıyor. Yumuşak büyükbaba sesiyle soruyor onlara: *Evet, nasıl gidiyor işler? Peki eşin, çocukların nasıllar?*

Kasabayı ve içindeki insanları besbelli öyle çok seviyor ki onlar da onu sevmeye başlıyorlar, çünkü babamı sevmemek olanaksızdır.

İmkânsızdır. En azından ben öyle hayal ediyorum: Babamı sevmemek imkânsızdır.

Her şey yolunda, Bay Bloom. Hiçbir sorun yok. Geçen ay oldukça iyi geçti. Kitapları görmek ister misiniz? Ama babam başını hayır anlamında iki yana sallıyor. *Her şeyin kontrolün altında olduğuna hiç şiiphem yok. Sadece hal hatır sormak için uğradım. Artık gitmem gerekiyor. Hoşçakal. Eşine selamlarımı ilet, olur mu?*

Specter lisesi öğrencileri başka okulların takımlarına karşı beyzbol maçı yaptıklarında da -uzun, zayıf, karanlık bir silüetin- tek başına tribünlerde görüldüğü oluyordu. Üç parça takımıyla ayakta duruyor, benim büyüyüşümü seyrederken yüzünde beliren aynı gururlu, mesafeli yüz ifadesiyle maçı izliyordu.

Specter'a her gidişinde başka bir ailenin yanında kalıyordu. Ne zaman, kiminle kalacağı belli olmuyordu ama herkes sorduğunda hazır olsun diye onun için bir odasını ayırıyordu. Soruyordu da, ama bir yabancıya iyilik yaptıklarını hissettirecek biçimde yapıyordu bunu. *Acaba, eğer size zahmet olmayacaksa...* Akşam yemeğini aileyle birlikte yiyor, gösterdikleri odada uyuyor ve sabah yoluna gidiyordu. Yatağını toplamayı asla ihmal etmiyordu.

"Herhalde Bay Bloom böyle sıcak bir günde gazoz içmek ister," diyor Al ona bir gün. "Size bir gazoz getireyim. Bay Bloom."

"Teşekkürler Al," diyor babam. "Çok iyi olur aslında. Gazoz iyi gider şimdi."

Al'in Taşra Dükkânı'nın önünde oturuyor, hiçbir şey yapmıyor. Dükkân tabelasına bakıp gülümsüyor ve saçağın gölgesine sığınıp serinlemeye çalışıyor. Parlak yaz güneşinde kalan tek yeri, siyah ayakkabılarının burunları. Al ona gazoz getiriyor. Wiley adında bir başka adam daha var orada, bu yaşlı adam kaleminin arkasını dişliyor ve gazozunu içmekte olan babamı seyrediyor. Wiley uzun süre Specter'ın şerifliğini yapmış, sonra da kasabanın papazlığını devralmıştı. Papazlıktan sonra manavlık da yaptı ama Al'in Taşra Dükkâm'nın verandasında babamla konuştuğu sırada hiçbir şey yapmıyor. Konuşmak hariç her şeyden emekli oldu.

"Bay Bloom, daha önce de söylemiştim, biliyorum," diyor Wiley. "Biliyorum söylediğimi. Ama yine söyleyeceğim. Bu kasaba için olağanüstü şeyler yaptınız."

Babam gülümsüyor.

"Bu kasaba için hiçbir şey yapmadım Wiley."

"İşte tam da bunu kastediyorum!" diyen Wiley gülmeye başlıyor. Al ve babam da gülüyorlar. "Biz bunun harika olduğunu düşünüyoruz."

"Gazozunuz nasıl. Bay Bloom?"

"Ferahlatıcı," diyor babam. "Çok ferahladım. Al. Teşekkürler."

Wiley'nin kasabanın iki kilometre dışında bir çiftliği var. Babamın satın aldığı, işe yaramaz ilk şeylerden biri bu çiftlikti.

"Wiley'ye hak vermemek elde değil," diyor Al. "Bir kasabayı sadece sevdiği için satın alacak bir adam kolay kolay bulunmaz."

Babamın gözleri neredeyse tamamen kapalı; kısa süre sonra gözleri ışığa karşı öyle hassaslaşacak ki kalın camlı güneş gözlükleri olmadan dışarı bile çıkamayacak. Ama bu övgü dolu sözcükleri zarafetle karşılamayı biliyor.

"Teşekkür ederim Al," diyor. "Specter'ı gördüğüm zaman ona sahip olmak zorunda olduğumu anladım. Sebebini açıklayamıyorum, sadece öyle hissettiğimi biliyorum. Herhalde bir şekilde dairelerle, tümlükle ilgili olsa gerek. Benim gibi bir adam için bir şeyin sadece bir parçasına sahip olmak çok güç. Eğer parçası o kadar iyiyse bütünü çok daha iyi olmalı çünkü. Specter'a gelince, onun için de aynısı geçerliydi. Hepsine sahip olmak-"

"Ama hepsine sahip değilsiniz," diyor Wiley, kaleminin arkasını dişleyerek. Bakışlarını önce Al'e, sonra babama çeviriyor.

"Wiley," diyor Al.

"Ama gerçek bu!" diyor Wiley. "Gerçeği söylemek ne zamandan beri suç?"

Babam ağır ağır Wiley'ye doğru dönüyor, çünkü babamın özel bir yeteneği var; bir adama sadece bakarak söylediklerinin arkasında yatanları görebiliyor. Söylediğini ne amaçla söylediğini, dürüst olup olmadığını ya da abartıp abartmadığını anlayabiliyor. Bir tür güç bu, ayrıca babamın zengin olmasının arkasındaki en önemli nedenlerden biri.

Wiley doğru söylediğine inanıyor, babam bunu anlıyor.

"Ama olamaz Wiley," diyor. "Yani bildiğim kadarıyla mümkün değil bu. Arabamla ya da yürüyerek bu kasabayı karış karış dolaştım, kasabaya yukarıdan bile baktım ve tamamını satın aldığıma eminim. Bütününü satın aldım. Her kıyısını köşesini. Mükemmel bir daire oluşturdum."

"Peki madem," diyor Wiley. "O zaman yolun bittiği ve gölün başladığı yerdeki, üzerinde bir kulübe olan, arabayla ya da yürüyerek bulması çok zor, havadan görmesi olanaksız, hiçbir haritada yer almayan, sahibinde

henüz imzanızı atmadığınız bir tapusu bulunan şu küçük araziden söz etmeyeyim. Bay Bloom. Çünkü siz ve Al bütün gerçekleri biliyorsunuz, nasıl olsa. Ben de ne dediğimi bilmiyorum galiba. Her şeyi daha iyi bilen sizlerden özür dilerim."

Wiley babama oraya nasıl gideceğini, yolun nasıl sonlanıyor gibi göründüğünü ama aslında sonlanmadığını, gölün nasıl uzanmadığı yerlere kadar uzanıyormuş gibi göründüğünü, bu tuhaf yeri bulmanın ne kadar zor olduğunu ayrıntılarıyla anlatıyor. Bir bataklık burası. Bataklığın ortasında bir kulübe. Böylece babam yolun sonlanıyor gibi göründüğü yere kadar gidiyor ama arabasından çıkınca ağaçların, sarmaşıkların, toprağın ve çimlerin ötesinde yolun yeniden belirdiğini ve devam ettiğini görüyor. Doğa tarafından, setine sığmayan göl tarafından sahiplenilmiş yol. İki karış yüksekliğindeki bataklık suyunda bir okyanustakinden daha fazla canlı barınıyor. Bataklığın kıyısında, çamurun sertleşip ısındığı yerde hayatın kendisi başlıyor. Babam suya giriyor. Bataklık babamın ayakkabılarını yutuyor. Yürümeye devam ediyor. Su yükseliyor, yapışkan çamur paçalarına tutunuyor ve babam suya batıyor. Güzel bir his bu.

Loş ışıkta çevresini görmekte hiç zorluk çekmeden yürümeye devam ediyor. Ve bir süre sonra aniden bir ev beliriyor karşısında - bir ev. Evin dik durmasına, bu yumuşak toprağın evin ağırlığını taşıyabilmesine inanamıyor ama işte karşısında; bir kulübe değil, gerçek bir ev. Küçük ama çok sağlam inşa edilmiş, dört duvarı sapasağlam ve bacasından duman tütüyor. Babam yaklaşırken sular geri çekiliyor, toprak sertleşiyor ve takip edebileceği bir patika beliriyor. Babam gülümseyerek ne kadar zekice, gerçek hayata ne kadar benziyor, diye düşünüyor; son anda, en az ihtiyaç duyulan saniyede bir patika çıkıyor insanın karşısına.

Evin bir tarafında bahçe, diğer tarafında insan boyunda odun yığınları var. Pencere pervazlarından birine bir sıra sarı çiçek yerleştirilmiş.

Babam evin verandasına çıkıyor ve kapıyı tıklatıyor.

"Merhaba!" diye sesleniyor içeriye. "Kimse yok mu?"

"Var," diye karşılık veriyor genç bir kadın sesi.

"İçeri gelebilir miyim?"

Bir an sessizlik oluyor, sonra karşılık geliyor: "Ayaklarını paspasa iyice sil."

Babam söyleneni yapıyor. Kapıyı hafifçe itiyor ve kapının önünde dikilip çevresindeki olanaksız temizliği ve düzeni gözden geçiriyor; hayatında gördüğü en karanlık bataklığın ortasında sıcak, temiz, rahat bir

odaya bakıyor. Önce şöminedeki ateşi görüyor ama bakışlarını hemen kaçırıyor. Şömine rafına bir sıra mavi renkli cam kavanoz çifter çifter dizilmiş. Sonra neredeyse tamamen bomboş olan duvarları gözden geçiriyor.

Odada küçük bir koltuk, iki sandalye ve şöminenin önüne serilmiş kahverengi bir halı var.

Başka bir odaya açılan koridorun başında genç kız duruyor. Uzun siyah saçlarını tek örgüyle sırtına sallandırmış, gözleri de mavi. Yirmisinden büyük olamaz. Bu bataklığın ortasında yaşadığı için kızın giysilerinin tıpkı kendi giysileri gibi çamur içinde olacağını tahmin etmişti ama boynunun yanındaki siyah kül lekesini saymazsak kızın teni bembeyaz, pamuklu patiskadan beyaz elbisesi de tertemiz.

"Edward Bloom," diyor kız. "Siz Ed Bloom olmalısınız, değil mi?"

"Evet," diyor babam. "Nereden bildiniz?"

"Tahmin ettim," diyor kız. "Başka kim olabilirdi ki?"

Babam başıyla onaylayıp onu ve ailesini rahatsız ettiği için özür dilediğini, fakat iş için geldiğini söylüyor. Evin ve çevresindeki arazinin sahibiyle -babası mı? annesi mi?- görüşmek istediğini bildiriyor.

Kız evin sahibiyle görüşmekte olduğunu söylüyor babama.

"Efendim?"

"Bu ev benim," diyor kız.

"Sizin mi?" diyor babam. "Ama siz henüz-"

"Bir kadınım," diyor genç kız. "Sayılırım."

"Özür dilerim," diyor babam. "Sizi kırmak-"

"İş konuşalım. Bay Bloom," diyor kız, mütebessim. "İş için geldiğinizi söylemiştiniz."

Babam bildiği her şeyi ona anlatıyor; Specter'a nasıl geldiğini, kasabaya nasıl âşık olduğunu, tamamına sahip olmak istediğini. İsterseniz karakterindeki bir kusur deyin ama kasabayı, her karışını istiyor ve görünen o ki gözünden kaçan bir parça arazi ve bir ev kalmış, şimdi de sakıncası yoksa bu evi satın almak istiyor ama hiçbir şey değişmeyecek, genç kız istediği sürece burada yaşamaya devam edebilir, babamın tek istediği kasabayı kendi kasabasına dönüştürmek.

"Bakayım anlamış mıyım," diyor kız. "Bataklığı benden satın alacaksınız ama ben burada yaşamaya devam edeceğim. Evi satın alacaksınız ama yine de benim olacak. Ben burada olacağım ve siz de

canınızın istediği gibi kâh gelecek kâh gideceksiniz, çünkü karakterinizde bir kusur var. Doğru anlamış mıyım?" Babam doğru olduğunu, hemen hemen böyle bir şeyi kastettiğini söyleyince kız, "O zaman size evet diyemeyeceğim Bay Bloom," diyor. "Eğer hiçbir şey değişmeyecekse, bunca zamandır değişmediği gibi değişmemeye devam etmesini tercih ederim çünkü."

"Ama anlamıyorsunuz," diyor babam. "Özünde hiçbir şeyinizi yitirmeyeceksiniz. Sonuçta herkes bir şeyler kazanmış olacak. Görmüyor musunuz? Specter'daki herkese sorabilirsiniz. İyilikten başka bir şey yapmadım kimseye. Buradaki varlığım Specter halkı için her açıdan faydalı oldu."

"O zaman faydalanmaya devam etsinler," diyor kız.

"Aslında çok küçük bir şey, keşke yeniden düşünseniz," diyor babam. Sinirlenmek üzere, ya da her an bir üzüntü atağı geçirebilir. "Ben sadece herkesin iyiliğini istiyorum."

"Özellikle de kendinizin," diyor kız.

"Herkesin," diyor babam. "Ben de dahil olmak üzere."

Kız babama uzun süre bakıyor, sonra başını sallıyor. Mavi gözleri kıpırtısız ve bakışları sakin.

"Benim ailem yok. Bay Bloom," diyor. "Uzun zaman önce kaybettim onları." Soğuk, aksi bir bakış atıyor babama. "Burada keyfim yerinde. Pek çok şey biliyorum, hatta bildiklerim sizi bile şaşırtabilir. Büyük bir çek ve çok para benim için hiçbir şeyi değiştirmez. Paraya ihtiyacım yok. Hiçbir şeye ihtiyacım yok. Bay Bloom. Hayatımdan memnunum ben."

"Küçük hanım," diyor babam şüpheyle, "adınız nedir?"

"Jenny," diyor kız şimdiye dek ağzından çıkandan çok daha yumuşak bir ses tonuyla. "Benim adım Jenny Hill."

Hikâye şöyle devam ediyor: Babam önce Specter'a, sonra Jenny Hill'e âşık oluyor.

Aşk çok tuhaftır. Jenny Hill gibi bir kadının birdenbire kendisine en uygun erkeğin babam olduğuna karar vermesinin sebebi nedir? Babam ona ne yaptı? Şu efsanevi cazibesi mi çekti kızı? Yoksa Edward Bloom ve Jenny Hill bir şekilde birbirleri için mi yaratılmışlardı? Hayatının aşkını bulmak için babamın kırk yıl, Jenny Hill'in de yirmi yıl beklemesi mi gerekmişti?

Bilmiyorum.

Babam Jenny'yi sırtına alıp bataklıktan çıkarıyor, babamın arabasına binip birlikte kasabaya gidiyorlar. Bazen arabasını o kadar yavaş kullanır ki şoför kapısının yanında tempolu bir yürüyüşle ilerleyerek onunla sohbet bile edebilirsiniz. Ya da bugün olduğu gibi Specter kaldırımlarındaki herkes babamın yanındaki koltukta kimin oturduğunu -güzeller güzeli Jenny Hill- görebilir.

Specter'da kalmaya başladığı ilk günlerde babam kasaba parkı yakınlarında, bahar kadar güzel bir sokakta küçük, beyaz, siyah panjurlu bir ev almıştı. Evin önünde yumuşak çimlerle kaplı yemyeşil bir bahçesi, yan tarafında gül fidanları, arkasında da garaja dönüştürülmüş eski bir ahır vardı. Ahşap, beyaz çitlerin üzerinde kanatları rüzgârda fırl fırıl dönen tahta bir kuş, ön verandada da üzerinde *Yuvam* yazan hasır bir paspas duruyordu.

Ama bu evde bir kere bile kalmamıştı. Specter'da geçirdiği beş yıl boyunca bir kere bile geceyi kasabanın bu tek boş evinde geçirmemişti. Jenny'yi bataklıktan getirdiği güne dek her gece başkalarının yanında kalmıştı. Ama şimdi, Jenny'yi parkın yakınındaki, bahçesi yumuşak yeşil çimlerle kaplı beyaz eve yerleştirdiğinden beri onunla kalıyor. Akşamüstleri utangaç bir tavırla kapılarını tıklatarak Specter halkını şaşırtmaktan vazgeçti (Kapının çalındığını duyan çocuklar "Bay Bloom gelmiş!" diye haykırır, uzun zamandır görmedikleri amcaları gelmiş gibi üstüne atlarlardı). Artık kalacak yeri var ve başlangıçta bazılarının duyguları incinse de, durumun uygunluğunu sorgulayan birkaç kişi olsa da, kısa süre sonra herkes içinde yaşamayı sevdiği kasabada sevdiği kadınla birlikte yaşamasının akıllıca olduğunu görüyor ve kabulleniyor. *Akıllı;* ilk günden beri babam için böyle düşünüyorlar. Onlara göre babam akıllı, iyi kalpli ve nazik biri. Tuhaf bir şey yapacak olursa -arazi almak için bir bataklığa dalmak ve arazi yerine bir kadınla dönmek gibi- kendilerinin onun kadar akıllı, nazik ve iyi kalpli olmadığını, dolayısıyla onu anlayamayacaklarını düşünüyorlar. Kısa süre sonra Jenny Hill hakkında düşünmez oluyorlar, en azından bağnazca görüşlerini unutuyorlar ve sadece onun Edward yokken nasıl idare ettiğini merak ediyorlar, Çünkü en hoşgörülü Specter'lıların bile kabul etmek zorunda olduğu üzere, Edward genellikle kasaba dışında oluyor.

Kendini yalnız hissetmiyor mu? diye merak ediyorlar. *Kendi başına ne yayıyor bütün gün?* Böyle şeyler.

Jenny kasaba hayatına katılmayı ihmal etmiyor gerçi. Okulda düzenlenen etkinliklere yardımcı oluyor, yerel sonbahar festivalinde dans

organizasyonundan sorumlu. Onca yıl bataklıkta yaşadıktan sonra bahçesine bakmakta hiç zorlanmıyor, o geldi geleli bahçe iyice coştu. Ama bazı geceler komşuları onun içinde çok derinlerde bir yerden acı acı haykırarak ağladığını duyuyorlar ve sanki o da duymuş gibi, babamın ya ertesi gün ya da sonraki gün arabasını ağır ağır sürerek, herkese el sallayarak kasabaya girdiğini görüyorlar. Sonunda arabasını evin önüne park ediyor, sevdiği kadına el sallıyor. Jenny de büyük olasılıkla verandada durarak ellerini önlüğüne siliyor, güzel yüzünde güneş gibi parlak bir gülümsemeyle, başını hafifçe sallayarak, sanki hiç gitmemiş gibi ona tatlı bir sesle *Merhaba* diyor.

Bir süre sonra herkese öyle gelmeye başlıyor zaten. Kasabanın dışındaki ilk arazi parçalarını satın aldığı günün üzerinden, herkesin tanıdığı ve alıştığı biri olarak kabullenilmesinin üzerinden öyle uzun yıllar geçti ki insanlar onu sorgusuz sualsiz kabullendiler artık. Specter'da belirivermesi eskiden olağanüstü bir olaydı ama artık sıradan bir şey. Kasabadaki her karış toprak ona ait ve tek başına bu toprakları adım adım dolaştı. Her evde uyudu, her işyerini ziyaret etti, herkesin adını hatırlıyor, her köpeğin adını biliyor, her çocuğun kaç yaşında olduğundan haberdar ve önemli doğum günlerinin hepsini hatırlıyor. Edward'i görerek büyüyen, onun bir kaybolup bir belirmesini diğer bütün gündelik olaylar gibi sıradan bir şey olarak kabullenen en başta çocuklardı tabii. Onların Edward'i olduğu gibi benimsemesi yetişkinlere de sirayet etti zaman içinde. Edward bir ay ortalarda görünmüyor, derken bir sabah başlayan yeni gün onu da beraberinde getiriveriyor kasabaya. Onun o eski, ağır aksak arabasıyla kasabaya girişi - ne manzara ama! Merhaba Edward! Yakında görüşürüz! Jenny'ye selamlarımı ilet. Dükkâna uğra. Uzun yıllar böylece akıp gidiyor ve Edward'in kasabadaki varlığı öyle sıradan ve öngörülebilir bir hal alıyor ki sonunda Edward hiç gitmiyormuş gibi değil, sanki bir gün ansızın kasabaya gelmemiş gibi hissediyor insanlar. Bu küçük, harika kasabadaki herkese, en küçük kız çocuğundan en yaşlı adama kadar herkese, Edward Bloom doğduğundan beri Specter'da yaşıyormuş gibi geliyor.

Specter'da tarih hiç gerçekleşmeyen şeylere dönüşüyor. İnsanların kafası karışıyor, bazı şeyleri unutuyor, hep yanlış şeyleri hatırlıyorlar. Geriye bir tek kurmaca kalıyor. Hiç evlenmemiş olmalarına rağmen, Jenny babamın genç karısı, Edward da yolculuk eden bir satıcıya dönüşüyor. İnsanlar bu ikisinin nasıl tanıştığını hayal etmekten hoşlanıyor. Edward uzun yıllar önce kasabaya geldiğinde onu nerede görmüştü acaba? Annesiyle pazarda dolaşırken mi? Edward gözlerini alamamıştı ondan. Bütün gün peşinde

dolaşmıştı. Yoksa Jenny biraz bozuk para karşılığında Edward'a arabasını yıkamayı teklif eden, o günden sonra da adama göz koyup kendisini dinleyen herkese, O benim. Yirmi yaşına girdiğim gün onunla evleneceğim, diyen küçük kız mıydı? Elbette, yirmi yaşma girdiği gün taşra dükkânının önündeki verandada Wilard, Wiley ve diğerleriyle birlikte oturan Edward'i bulmuş, henüz aralarında tek bir cümle bile geçmemiş olmasına rağmen ona elini uzatmış, Edward da bu eli tutmuş ve birlikte yürümeye başlamışlardı. Yeniden ortaya çıktıklarında karı kocaydılar, evliydiler ve parka yakın bir sokaktaki, bahçeli, küçük ve mükemmel eve taşınmaya hazırlardı. Ya da belki...

Fark etmez; çünkü hikâye değişip duruyor. Bütün hikâyeler gibi. Anlatılanların hiçbiri doğru olmadığından kasabalıların bellekleri tuhaf bir değişikliğe uğruyor, hiç olmamış bir şeyi olmuş gibi hatırladıkları, başkalarıyla paylaşmaya değecek kadar güzel bir hikâye, anlatacak yeni bir olay, her gün bir yenisi üretilen bir yalan buldukları gecenin sabahında sesleri daha gür çıkıyor. Bir yaz sabahının sıcağında, Willard -bu olayı kim unutabilir?- Edward'in henüz on yaşında bir çocuk olduğu günlerde -artık kuruyan, yok olan, arasanız bulamayacağınız- nehrin nasıl yükseldiğini anlatabilir. Kapkara gökyüzünden düşen yeni bir damlanın kasabayı sel suları altında bırakmakla tehdit ettiğini, nehre düşen ikinci damlanın Specter'ı yok edeceğinden korktuklarını uzun uzun açıklayabilir. O gün Edward'ın -sakin, güzel sesiyle- nasıl şarkı söylemeye başladığını kimse unutamaz. Şarkı söylüyor, bir yandan da yürüyerek kasabadan uzaklaşıyordu; yağmur bulutları da peşinden gidiyordu. Nehre bir damla daha düşmemişti çünkü Edward'ı takip eden bulutlar kasabayı terk etmişti. Edward yağmur damlalarını büyülemiş, güneş açmıştı. Yağmuru Tennessee yakınlarına götürüp bırakana, Specter'ı güvenliğe kavuşturana kadar da dönemişti. Bu olayı kim unutabilirdi ki?

Hayvanlara karşı Edward'dan daha nazik davranan bir olabilir mi? diye söze girebilirdi başka biri. Varsa getirin göreyim, çok merak ederim doğrusu. Hatırlıyorum da, Edward gencecik bir delikanlıyken hayvanlara karşı o kadar nazikti ki, hepsi...

Edward, Specter'a çok sık gelmiyor tabii, en çok ayda birkaç gününü geçiriyor kasabada. Yeni ve zengin mal sahibi gerçekte oraya bir akşamüstü, bozuk bir arabayla, üstelik kırk yaşını geçmişken gelmiş olsa da, kasaba halkı her zaman yaptığını yapmaya -bir şeyler icat etmeye- devam ediyor; ama bu sefer balık tutmakla ilgili basit hikâyeler yerine

Edward Bloom'un Specter'da hiç yaşamadığı hayatıyla ilgileniyorlar. Keşke gerçekten burada yaşamış olsaydı, diye düşünüyorlar ve o hayatı Edward'a zihinlerinde yaşatıyorlar; Edward Bloom nasıl onları yeniden icat ettiyse, onlar da onu icat ediyorlar.

Üstelik Edward bunun oldukça iyi bir fikir olduğunu düşünüyor. Yani, en azından aksi yönde görüş bildirmiyor.

Ama bu başka bir hikâye. Asıl hikâyede, Jenny'yle ilgili olanda, işler yolunda gitmiyor. Elbet olacaktı bu, öyle değil mi? Genç bir kadın bataklığın ortasında sürdürdüğü hayatı bırakıp kasabaya geldi, üstelik güzeller güzeli bir genç kadın bu, ve sonra hayatını yalnız başına geçirmek zorunda kalıyor. Ah gençliğini heba eden o karanlık saatler! Edward Bloom'u seviyor, hem bunun için kim suçlayabilir onu? Edward'i sevmeyen yok ki. Ama Jenny'nin kalbinin anahtarı yalnızca onda, Edward'da ve giderken bu anahtarı da yanında götürüyor.

Jenny'de bir tuhaflık var, bunu herkes fark ediyor. Artık gece gündüz pencerenin önünde oturuyor. İnsanlar sokaktan geçiyor, ona el sallıyorlar ama onları görmüyor. Çok uzaklarda olan bir şeye bakıyor o. Gözleri parıldıyor. Hiç kırpmıyor parıldayan gözlerini. Bu kez Edward uzun süre, daha önce hiç olmadığı kadar uzun süre kayboluyor ortadan. Tabii herkes onu özlüyor ama en çok özleyen Jenny ve özledikçe tuhaflığı daha görünür hale geliyor.

Belki onu kasabaya ilk getirdiğinde birisi Jenny'nin farklı olduğunu söyleyebilirdi Edward'a. Ama Jenny Hill ve ailesini kimse tanımıyordu. Hiç kimse. Genç kadın tam yirmi yıl boyunca kasabada kimsenin haberi olmadan bataklığın ortasında yaşamış olabilir miydi? Bu mümkün müydü?

Hayır, değildi tabii. Ama bunu Edward'a söylemeye kimse cesaret edemedi, çünkü söylemek yanlış göründü. Edward o kadar mutluydu ki. Jenny de çok hoş bir genç kıza benziyordu. Benzemekle kalmıyordu, çok hoş bir genç kızdı.

Ama artık değil. Jenny Hill'i soğuk ve sert bir ifadeyle pencerenin önünde oturuken gören hiç kimse ona bakıp ne kadar *hoş* olduğunu düşünmez. *Ruh hali pek hoş olmayan bir genç kadın bu,* diye düşünebilirler olsa olsa. Hem gözleri de ışıldıyor. Gerçekten, hakikaten ışıldıyor. Geceleri evin önünden geçenler pencerede iki tane hafif sarı ışık gördüklerine yemin ediyorlar, Jenny'nin gözleri bunlar. Ve insanı ürkütüyorlar.

Tabii bahçe de birden cehenneme dönüyor. Yabani otlar ve sarmaşıklar gül fidanlarını kaplıyor, sonunda güllerin hepsi ölüyor. Bahçedeki çimenler

uzadıkça uzuyor, artık kendi ağırlığını taşıyamayan çimenlerin boynu bükülüyor. Komşulardan biri bahçeyi düzenlemesine yardım etmek istiyor ama gidip kapıyı çaldığı zaman Jenny kapıyı açmıyor.

Küçük beyaz evden yayılan umutsuzluk herkesi öyle büyülüyor ki olanlar olduğunda kimsenin elinden bir şey gelmiyor, kimsede müdahale edecek hal kalmıyor. Sarmaşıklar birkaç gün içinde evin bir tarafından diğer tarafına uzanıyor ve en sonunda her yanı tamamen kaplıyor; artık orada bir zamanlar bir ev olduğuna inamak bile çok güç.

Sonra yağmur yağıyor. Günlerce aralıksız yağıyor yağmur. Göl suları kabarıyor, baraj neredeyse taşacak hale geliyor ve sular Jenny'nin evinin bahçesinde birikmeye başlıyor. Önce küçük su birikintileri oluşuyor, derken bu birikintiler birleşiyor, büyüyor ve sonunda evi çepeçevre sarıyor. Bahçeden dışarı taşan sular yandaki evin kapısına kadar ilerliyor. Bu havuzu keşfeden su yılanları hallerinden memnun oynaşıyorlar, kökleri yeterince sağlam olmayan ağaçlar birer birer devriliyor. Kaplumbağalar ağaç dallarına sığınıyor ve kabukları yosun tutuyor. Daha önce bu bölgede hiç görülmemiş kuşlar geliyor ve Jenny'nin evinin bacasına tünüyorlar. Geceleri bu karanlık, derin yerden tuhaf hayvan sesleri yükseliyor. Bu sesler kasaba halkının yataklarında korkuyla titremesine neden oluyor.

Bataklığın yayılması bir süre sonra yavaşlıyor ve duruyor. Fakat küçük beyaz evin dört bir yanı derin, karanlık, yosunlu suyla çevrili artık. Babam nihayet kasabaya dönüyor ve olanları görüyor ama bataklık artık çok derin ve ev çok uzakta. Onun orada hâlâ ışıldamakta olduğunu görmesine rağmen ona sahip olamaz artık, bu yüzden bize dönüyor. Gezgin kahraman geri geliyor, her seferinde yanımıza dönüyor. Ama iş için yolculuğa çıktığında her zaman bu kasabaya gidiyor, her seferinde gidip ona sesleniyor ama kız seslenişlerine karşılık vermiyor. Artık ona sahip olamaz babam, bu yüzden eve geldiğinde hep üzgün ve yorgun, bu yüzden ağzını bıçak açmıyor.

Nasıl Sonlandığına Dair

Sonlar her zaman sürprizlidir. Bu son beni bile şaşırtmıştı.

Mutfakta fıstık ezmeli ve reçelli sandviç hazırlıyordum. Annem pencere pervazlarının üstünde biriken tozları, bir merdivene çıkıp bakmadan asla göremeyeceğiniz yerlerdeki tozları temizliyordu ve tabii ki bir merdivenin tepesindeydi. Ancak mutsuz ve korkunç bir hayat geçirmiş olan birinin yüksekteki bu tozlu çerçeveleri silmeye zaman ayıracağını düşünüyordum ki, babam içeri girdi. Akşamüstü dört sularıydı ve babam için oldukça tuhaf bir saatti çünkü onu güneş batmadan önce en son ne zaman ayakta gördüğümü hatırlayamıyordum. Gün ışığında ona iyice baktığımda nedenini anladım; pek iyi görünmüyordu. Hatta korkunç görünüyordu. Yemek odasındaki masanın üzerine bir şey bıraktıktan sonra sert tabanlı ayakkabılarıyla yeni cilalanmış rabıtaları takırdatarak mutfağa girdi. Annem onun geldiğini duydu ve babam mutfağa girerken ihtiyatla merdivenden indi, temizlik bezini tezgâhın üstüne, ekmek sepetinin yanına bıraktı, ancak çaresizlik diye nitelendirebileceğim bir yüz ifadesiyle dönüp babama baktı. Babamın ona ne söyleyeceğini, bize ne söyleyeceğini biliyordu. Biliyordu çünkü babam bir dolu test ve biyopsi yaptırmıştı. Sonucu kesin olarak öğrenene dek olanları benden gizlemenin daha iyi olacağına karar vermişlerdi. Kesin sonucu bugün öğrenmişlerdi. Annemin pervazların tozunu almaya girişmesinin nedeni de buydu, çünkü bugün kesin sonucu öğrenecekleri gündü ve bu konuyu düşünmek istememiş, hiçbir şey yapmadan oturup babamın dönüşünü beklemeye tahammül edememişti.

Kesin sonucu böyle öğrendi işte.

"Her yerde," dedi babam. O kadar. *Her yerde*, dedi ve dönüp gitti, annem de hemen peşinden. Ben mutfakta kalakalıp Tanrı'dan başka neyin her yerde olabileceğini ve annemle babamın buna niçin bu kadar üzüldüğünü düşünmeye koyuldum. Uzun süre merak etmem gerekmedi.

Bana açıklamalarına gerek kalmadan kendi kendime anladım.

Ama babam ölmedi. Henüz değil. Bir ceset yerine bir yüzücüye dönüştü. Yüzme havuzumuz yıllardır vardı ama babam bu zamana dek pek ilgi göstermemişti ona. Artık sürekli evde olduğu ve antrenmana ihtiyaç duyduğu için sanki suda doğmuş, doğal ortamı suymuş gibi bütün zamanını havuzda geçirmeye başladı. Onu seyretmek çok keyifliydi. Gövdesi suyu hemen hiç dalgalandırmadan bıçak gibi kesiyordu. Yara izleri, lezyonlar,

morluklar ve sıyrıklarla kaplı uzun ince, pembe gövdesi ışığı yansıtan mavi suların içinde parıldıyordu. Kollarını öyle büyük bir içtenlikle ileri atıyordu ki sanki hareket etmeye çalışmak yerine suyu okşuyordu. Bacakları kurbağa hassasiyetiyle uzanıp bükülüyor, başı suyun altına battıktan sonra bir öpücük masumiyetiyle yüzeye çıkıyordu. Saatlerce yüzüyordu. Uzun saatler boyunca havuzda kalan derisi suyu emiyor, kırışıklıkları bembeyaz oluyordu; bir keresinde derisini ağır ağır, düzenli hareketlerle, büyük parçalar halinde soyduğunu gördüm; deri değiştiriyordu. Günün geri kalanını uyuyarak geçiriyordu. Uyumadığı anlarda bazen dalıp gittiğini görüyordum, sanki bir sırrı düşünür gibi uzaklara dalıyordu. Onu izledikçe her gün biraz daha yabancılaştığını fark ediyordum, sadece bana değil, zamana ve mekâna da yabancılaşıyordu. Ateş ve tutkudan yoksun gözleri giderek başının içine gömülüyordu. Bedeni sanki giderek büzülüyor, solgunlaşıyordu. Sadece kendisinin duyabildiği bir sesi dinler gibiydi.

Bütün bunların iyi bir amaç uğruna gerçekleştiğini, her nasıl olacaksa mutlu bir sonla taçlanacağını, hatta bu hastalığın bile başka bir şeyin metaforu olduğunu düşünerek biraz olsun avunuyordum; hastalık, babamın dünyadan bıkıp usandığı anlamına geliyordu bana kalırsa. Apaçık ortadaydı bu. Devler, her şeyi gören cam gözler, hayatını kurtardığınız, sonradan ortaya çıkıp sizin hayatınızı kurtaran nehir perileri yoktu artık. Babam sadece Edward Bloom'du şimdi: bir insan. Hayatının kötü bir döneminde yakalamıştım onu. Ama bu onun suçu değildi. Dünya onun görkemli bir hayat sürmesine izin veren büyüyü taşımıyordu artık, hepsi bu.

Hastalığı daha iyi bir yere gitmesini sağlayacak olan biletti.

Bunu biliyorum artık.

Yine de, başımıza gelebilecek en iyi şeydi bu son yolculuk. *En iyi* demek biraz abartılı oldu belki, ama her şeyi düşündüğümüzde iyi demek fazla kaçmaz bence. Her akşam görüyordum onu, sağlığında bu kadar sık görmem olanaksızdı. Üstelik hâlâ aynı yaşlı adamdı babam. Mizah anlayışı hiç zarar görmemişti. Bunun niçin bu kadar önemli olduğunu bilmiyorum ama öyle işte. Önemli. Sanırım bazı durumlarda dayanıklılığa, vazgeçilmeyen bir amaca, inatçı bir iradeye işaret ediyor da ondan.

Bir adam bir çekirgeyle sohbet ediyormuş. "Biliyor musun," demiş çekirgeye, "senin adını taşıyan bir kokteyl var." Çekirge de sormuş: "Ne yani, Howard adında bir kokteyl mi var?"

Bir tane daha. Adamın biri bir restorana girip bir fincan kremasız kahve ısmarlamış. Garson bir süre sonra dönüp "Kremasız kahvemiz

kalmamış," demiş. "Sütsüz kahve alır mıydınız?"

Ama bu fıkralar artık komik bile değildi. Sadece yaklaşan son günü bekliyorduk. Eski, kötü fıkraları anlatıp son ana ulaşana dek zaman geçiriyorduk. Babam giderek daha da bitkinleşiyordu. Bazen bir fıkranın ortasında sözünü unutuyor ve yanlış sonu anlatıyordu. Çok güzel bir son sözle bitiriyordu fıkrayı, ama başka bir fıkranın sonu oluyordu anlattığı.

Havuz da giderek çürümeye başlamıştı. Bir süre sonra bakımıyla ilgilenen kimse kalmadı. Babamın sonunu düşünmekten başka bir şey yapamadan yerimize çakılıp kalmıştık. Havuzu temizlemekle, suyun mavi rengini koruyan özel kimyasalları eklemekle uğraşan kimse olmadığından duvarları kaplayan yosunlar rengini koyu yeşile çevirdi. Ama babam sonuna kadar yüzmeyi sürdürdü. Daha çok pis bir su birikintisine benzemeye başladığında bile havuzda yüzmeye devam etti. Bir seferinde, ona bakmak için suyun kenarına geldiğimde sinek yakalamak için sudan fırlayan bir balık -bir küçük ağızlı siyah levrek- gördüğüme yemin edebilirim. Bundan eminim.

"Baba?" dedim. "Sen de gördün mü?"

Attığı kulacın ortasında durdu ve suyun kaldırma kuvvetine bıraktı kendini.

"Balığı gördün mü baba?"

Derken gülmeye başladım, çünkü babama, fıkralar anlatan ebedi komedyene bakınca çok *komik* göründüğünü fark ettim. Ona bakarken aklımdan geçen düşünce tam da buydu: *Komik görünüyor.* Tabii babam attığı kulacın ortasında birden durmamıştı. Bayılmıştı, ciğerleri suyla dolmuştu. Onu havuzdan çıkarıp ambülans çağırdım. Karnına bastırınca sular ağzından fıskiye gibi fışkırdı. Gözlerinden birini açıp kırpmasını, gülmeye başlamasını, bu gerçek hayat sahnesini başka bir şeye, gerçekten fena ve komik bir şeye, gelecekte hatırlayıp güleceğimiz bir şeye dönüştürmesini bekledim. Elini tutup bekledim

Uzun süre bekledim.

Babamın Ölümü: **4.** *Tekrar*

Ve böylece, en nihayetinde şöyle gerçekleşti. Daha önce dinlediyseniz durdurun beni.

Babam ölüyordu. Jefferson Memorial Hastanesi'ndeki odasında, bir oksijen çadırında yatıyordu. Küçülmüş, kaşık kadar kalmış bedeni soğuk ve saydam görünüyor, şimdiden bir hayaleti andırıyordu. Annem de benimle birlikte bekliyordu ama arada doktorlarla konuşmak için odadan ayrılıyor, sırtı ağrıdığı için yürüyüşe çıkıyor ve beni babamla yalnız bırakıyordu. Ben de babamın elini tutup bekliyordum.

Kaç kişi olduklarını bile bilmediğim, "ekip" diye anılan doktorların hepsi durumun ciddiyetinden söz ediyordu, hatta umutsuzdular. Dr. Knowles diye biri vardı, Dr. Millhauser ve bir de Dr. Vincetti. Her biri alanında ünlü bir uzmandı. Her biri babamın bedeninin kendi uzmanlık alanlarına giren bölümüne göz kulak oluyor ve bulgularını eskiden beri aile hekimimiz olan Dr. Bennett'a bildiriyordu. Ekibin şefi konumundaki Dr. Bennett bir pratisyendi. Diğer doktorlardan gelen raporların ayrıntılarını değerlendiriyor, onların bıraktığı boşlukları dolduruyor, sonra bize Büyük Resmi sunuyordu. Bazen öğrenmek için üniversiteye gittiği sözcükleri paylaşarak bizi onurlandırdığı oluyordu: örneğin böbrek yetmezliği ve kronik hemolitik anemi. Özellikle bu sonuncusunun, yani kronik aneminin güçten düşürücü olduğunu vurguluyordu, çünkü vücutta aşırı miktarda demir birikmesine neden oluyor, düzenli aralıklarla kan nakli yapılması gerekiyor, ayrıca deride renk değişikliklerine, ışığa karşı aşırı hassasiyete yol açıyordu. Bundan dolayı, komada olmasına rağmen odasındaki ışıklar iyice kısılıyordu. Komadan çıkacak olursa parlak ışıkların yaşatacağı şokun ölümcül olabileceğinden korkuluyordu.

Dr. Bennett'ın yüzü yaşlı ve yorgundu. Gözlerinin altındaki halkalar bir toprak yoldaki koyu kahverengi tekerlek izlerini andırıyordu. Uzun yıllardır aile doktorumuzdu, kaç yıldır, onu bile bilmiyorum. Ama iyi bir doktordu ve ona güveniyorduk.

“Durumu size anlatayım," dedi o gece, elini omzuma koyarak. Babamın durumunun kötüye gidişini birlikte izlerken arkadaşlığımız da ilerliyordu. "Sizlerle açık yüreklilikle konuşmak istiyorum."

Önce bana, sonra anneme baktı; sanki söyleyeceklerini zihninde yeniden gözden geçiriyor gibiydi.

"Bay Bloom bu sefer şoku atlatamayabilir," dedi.

Annem ve ben bir ağızdan yanıt verdik: "Anlıyorum."

"Denemek istediğimiz birkaç şey daha var," dedi. "Henüz vazgeçmiş değiliz, kesinlikle öyle bir şey yok. Ama benzer vakalarla daha önce karşılaştım. Çok, çok üzgünüm. Edward Bloom'u çeyrek asırdır tanıyorum. Onu hastam gibi görmüyorum artık. Bir arkadaş gibi görüyorum, anlıyorsunuz, değil mi? Arkadaşım için bir şeyler yapmak istiyorum. Ama makineler olmadan..." Dr. Bennett sessizleşti, üzgün başını bir kez salladı, cümlesini tamamlamadı. Hiçbir zaman sonunu düşünmeden konuşmazdı, biliyordum.

Ben kalkıp uzaklaştım, annem ve doktor konuşmaya devam ettiler. Babamın odasına gidip yatağının yanındaki sandalyeye oturdum. Orada öylece oturup -neyi beklediğimi bilmeden- bekledim, bir yandan odadaki olağanüstü makinelere bakıyordum. Buna yaşamak denemezdi tabii. Yaşamak için destek almak denebilirdi ancak. Tıp dünyası, Araf'ın yerini alması için bu makineleri icat etmişti. Bir monitöre bakarak dakikada kaç nefes aldığını görebiliyordum. Telaşlı kalbinin neler yaptığını görebiliyordum. Ne anlama geldiğini bilmediğim ama yine de takip ettiğim birkaç tane dalgalı çizgi ve sayı da vardı. Hatta bir süre sonra babamı değil, makineleri izlemeye başlamıştım. Makineler babama dönüşmüştü. Bana onun öyküsünü anlatıyorlardı.

Böyle dedim de, aklıma bir fıkra geldi. Babamın fıkralarını her zaman hatırlayacağım ama bunu asla unutmam. Bu fıkra bir aile yadigârı. Yalnızken yüksek sesle, onun bana anlattığı şekilde kendi kendime anlattığım bir fıkra. Bir adam varmış, diye başlıyor. Bir adam varmış, yoksul bir adammış ve yeni bir takım elbiseye ihtiyacı varmış. Yeni bir takıma ihtiyacı varmış ama yeterli parası yokmuş. Bir gün bir dükkânın önünden geçerken vitrinde bir takım görmüş, fiyatı da tam istediği gibiymiş bu ince çizgili, lacivert, yakışıklı takımın. Böylece adam onu satın almış. Hemen satın almış ve uygun bir kravat da bulup takımı giymiş, dükkândan öyle çıkmış. Ama sorun şu ki -herhalde bunu daha önce belirtmem gerekirdi- takım elbise adama olmuyormuş. Üzerinden sarkıyormuş. Birkaç beden büyük geliyormuş. Ama beğenmiş almış bir kere, değil mi? Bu yüzden, takım üzerinde iyi görünsün diye bir dirseğini *böyle* kaldırıyor, diğer kolunu *şöyle* büküyor, manşetleri eşit boyda görünsün diye bacaklarından birini hiç kıvırmadan yürümek zorunda kalıyormuş. Kocaman takımın içindeki küçücük adam, dedim ya takımı giyip çıkmış dükkândan, sokakta yürümeye başlamış. Kendi kendine. *Ne güzel bir takırtı*

elbisem var! diyor, kollarını şöyle kaldırıp -sözün burasında babam da kollarını kaldırırdı- bir bacağını sürükleyerek yürüyor, yüzünde yaptığı kârlı alışverişten kalan -bir takım! İndirimli!- aptalca bir gülümsemeyle ilerliyormuş. Meydanda iki kadının yanından geçmiş. Kadınlar onun geçişini seyretmişler, sonra içlerinden biri başını sallayıp yanındakine: "Zavallı, zavallı adamcağız!" demiş. Öbür kadın cevap vermiş: "Evet ama ne güzel bir takım elbise!"

İşte fıkra böyle bitiyor.

Ama babam gibi anlatamıyorum. Bacağımı onun gibi sürükleyemiyorum ve hayatımda duyduğum en komik fıkra olmasına rağmen gülemiyorum. Yapamıyorum bunu. İkinci kadın "Evet ama ne güzel bir takım elbise!" dediğinde bile gülemiyorum. Hiç gülmüyorum.

Yerine şu diğer şeyi yapıyorum.

Bence onu uyandıran, kısa süreliğine yeniden dünyaya dönmesini sağlayan da buydu. Hayatım boyunca bir fıkra dinlemeye hiç bu kadar ihtiyacım olmadığını düşünmüştü herhalde.

Beni nasıl da güldürürdü.

Ona bakıyorum, o da bana bakıyor.

"Biraz su," diyor bana. "Biraz su getir!"

Biraz su, diyor!

Ses onun sesi gerçekten de, babamın derin, gümbürdeyen, ilgili ve nazik sesi. Annem hâlâ dışarıda doktorla konuşuyor. Babama biraz su getiriyorum, bana sesleniyor, yatağının kenarına çağırıyor, tek oğlunu, beni, tek çocuğunu çağırıyor ve yatağın kenarına hafifçe pat pat vurarak oturacağım yeri gösteriyor. Ben de oturuyorum. Merhabalara, nasılsınlara zaman yok, ikimiz de biliyoruz bunu. Uyanıyor, bana ve oturduğum sandalyeye bakıyor sonra da yatağın kenarına oturmaya çağırıyor beni. Gidip gösterdiği yere oturuyorum, küçük plasik bardaktaki sudan bir yudum alıp "Oğlum," diyor, "çok endişeliyim."

Konuşurken sesi titriyor ve anlıyorum, nasılını sormayın ama anlıyorum, biliyorum, makineler olsa da olmasa da onu son canlı görüşüm olacak bu. Yarın ölmüş olacak babam.

"Seni endişelendiren nedir baba?" diyorum. "Öbür dünya mı?"

"Hayır sersem," diyor. "Senin için endişeleniyorum. Salağın tekisin. Yardımım olmadan kendini tutuklatmayı bile beceremezsin."

Söylediklerinden alınmıyorum. Komik olmaya çalışıyor. Komik olmaya çalışıyor ve *elinden gelenin en iyisi bu!* Babamın gidici olduğunu o anda anlıyorum işte.

"Benim için endişelenme baba," diyorum. "Başımın çaresine bakarım. Hiç endişelenme."

"Babayım ben," diyor. "Elimde değil. Babalar endişelenir. Ben babayım," diye tekrarlıyor anladığımdan emin olmak için. "Baban olarak sana bir şeyler öğretmeye çalıştım. Gerçekten denedim bunu. Belki çok sık yanında olamadım ama seni her gördüğümde bir şeyler öğretmeye çalıştım. Şimdi söyle bakalım, sence iyi bir iş çıkardım mı?" Ağzımı açar açmaz haykırıyor: "Dur! Sakın cevap verme!" diyor elinden geldiğince gülümsemeye çalışarak. Ama beceremiyor. Artık gülümseyemiyor. Böylece bana diyor ki, karşımdaki yatağa uzanmış ölmekte olan bu adam -babam- bana diyor ki, "Ah, hadi, tamam. Ölmeden önce söyle bana. Sana ne öğrettiğimi söyle. Sana hayat hakkında öğrettiğim her şeyi söyle ki huzur içinde ölebileyim, bu kadar endişelenmek zorunda kalmayayım. Sadece... söyle gitsin."

Onun ölmek üzere olan gri-mavi gözlerine bakıyorum. Birbirimize bakıyoruz, birbirimize son bakışlarımızı, sonsuza dek hatırlayacağımız yüzlerimizi gösteriyoruz ve keşke onu daha iyi tanısaydım, keşke ortak bir hayatımız olsaydı, keşke babam benim için tam bir muamma olmasaydı diye düşünüyorum ve *"Bir adam varmış,"* diyorum. *"Bir adam varmış, yoksul bir adammış ve yeni bir takım elbiseye ihtiyacı varmış. Yeni bir takıma ihtiyacı varmış ama..."*

Gülümsedi. Sonra bakışlarını odanın içinde dolaştırdı ve bana göz kırptı. Göz kırptı!

"Haydi buradan çıkalım," dedi boğuk bir fısıltıyla.

"Dışarı mı?" dedim hayretle. "Baba, sen hareket edecek-"

"Tuvalette katlanır bir tekerlekli sandalye var," dedi. "Bir battaniyeye sarınırım. Şu koridordan çıktık mı tamam demektir. Fazla zamanımız yok! Acele et oğlum!"

İstediklerini yaptım, neden bilmiyorum. Tuvalete girince doğru söylediğini gördüm. Kapının arkasında bebek puseti gibi katlanmış bir tekerlekli sandalye vardı. Sandalyeyi açtım, yatağının yanma götürdüm, onu açık kahverengi renkli bir battaniyeye sardım, kenarını başının üstüne atınca bir keşişe benzedi. Onu yataktan kaldırıp sandalyeye yerleştirmek içimi sızlatacak kadar kolay oldu. Ben son aylarda güçlenmemiştim ama babam gözle görülür şekilde küçülmüştü.

"Haydi gidelim!" dedi.

Oda kapısını açıp koridoru gözden geçirdim. Annemin Dr. BennettTa birlikte hemşire masasının yanında durduğunu gördüm, bir mendille gözlerini siliyor, bir yandan da başını sallıyordu. Sandalyeyi iterek babamı aksi yöne götürdüm, bizi gördüler mi diye dönüp bakmaya bile cesaret edemedim. Sadece sandalyeyi hızla ittim, en iyisi neyse onun olmasını diledim ve sonra köşeyi döndük. Ancak o zaman dönüp arkama bakmaya cesaret edebildim.

Kimse yoktu.

Şimdilik herşey yolundaydı.

"Peki nereye gidiyoruz?" diye sordum soluk soluğa.

"Asansörlere," dedi battaniyenin altından gelen boğuk sesiyle. "Asansörle lobiye ineceğiz sonra da arabanı nereye park ettiysen oraya gideceğiz. Otoparka mı bırakmıştın?"

"Evet."

"O zaman beni otoparka götür," dedi. *"Hemen.* Fazla zamanımız yok."

Asansör kata geldi, sandalyeyi itip babamı bindirdim. Kapı arkamızdan kapandı ve yeniden açıldığı zaman onu asansörden çıkardım, gözüpek birinin gösterişli tavırlarıyla yeşil ve beyazlar giymiş bir grup doktorun, ellerinde hasta dosyalarıyla dolaşan hemşirelerin önünden geçirdim. Bazıları sadece şöyle bir bakmakla yetindi, bazıları bizi dikkatle

süzdü. En sonunda lobideki herkes durup bize bakmaya başladı. Bir sorun olduğunu biliyorlardı ama onların bir şey anlamasına ya da bizi durdurmasına zaman bırakmadan hızla geçip gittik. Tek yapabildikleri tuhaf bir şey görmüş gibi bize bakmaktı, zaten gördükleri tuhaf, tahmin ettiklerinden daha da tuhaf bir şeydi. Derken binadan çıktık ve serin yaz rüzgârı altında otoparka yollandık.

"Aferin sana," dedi babam.

"Teşekkürler."

"Yine de acele et Will," dedi. "Bana biraz su lazım. Bana su lazım, hem de nasıl."

"Arabada var," dedim. "Bir şişe su var arabada."

"Daha fazla lazım," dedi ve güldü.

"Daha fazlasını da alırız," dedim.

"Alacağını biliyorum oğlum," dedi. "Biliyorum."

Arabaya varınca onu kucaklayıp sandalyeden kaldırdım, ön koltuğa oturttum. Sandalyeyi katlayıp bagaja attım.

"Ona ihtiyacımız olmayacak," dedi.

"Öyle mi?"

"Gittiğimiz yerde ona gerek yok," dedi ve yeniden güldüğünü duydum sanki.

Ama başlangıçta nereye gittiğimizi bana söylemedi. Sadece bildiğimiz her şeyden uzaklaştık; hastaneden, eski ofisinden, evden. Bir ipucu verir belki diye ona baktım, battaniyenin içinde sessizce yatıyordu.

"Şu su nerede William?" dedi birkaç dakika sonra.

"Ah," dedim. "İşte."

Koltuğun hemen yanındaydı. Şişenin kapağını açıp babama uzattım. Battaniyenin kıvrımları arasından uzanan titrek, derisi pul pul bir el şişeyi aldı. Ama suyu içmek yerine başından aşağı döküverdi. Battaniye sırılsıklam olmuştu.

"Aahhh," dedi keyifle. "İşte bu."

Islak battaniyeye sarınmaya devam etti.

"Otobandan kuzeye devam et," dedi, sesini zar zor duydum. Battaniyenin altından boğuk ve sanki çok uzaktaymış gibi geliyordu sesi.

"Otobandan kuzeye," diye tekrarladım.

"Orada bildiğim bir yer var," dedi. "Bir nehir var. Nehrin kıyısında bir yer."

"Edward'in Korusu," dedim kendi kendime.

"Ne?" diye atıldı hemen.

"Yok bir şey," dedim.

Bir dizi sokaktan geçtik, şehri boydan boya kat ettik, güneşin ağaç tepeleri ve çatıların üzerinden yükselmekte olduğu banliyölerden çıktık ve sonunda derin, yeşil, güzel kırlara geldik. Birden çevremizi sarıvermişti; ağaçlar, çiftlikler ve bulutlarla uçucu kuşların yuvası olan masmavi gökyüzü. Daha önce bu yoldan bir kez daha geçmiştim.

"Ne kadar yolumuz kaldı?" diye sordum.

"Birkaç kilometre kadar sanırım," dedi. "Öyle *umuyorum.* Kendimi iyi hissetmiyorum."

"Neyin var?" diye sordum ama cevap vermek yerine nemli battaniyenin içinde titredi ve sanki çok acı çekiyormuş gibi iniltiyle gurultu karışımı bir ses çıkardı.

"İyi misin?" diye sordum.

"Daha iyi hissettiğim olmuştu," dedi. "Kendimi şu adam gibi hissediyorum..."

Başının üstünde bir kurbağa, omzunda bir kuş ve yanında bir kangruyla bara giren adam. Onu gören barmen, "Hey, buraya gelen ilk kanguru bu," der ve kanguru cevabı yapıştırır: "Bu fiyatlarla şaşmamak lazım!"

Derken babam birden haykırdı: "Burası!"

Arabayı yolun kenarına çektim.

Bildiğim kadarıyla hikâyelerindeki Edward'in Korusu değildi burası ama olabilirdi de. Kökleri kapkara, yosunlu toprağa yayılan yaşlı meşe oradaydı. Orman gülleri oradaydı. Keyifle ağır ağır hoplayarak ilerleyen, dönüp bizi şöyle bir süzen bir tavşan bile vardı. En önemlisi, nehir oradaydı; nehirlerin artık çıkarmadığını sandığınız türde sesler çıkararak akıyor, küçük bir araba boyundaki kayaların çevresinden hızla dolanıyor, küçük çağlayanlar oluşturuyor, hava kadar berrak, gökyüzü kadar mavi, bulut kadar beyaz akıyordu.

Battaniyenin altından nehri nasıl gördüğünü bilmiyorum.

"Beni taşı," dedi ya da bana öyle geldi çünkü sesi artık o kadar zayıftı ki söylediklerini kendime göre yorumlamak zorunda kalıyordum. *Beni taşı,* dedi, sonra *Yaptığın şey için sana minnettarım* ve *Anneni gördüğünde ona söyle- ona veda ettiğimi söyle.* Böylece onu kucaklayıp arabadan çıkardım,

nehrin yosunlu kıyısına taşıdım ve orada öylece, kollarımda babamla durdum. Artık ne yapmam gerektiğini biliyordum ama bir türlü yapamıyordum. Battaniyeye sarınmış bedenini kucağımdan bırakmadan bu nehrin kıyısında öylece durdum. Sonunda bana *Olacakları görmemeyi tercih edebilirsin,* dedi ve sonra *Lütfen.* Derken kollarımın arasında fantastik bir hayat belirdi, çırpmıyor, kurtulmak istiyordu, istesem bile tutmak olanaksızdı oysa tutmak istiyordum, bırakmak istemiyordum. Ama sonra kollarımın arasında yalnızca battaniye kaldı, çünkü babam nehre atlamıştı. Babamın aslında ölmekte olmadığını işte o zaman keşfettim. Sadece değişiyordu, hayatına devam edebilmek için kendini yeni ve farklı bir şeye dönüştürüyordu.

Bunca zamandır, babam bir balığa dönüşüyordu.

Gümüş renkli, parlak, ışıl ışıl ve hayat dolu olduğunu, bir o yana bir bu yana atıldığını, derken derin suların büyük balıkların sevdiği karanlığında kaybolduğunu gördüm ve bu onu son görüşüm oldu - gerçi başkaları karşılaşmış onunla. Kurtarılan hayatlar, yerine getirilen dilekler, bir balığın sırtında kilometrelerce taşman çocuklarla ilgili pek çok hikâye duydum. Beaufort ve Hyannis arasında balık tutarken hayatları boyunca gördükleri en büyük balık tarafından sinsice kayıklarından düşürülen balıkçılar dinleyecek birini buldular mı hikâyelerini mutlaka anlatıyorlar.

Ama kimsecikler inanmıyor bu hikâyelere. Kimse tek kelimesine bile inanmıyor.